

บทที่ 4

วิเคราะห์ข้อมูล

บทวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยเรื่อง “การรับฟังรายการกรีนเวฟกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม” โดยมีปัญหานำวิจัย ดังนี้

1. การรับฟังรายการกรีนเวฟ และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของผู้ฟัง เกิดขึ้นในลักษณะใด
2. ปัจจัยสื่อสารใดที่มีผลต่อการฟังและมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

ผลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 44 คน ในช่วงอายุระหว่าง 17-40 ปี ในหลากหลายสาขาอาชีพ ที่ติดตามฟังรายการกรีนเวฟมาเป็นระยะเวลา 3-10 ปี ในเขตกรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑล สามารถวิเคราะห์ออกมาได้ในประเด็นที่สำคัญ 4 ประเด็น ดังนี้

1. การรับฟังรายการกรีนเวฟ
2. ปัจจัยสื่อสารที่มีผลต่อการฟัง
3. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคมและสิ่งแวดล้อม
4. ปัจจัยสื่อสารที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

การรับฟังรายการกรีนเวฟ

จากการสัมภาษณ์เจาะลึก (Depth Interview) กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้พบว่าการรับฟังรายการกรีนเวฟของกลุ่มตัวอย่าง เกิดขึ้นใน 3 ลักษณะเด่นๆ ดังนี้ 1 การเปิดฟังแบบลือคคี่นและ/หรือเป็นรายการแรก 2 การเปิดฟังแบบขยายข้อมูล 3 การเปิดฟังแบบมีจินตนาการร่วม โดยแต่ละลักษณะมีรายละเอียดปลีกย่อยแตกต่างกันไปตามบุคลิกความสนใจ และพฤติกรรมการเปิดรับฟังในวันของแต่ละบุคคล ผู้วิจัยได้รายงานผลไว้เป็นลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ลีออคคลีน/เปิดเป็นรายการแรก

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยพบว่าพฤติกรรมการเปิดฟังรายการกรีนเวฟแบบลีออคคลีนนั้น จะมีลักษณะที่เกิดจากความเคยชิน ความชอบส่วนตัว และความสะดวกของตนเองเป็นหลัก อันได้แก่ ช่วงเวลาเดินทาง ช่วงเวลาอ่านหนังสือ ช่วงเวลาทำงาน และช่วงเวลาของการพักผ่อน

“ลีออควิทยุไว้ที่คลีนี่เลย มาถึงที่ทำงานก็เปิดตลอด ไม่ได้หมุนไปไหน”

(จิรวรรณ พิชัยศรีแดง ,สัมภาษณ์ 21 มิ.ย. 2545)

“อย่างดี.เจ ช่วงเช้าชอบเล่าเรื่องของการเดินทางก็ชอบ เพราะว่าชอบเที่ยว ก็ารู้ ในรถก็ลีออคคลีนี่ไว้เลย”

(ชมเดือน ลียากาศ ,สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

“เมื่อก่อนสมัยเรียนฟังตลอดเวลาเมื่อมีวิทยุอยู่ใกล้ตัว แต่พอทำงานแล้วไม่มีโอกาสฟังตลอดก็ใช้เวลาช่วงขับรถฟัง ในรถจะมี memory กรีนเวฟอยู่ตลอดกับรถทุกคัน”

(อาทินันท์ อินทรพิมพ์ ,สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“ลีออคไว้เลย ที่ห้วนนอนต้องฟังจนหลับ ตื่นมากก็ต้องเปิดกรีนเวฟเป็นคลีนี่แรก”

(เวโรจน์ ศุภร์บริสุทธิ์,สัมภาษณ์ 21 มิ.ย. 2545)

นอกจากนั้นแล้วพฤติกรรมการเปิดฟังรายการกรีนเวฟแบบลีออคคลีนี่ ยังควบคู่ไปกับการเปิดฟังรายการเป็นรายการแรกด้วย ซึ่งเกิดขึ้นในลักษณะที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการเปิดแบบลีออคคลีนี่ คือเปิดฟังตามสะดวกและความรู้สึกเคยชิน

“เปิดวิทยุเมื่อไหร่ก็ต้องกรีนเวฟเป็นรายการแรก ฟังตามสะดวกค่ะ แต่ก่อนวัยเรียนก็ฟังตอนอ่านหนังสือ พอมาทำงานแล้วก็มักจะฟังเวลาขับรถ วันไหนไม่ได้ฟังแสดงว่าต้องมีกิจกรรมอย่างอื่นทำ ”

(สุภาภรณ์ วงศ์วิฑิต ,สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

“ฟังตั้งแต่อยู่ ม.5 เวลาขึ้นรถเป็นส่วนใหญ่ หรือเวลาว่างที่ได้มีโอกาสอยู่บ้าน กรีนเวฟเป็นรายการแรก que เลือกเปิดเสมอ”

(นฤมล ฉิมกมลทอง ,สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

ลักษณะของการเปิดฟังแบบลือคคคค และ/หรือเปิดเป็นรายการแรกของกลุ่มตัวอย่างนี้ ผู้วิจัยได้พบว่าเพื่อเป็นการสนองตอบความต้องการของตนเองในหลากหลายวัตถุประสงค์ ซึ่งสามารถแยกแยะวัตถุประสงค์ของการฟังได้เป็น 3 ประเภท คือ 1.เพื่อความบันเทิง 2.เพื่อบริโภคข่าวสาร และ 3. เพื่อมีส่วนร่วมในกิจกรรม

1.1 เพื่อความบันเทิง

ในวัตถุประสงค์ข้อนี้พบว่าเกิดขึ้นในลักษณะของการใช้รายการกรีนเวฟเป็นเพื่อนแก้เหงา และทำให้รู้สึกผ่อนคลายจากรูปแบบการนำเสนอบทเพลง และสาระควบคู่กันไป กลุ่มตัวอย่างบางส่วนเน้นที่การฟังเพลงเพื่อแก้เหงา ผ่อนคลายเป็นหลัก

“ทำงานทางด้านบัญชีด้วยฟังกรีนเวฟไม่ได้คาดหวังอะไรเลย นอกจากความสุขจากการฟังเพลง”

(ขจรวรรณ วิทยาประสิทธิ์ ,สัมภาษณ์ 12 มิ.ย. 2545)

“ตอนนั้นทำขนมขาย ตอนนั้นมันดีมากก็ไม่ว่าจะทำอะไรน้องบอกให้ฟังกรีนเวฟ เพราะเปิดเพลงทั้งคืนและดี.เจ ไม่พูดมาก จะเน้นที่ฟังเพลงเป็นเพื่อนมากกว่า”

(อุรภา พิณจรัสสิน,สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

“แต่ก่อนสมัยเรียนมีกรีนเวฟเป็นเพื่อนอ่านหนังสือตลอด อยู่ดีก็อยู่ดีตื่นเราก็ไม่ง่วง แล้วก็ไม่วุ่นวาย”

(ดวงเดือน แซ่คู, สัมภาษณ์ 22 มิ.ย. 2545)

“หากอยู่บ้านคนเดียวก็จะเปิดฟังเป็นส่วนใหญ่ แต่อยู่กับครอบครัวก็จะมีกิจกรรมอื่นๆ เพราะฉะนั้นเวลาส่วนใหญ่ที่ได้ฟังคืออยู่บนรถฟังช่วงเช้าซะเป็นส่วนมาก”

(ช่อรัก จันทรมณี, สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

“นิชอบฟังเพลงในแนวสบายๆ อยู่แล้ว ก็เลยรู้สึกว่เนี่ยแหละที่ทำให้ฟัง เปิดฟังเพราะอยากมีเพื่อนแก้เหงาเท่านั้นเอง”

(วิรญา พรหมายน, สัมภาษณ์ 12 มิ.ย. 2545)

“ตอนนั้นใกล้สอบเอนท์ ปกติเวลาอ่านหนังสือต้องฟังเพลง พอเปิดมาคลื่นนี้แล้วรู้สึกว่เพลงที่เปิดฟังแล้วสบายดี ฟังแล้วรู้สึกมีเพื่อนอยู่ด้วยตลอดเวลา”

(นฤมล นิคมมลทอง, สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

“บางทีอยู่เงียบๆ ก็รู้สึกว่เหงา หาอะไรทำ ที่จริงแต่ก่อนไม่ค่อยชอบฟังเพลง พอเปิดฟังแล้วโดนก็เปิดฟังเรื่อยๆ”

(วรวัฒน์ โชติพรพันธ์, สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

“ฟังระยะแรกๆ ไม่ค่อยชอบอาจจะเพราะว่าเรายังเด็กก็ย้ายไปฟัง ฮอทเวฟ แล้วก็กลับมาที่กรีนเวฟอีกครั้ง เพราะ รูปแบบรายการนำเสนอเพลงสบาย ฟังแล้วรู้สึกผ่อนคลาย หยุดฟังกรีนเวฟเพราะเพลง และ Concept ของรายการ ที่ฟังสบายด้วยเหมือนกัน”

(ณัฐพล ภิรมย์พล, สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

“ทำงานมาเครียดๆ มาฟังเพลงที่นี้แล้วก็สบายใจ ฟังคลื่นอื่นแล้วไม่ค่อยถูกใจ ฟังรายการกรีนเวฟส่วนใหญ่ตอนเช้าเวลาขับรถ แล้วก็ตอนอยู่กับบ้าน”

(ชนิดดา ลี ,สัมภาษณ์ 11 มิ.ย. 2545)

“บางคืนนอนดึกๆ ก็เปิดฟัง วันไหนเหนื่อยอยากผ่อนคลายก็ฟังจนหลับไปเลยก็มี”

(ศิริทิพย์ งามศิริพร ,สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

1.2 เพื่อบริโภคข่าวสาร

วัตถุประสงค์เพื่อการบริโภคข่าวสารของกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่ง พบว่ากลุ่มตัวอย่างรู้สึกว่าเป็นการแสวงหาแบบไม่ต้องขวนขวาย และใช้ความพยายามในการได้ข้อมูลข่าวสารมากมายนัก นอกจากนั้นลักษณะของข้อมูลข่าวสารที่ได้รับนั้นไม่ได้อยู่ในลักษณะที่เป็นทางการ จึงเป็นแรงจูงใจให้เปิดรับฟังจากรายการด้วยความสนใจ

“มีความรู้สึกเหมือนมีเพื่อนมาคุยเรื่องโน้น เรื่องนี้ให้ฟัง เหมือนมีดี.เจเป็นเพื่อนที่คอย Update เรื่องราวต่างๆ ให้ฟัง”

(สุภาภรณ์ วงศ์วิฑิต ,สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

“วันไหนไม่ได้ฟังก็รู้สึกเสียดายเหมือนกันว่า เอ้..วันนี้ดี.เจ เค้าจะเอาเรื่องอะไรมาพูดหรือไม่ ตั้งใจฟังมากก็ช่วงที่มีดี.เจมาพูดเนี่ยแหละ เพราะที่ทำงานมันเงียบมาก”

(สุวัฒน์ พนากุลวิจิตร ,สัมภาษณ์ 10 มิ.ย. 2545)

จากการสัมภาษณ์ยังพบว่า ข้อมูลข่าวสารที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสนใจเป็นพิเศษในการติดตามฟังนั้น จะมีลักษณะเป็นข้อมูลที่มีความแปลกใหม่ ไกลตัว สามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

“ฟังมา 6 ปี กรีนเวฟมีข้อมูลใหม่ๆ มาเสนอทุกวันนะคะ แต่แนวการนำเสนอยังเหมือนเดิม คือเป็นในแบบที่เราชอบ ความรู้สึกชอบที่จะฟังก็เลยเหมือนเดิมเช่นกัน ไม่ลด ไม่เพิ่ม เท่าเดิม”

(ศนิชา ทศนสว่างคุณ ,สัมภาษณ์ 10 มิ.ย. 2545)

“แต่ปีที่ฟัง รู้สึกว่ามีการเปลี่ยนแปลงเรื่องกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม เนื้อหาที่มีข้อมูลใหม่ๆ อย่างเรื่องครอบครัว สุขภาพ ได้ความรู้สึกสบายใจ หายเครียด ได้ข้อมูลในเรื่องของการทำงาน การดำเนินชีวิต”

(ศิวพร แสงธนู ,สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

“ฟังแล้วรู้สึกเข้าใจหาเรื่องที่มีสาระมานำเสนอ นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ แล้วก็ให้ข้อคิดเห็นดี”

(ดวงเดือน แซ่คู ,สัมภาษณ์ 22 มิ.ย. 2545)

“ที่ฟังกรีนเวฟมา 8 ปี แล้วไม่เบื่ออาจจะเป็นเพราะกรีนเวฟมีข้อมูลใหม่ๆ มานำเสนออยู่เสมอ อย่างเช่น กิจกรรมรูปแบบใหม่ๆ ข้อมูลต่างๆ ที่ Update ให้ตลอด ฟังแล้วก็สบายใจดี”

(ชนัญญา ปิตะโหดระ ,สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

“ฟังกรีนเวฟมานาน เพราะดี.เจ มีสาระสอดแทรกตลอด แต่ในวันที่ฟังสามารถทำให้เราคิดตาม และรับรู้ว่สังคมวันนี้ต้องการความร่วมมือในการช่วยพัฒนาให้มันดีขึ้น โดยเริ่มต้นจากตัวเองก่อนแล้วค่อยไปช่วยคนอื่น ก็เลยทำให้ฟังกรีนเวฟมาเรื่อย”

(พัชรา เตชะพงษ์ ,สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

“ก็เปิดไปเรื่อย ๆ แล้วก็มาเจอว่าคลื่นนี้มีการให้ข้อมูลข่าวสาร แล้วก็มีการพุดคุยด้วย ซึ่งเป็นคนที่น่าสนใจมาก ก็ฟังมาเรื่อย ”

(วิรญา พรหมายน ,สัมภาษณ์ 12 มิ.ย. 2545)

นอกจากนั้น กลุ่มเป้าหมายยังรู้สึกว่ารายการกรีนเวฟมีการพัฒนารายการในส่วนของการนำเสนอรายการที่ทำให้เกิดความบันเทิงและสาระควบคู่กันไปโดยไม่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเกิดความเบื่อหน่ายในการบริโภคข่าวสาร และไม่ต้องใช้ความพยายามในการแสวงหาข่าวสารมากนัก

“มองพื้นที่โดยทั่วไป กรีนเวฟเปลี่ยนแปลงแน่ตลอด 9 ปีที่ฟังมาในแง่ของการพัฒนารายการมากขึ้น ในปัจจุบันไม่ใช่เพียงแค่รายการเพลงอย่างเดียว มีข้อมูลเกร็ดรายละเอียดแทรกเข้ามามากที่สุดทีเดียว ซึ่งเป็นประโยชน์กับผู้ฟัง”

(มานิต ลภามิ่ง ,สัมภาษณ์ 11 มิ.ย. 2545)

“แต่ละปีที่ฟังแตกต่างกัน เมื่อก่อนรู้สึกว่ารกรีนเวฟ คือคลื่นสี่เหลี่ยมเพื่อสิ่งแวดล้อมเท่านั้น แต่เริ่มมาหลังๆ มันมีอะไรมากกว่านั้น มันเริ่มเข้าไปเพื่อสังคมไปด้วย และนี่คือความเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ชัด”

(อาทินันท์ อินทรพิมพ์ ,สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“เพื่อนบอก พอเรามาฟังก็รู้สึกว่าเป็นรายการที่ตรงกับตัวเรา บางครั้งอยากได้สาระ ในหลากหลายมุม ซึ่งผู้ดำเนินรายการได้ให้ในลักษณะของข้อคิดต่างๆ”

(ชมพูนุช ภาชนะทอง ,สัมภาษณ์ 11 มิ.ย. 2545)

“ฟังกรีนเวฟ รู้สึกดีที่ได้ข้อมูลข่าวสารจากดี.เจ.ทุกคน ซึ่งสามารถเอามาใช้ในชีวิตประจำวันบ้าง ฟัง 7 ปี รู้สึกว่าไม่เบื่อ ข้อมูลสาระที่ได้ Update ตลอด หากเราหาเองไม่ได้ ก็ต้องใช้กรีนเวฟในการหาข่าวสาร แล้วก็นำสาระไปใช้”

(ชนะพงษ์ อภรณ์พิศาล ,สัมภาษณ์ 14 มิ.ย. 2545)

“มีความรู้ให้ฟังตลอดเวลา อย่างช่วงของมามา ก็เอาเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ที่เราไม่รู้มาบอก หรือเคล็ดลับในการเข้าหาเพื่อน หรือแม้แต่เรื่องของความรักหรือครอบครัว เราก็สนใจว่าน่าจะเอาไปปรับใช้ในชีวิตได้ รู้สึกว่ารายการนี้ให้ความรู้เราดี อย่างไปหาลูกค้าควรพูดจาอย่างไร”

(ชนิดดา ลี ,สัมภาษณ์ 11 มิ.ย. 2545)

“ฟังแทบจะทุกวันชอบการนำเสนอเนื้อหาสาระ และนำเสนอข่าวสารบางอย่างที่เราไม่เคยรู้มาก่อน อย่างเช่น ล่าสุด Music and Dance Therapy ที่ช่วยเรื่องสุขภาพได้ ทำให้โลกทัศน์ของเรากว้างขึ้น”

(ปราชญ์นิหทัย ไทพิชิต ,สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

“ฟังมาเหมือนนาน แต่ไม่ได้รู้สึกว่ามันนานเกินไป เพราะที่กรีนเวฟก็ไม่เคยได้ข้อมูลอะไรที่รู้สึกว่าจะซ้ำซากเลย ความรู้สึกดีและข้อมูลข่าวสารที่ได้จากกรีนเวฟมันมาฟรีๆ”

(สำราญ สีกาแก้ว ,สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

“รู้สึกว่าการันเวฟคอย Update ข้อมูลข่าวสารให้ตลอด”

(ถวัลย์รัตน์ ฤกษ์ชัย ,สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

1.3 เพื่อมีส่วนร่วมในกิจกรรม

เนื่องจากรายการวิทยุกรีนเวฟ เป็นรายการวิทยุที่มีการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกรายการอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างได้มีส่วนร่วมตามขีดจำกัดของตนเอง การมีส่วนร่วมในรายการของกลุ่มตัวอย่างเกิดขึ้นในลักษณะของการโทรเข้าไปพูดคุย ส่งเพลงทักทาย ขอเพลง เล่นเกมส์ แสดงความคิดเห็น ในรายการและร่วมกิจกรรมพิเศษนอกรายการเพื่อแสวงหาความสนุกสนาน และประสบการณ์ใหม่ๆ

“บางทีหมุนไปเล่นเกมส์แค่อยากร่วมสนุกด้วยเท่านั้น ไม่นั่นของรางวัล เคยโทรหาดี.เจ นะ เล่นเกมส์ก็มี อยากร่วมเพลงด้วย”

(สมบัติ ศรีแก้ว ,สัมภาษณ์ 23 มิ.ย. 2545)

“เคยขอเพลง และร่วมบริจาคสิ่งของ ”

(สุภาภรณ์ วงศ์วิฑิต ,สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

“มีเพจขอเพลงบ้าง เพจครั้งล่าสุดคือเพจสมัครเป็นกลุ่มตัวอย่างเนี่ยแหละ เพราะสนใจงานวิจัย แล้วก็อยากทำ ไม่ได้มีความตั้งใจว่าจะได้อะไรกลับมา เป็นคนที่ชอบทำอะไรด้วยความรู้สึกมั่ง”

(นฤมล มะชรา ,สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“เคยหมุนเข้าไปในรายการบ่อยๆ ค่ะ ขอเพลง พอดี.เจ เปิดให้ก็ดีใจมากเลย”

(ดวงเดือน แซ่คู ,สัมภาษณ์ 22 มิ.ย. 2545)

นอกเหนือจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของทางรายการเพื่อความสนุกสนานและประสบการณ์ใหม่แล้ว กลุ่มตัวอย่างยังต้องการพิสูจน์ความสามารถของตนเองในประเด็นของความรู้รอบตัว และความสามารถในการหมุนโทรศัพท์เข้ารายการ เพื่อสนองตอบความสนใจและความต้องการมีส่วนร่วมของตนเองอีกด้วย

“มีส่วนร่วมในรายการก็มีโทรเข้ารายการหาดี.เจ เล่นเกมส์ เพราะอยากรู้ว่าตัวเองจะตอบได้ไหม แต่โทรติดยากมาก เลยใช้วิธีการส่งเพจไปบ่อยๆ”

(พัชรา เตชะพงษ์ ,สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

“ผมมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆกับกรีนเวฟเสมอ ไม่ว่าจะโทรเข้ารายการ เพจ แต่กิจกรรมนอกรายการ อยากไป และสนใจมาก แต่ไม่มีโอกาส ไม่ผ่านการคัดเลือก อย่างตอนนั่งรถไฟไปดูดาวที่ลำปาง ก็อยากไปมาก”

(มานิต ลามิ่ง ,สัมภาษณ์ 11 มิ.ย. 2545)

“เล่นเกมส์แล้วก็สนุก หมุนเข้าไปเพราะแค่อยากทดสอบตัวเราเอง อยากรู้ว่าเบื้องหลังการออกอากาศเป็นอย่างไร ต้องรอนานขนาดไหน จะได้คุยกับดี.เจ เมื่อไหร่”

(ชนิดดา ลี ,สัมภาษณ์ 11 มิ.ย. 2545)

“มีบ้าง สมัยแรกๆ ไปกรีนทริปปี้ 36 ตอนนั้นไปป่าโกงกางที่ระนอง แต่ระยะหลังๆ ก็พยายามเหมือนกันแต่โทรไม่ติด และหลังๆ พฤติกรรมการฟังมันเปลี่ยน ฟังไปทำงานไปมันก็ไม่มีเวลาตามเล่นเกมส์ต่างๆ คือถ้าโทรแล้วไม่ติดก็ปล่อยผ่าน”

(ปราชญ์ฉันทัย ไทพิชิต ,สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

“เคยส่งแพคเกจเข้าไปร่วมโครงการ คินบ้านให้ปุ่เสฉวน แต่ก็ไม่ได้ไป ก็พยายามแล้วแต่โอกาสไม่เอื้ออำนวยเลยไม่ได้ร่วมเดินทางด้วย แต่อยากไปด้วยตลอดเวลาจัด Green Trip บางทีรอฟังจนดึก เพราะคิดว่าคนอื่นๆคงนอนกันแล้วเราจะมีโอกาสมากขึ้น”

(กุลนิษฐ์ จันทา ,สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

“สนใจกิจกรรมสิ่งแวดล้อมและสังคมอยู่แล้ว เคยไปร่วมกิจกรรมปลูกป่ากับกรีนเวฟด้วย”

(ศิริทิพย์ งามศิริพร ,สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

แต่ถึงแม้ว่าพฤติกรรมกรับฟังจะเกิดขึ้นในลักษณะของการสื่อคลื่น และ/หรือเปิดฟังเป็นรายการแรก แต่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ก็มีพฤติกรรมในการหมุนเปลี่ยนไปฟังคลื่นอื่นแบบชั่วคราวชั่วคราวอยู่บ้าง พฤติกรรมกรับฟังรายการเช่นนี้ เกิดขึ้นได้ เนื่องมาจากสาเหตุสำคัญ 3 ประการ

1. ไม่ถูกใจตัวรายการ

งานวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างจะเกิดความรู้สึกไม่ถูกใจในตัวรายการในประเด็นของโฆษณา ที่มากเกินไปความต้องการจนทำให้รู้สึกหงุดหงิด รำคาญใจ และไม่อยากฟัง แต่ในที่สุดก็หมั่นกลับมาฟังรายการกรีนเวฟดังเดิม

“ไม่ประทับใจในเรื่องเล่นเกมส์ กับโฆษณา ที่เยอะเหลือเกินก็มีเปลี่ยนหนีบ้าง”

(จิรวรรณ พิชัยศรแสง ,สัมภาษณ์ 21 มิ.ย. 2545)

“ที่เปลี่ยนมากก็เพราะว่าโฆษณาเพราะว่ามันเยอะมาก จำได้เคยฟังตอนทุ่มครึ่ง ฟังโฆษณาอย่างเดียวก๊อบ 15 นาที”

(สุวัฒน์ พนากุลวิจิตร ,สัมภาษณ์ 10 มิ.ย. 2545)

“บางทีดี.เจ แต่ละคนมา เปิดเพลงซ้ำๆ ก็เริ่มเบื่อ ก็เลยเปลี่ยนไปฟังคลื่นอื่นบ้าง โฆษณาเยอะมาก บางทีก็หมั่นคลื่นหนีในช่วงโฆษณา แต่ก็ไม่ทุกครั้งนะคะ”

(ชมเดือน ลียามาศ ,สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

“เปลี่ยนคลื่นบ้างคะ แต่ก็ไม่ถี่คลื่น จะเปลี่ยนก็เวลามีโฆษณา กรีนเวฟเป็นคลื่นที่มีโฆษณายาวมากกก..จนทนไม่ไหว ซึ่งถือว่าเป็นข้อเสียของรายการ แต่ที่ยังฟังก็อย่างที่บอกคะ ว่ามันติดแล้ว”

(ชอรั๊ก จันทรมี ,สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

นอกจากนั้น ชาวสารการประชาสัมพันธ์ต่างๆ เกมส์หรือเพลงต่างๆที่ไม่ถูกใจ ในรายการก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เปลี่ยนคลื่นหนี เพื่อหารายการอื่นที่ตอบสนองความต้องการทางด้านกรฟังเพลงได้มากขึ้น

“ไม่ประทับใจเรื่องของการ ประชาสัมพันธ์ต่างๆ ในรายการ รู้สึกว่าเรื่องพวกนี้มาเบียดเบียน เวลาฟังเพลงของผม มีหงุดหงิด มีเปลี่ยนคลื่น”

(ภาสธรณ์ สันธนะพันธ์ ,สัมภาษณ์ 14 มิ.ย. 2545)

“ถ้าจะเปลี่ยนคลื่นจากกรีนเวฟ ก็จะมีแค่ช่วงโฆษณา และเวลามีเพลงที่ไม่ชอบ”

(วรวัฒน์ โชติพรพันธ์ ,สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

“มีเปลี่ยนไปฟังคลื่นอื่นๆบ้าง ในช่วงที่มีเกมส์ที่ไม่ชอบ หรือบางที โฆษณาเยอะ”

(กัญญารัตน์ เจริญพินิจโกศา , สัมภาษณ์ 13 มิ.ย. 2545)

ตัวผู้ดำเนินรายการหรือดีเจ ก็สามารถทำให้กลุ่มตัวอย่างรู้สึกต้องการเปลี่ยน คลื่นไปฟังรายการอื่นได้ อันเนื่องมาจาก การพูดในประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างไม่สนใจ พูดเยิ่น เย่อ และเป็นเรื่องส่วนตัวเกินไป

“เคยเปลี่ยนคลื่นนี้เป็นบางช่วง เพราะบางทีไม่ชอบดี.เจที่พูดเรื่องที่เราไม่อยากฟัง เรื่องที่อยากฟัง คือเรื่องที่เป็นประโยชน์กับคนฟัง ไม่ใช่เรื่องส่วนตัวของดี.เจ ก็กะเวลาเอาไว้ว่าพอ คำพูดจบ ก็กลับมาฟังกรีนเวฟเหมือนเดิม”

(เนตรดาว เจอร์เกนเซน ,สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“ก็คงจะเปลี่ยนคลื่นนะ หากว่าไม่มีกรีนเวฟ หรือเปลี่ยนรูปแบบนำเสนอรายการ ดี.เจ พูด มากขึ้นจนเปิดเพลงน้อยลง หรือ โฆษณาเยอะ ตอนนี้อยากว่าโฆษณามากก็เปลี่ยนไปหาเพลง ฟังที่อื่น พอรู้ว่าโฆษณามากก็หมุนกลับมา”

(ศิริทิพย์ งามศิริพร ,สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

2. ต้องการเปลี่ยนบรรยากาศ :

เนื่องจากรายการกรีนเวฟ มีความชัดเจนเรื่องของการนำเสนอเพลงไทยสากล สบายๆ ตลอดช่วงเวลาของการออกอากาศตลอด 24 ชั่วโมง ทำให้กลุ่มตัวอย่างบางส่วน แสวงหาเพลงในบรรยากาศใหม่ๆ ที่แตกต่าง เช่น เพลงสากล เพลงลูกทุ่ง หรือเพลงที่มีจังหวะเร็ว รั้าใจ เพื่อตอบสนองความต้องการของอารมณ์มนุษย์ที่ไม่ได้หยุดนิ่งอยู่เพียงแค่ อารมณ์เดียวเท่านั้น

“มีเปลี่ยนคลื่นไปฟัง Bangkok radio เพราะมีเพลงสากลด้วย บางอารมณ์อยากฟังเพลงใน อารมณ์ที่หลากหลาย แต่ก็วกกลับมาที่กรีนเวฟเหมือนเดิม เพราะยังรักกรีนเวฟอยู่”

(จิรวรรณ พิชัยศรีแสง ,สัมภาษณ์ 21 มิ.ย. 2545)

“ถ้าจะเปลี่ยนคลื่นก็คือไปฟัง 105.5 เพลงสากลเลย”

(เวโรจน์ ศุภร์บริสุทธิ์ ,สัมภาษณ์ 21 มิ.ย. 2545)

“มีเปลี่ยนไปฟังคลื่นอื่นบ้างอย่าง 89.0 หรือ 105.5 บางทีอยากฟังเพลงสากลบ้าง”

(ภาคจิรา ไชยวุฒิ ,สัมภาษณ์ 12 มิ.ย. 2545)

“บางอารมณ์อยากสนุกก็เปลี่ยนไปฟัง ฮอทเวฟ แต่ฟังได้สักพักก็หมุนกลับมา เป็นไปได้นะที่ ช่วงอายุของเราอาจจะชอบฟังอะไรสบายๆ มากกว่า”

(ศิริทิพย์ งามศิริพร ,สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

“ถ้าจะเปลี่ยนก็หมุนไปฟังลูกทุ่งบ้าง”

(ศนิชา ทศนสว่างคุณ ,สัมภาษณ์ 10 มิ.ย. 2545)

“มีเปลี่ยนไปฟัง 88 บ้าง คือ อยากเปลี่ยนอารมณ์ฟังเพลงบ้าง ทุกวันนี้ฟังกรีนเวฟทุกวันนะ เปิดวิทยุก็กรีนเวฟรายการแรกเสมอ”

(สมบัติ ศรีแก้ว ,สัมภาษณ์ 23 มิ.ย. 2545)

3. ปัญหาทางเทคนิค :

สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดพฤติกรรมในการเปลี่ยนคลื่นนี้ ที่ไม่อาจมองข้ามได้ คือการส่งสัญญาณกระจายเสียงออกอากาศ พบจากกลุ่มตัวอย่างว่า หากวันใดฟังรายการกรีนเวฟแล้วรู้สึกที่ไม่ชัด มีเสียงอื่นแทรกเข้ามา หรือสัญญาณออกอากาศขาดหายไป ก็ทำให้บรรณารักษ์ในการฟังรายการขาดช่วง และเปลี่ยนไปจากเดิม จึงเลือกที่จะเปลี่ยนไปฟังรายการอื่นๆ ชั่วคราว

“มีเปลี่ยนบ้าง บางครั้งสัญญาณคลื่นไม่ชัด แต่หากว่าชัดเจนก็ไม่ไปไหน ฟังกรีนเวฟตลอด เปิดวิทยุเมื่อไหร่ก็ต้องกรีนเวฟ”

(ขจรรรณ วิทยาประสิทธิ์,สัมภาษณ์ 12 มิ.ย. 2545)

“มีเปลี่ยนไปฟังคลื่นอื่นบ้าง อย่างเรดิโอ โหวต ไปฟัง อ้อม สุนิสา สาเหตุเพราะว่าฟังกรีนเวฟไม่ชัดเลย”

(สุรางค์ ยศยิ่งธรรมกุล ,สัมภาษณ์ 22 มิ.ย. 2545)

“เคยเปลี่ยนคลื่นนี้เวลาที่สัญญาณไม่ดีเท่านี้เอง ไปฟัง 102.5 หรือบางทีก็ไป 103.5 แต่ว่าน้อยมาก”

(ชนัญญา ปิตะโหดระ ,สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

“มีหมุนหนีบ้างเพราะบางทีสัญญาณซ่า คลื่นหาย ก็หมุนไปหมุนมาหยุดฟังบ้างสักพัก แล้วก็กลับมาใหม่อีก”

(กุลนิษฐ์ จันทา ,สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

2. ขยายข้อมูล

งานวิจัยชิ้นนี้ พบว่าการเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟของกลุ่มตัวอย่างในลักษณะที่สอง เกิดขึ้นในลักษณะของการขยายข้อมูล ทั้งต่อตนเองและบุคคลรอบข้าง ส่วนจะขยายวงกว้างไปได้มากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับศักยภาพในการนำไปใช้ การสื่อสารและความสนใจของแต่ละบุคคล

2.1 นำข้อมูลไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ส่วนใหญ่ข้อมูลที่กลุ่มตัวอย่างได้จากการรับฟังรายการกรีนเวฟ และถูกนำไปใช้ในชีวิตประจำวันจะขึ้นอยู่ที่ความสนใจของแต่ละบุคคล อาทิ เรื่องของสุขภาพ อาจจะเป็นได้ที่เรื่องสุขภาพเป็นเรื่องที่ใกล้ตัว และมีประโยชน์ต่อผู้นำข้อมูลไปใช้โดยตรง จึงถูกอ้างถึงไว้ในงานวิจัยชิ้นนี้

“บางเรื่องเราสนใจก็เอาข้อมูลเหล่านั้นมาใช้ในชีวิตประจำวันบ้าง อย่างเรื่องสุขภาพ”

(จิรวรรณ พิชัยศรีเพลง ,สัมภาษณ์ 21 มิ.ย. 2545)

“สาระที่ได้จากรายการ มักจะมาจากสารคดีต่างๆ อย่างข้อมูลเรื่องของการลดความอ้วน ก็ชอบฟัง ได้สาระ และเอาไปใช้ได้จริงด้วย”

(ศนิชา ทศนสว่างคุณ ,สัมภาษณ์ 10 มิ.ย. 2545)

หรือแม้แต่เรื่องของสิ่งแวดล้อม ซึ่งถือเป็นประเด็นหลักที่รายการกรีนเวฟนำเสนอ เมื่อกลุ่มตัวอย่างติดตามฟังเป็นระยะเวลายาวนาน จึงรู้สึกว่าคุณค่าข้อมูลข่าวสารที่ได้จากการฟังรายการแทรกซึมเข้าไปในชีวิตประจำวันโดยไม่รู้ตัว และสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันในโอกาส และรูปแบบที่แตกต่างกันไป

“อย่างเวลาไปเที่ยวจะนึกถึงกรีนเวฟมาก เวลาจะทิ้งขยะเนี่ย หรืออย่างข้อมูลความรู้รอบตัวต่างๆ หรือข้อมูลสิ่งแวดล้อม มันค่อยๆ ซึมซับ สร้างจิตสำนึกไปเรื่อยๆ เมื่อไหร่ได้โอกาส ก็สามารถนำออกมาใช้ประโยชน์ได้”

(พรพรรณนิล เทียนเงิน ,สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

“นำข้อมูลมาใช้ในชีวิตประจำวันนะ เห็นใครทิ้งขยะไม่ลงถัง ก็มีตุนะ บริจาคเปลือกหอยก็ทำนะ หรือแยกขยะที่บ้านเนี่ยก็ทำ”

(กันยภัทร์ ตั้งรุ่งเรือง ,สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“สาระในรายการอยู่ที่ความสนใจของคนนะ บางคนอาจจะรู้สึกว่ามันผ่านไปเฉยๆ แต่บางคนก็สนใจฟังแล้วเอามาใช้ สำหรับตัวเองเหมือนกับเป็นสิ่งที่เรามองข้าม พอเอามาใช้ก็ได้ประโยชน์”

(ชนัญฐา ปิตะโหดระ ,สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

“อย่างกรีนเวฟบอกให้แยกขยะ เราก็ทำนะทำแล้วรู้สึกดี แล้วก็สบายใจที่เราได้มีโอกาสช่วยในระดับหนึ่งว่า เออ..เค้าก็ทำงานกันอย่างขึ้น แล้วก็เอาไปใช้เป็นนโยบายของบริษัทด้วย”

(เนตรดาว เจอร์เกนเซน ,สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

อีกประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจจากการรับฟังรายการกรีนเวฟในลักษณะขยายข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง คือการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ในประเด็นของการดำเนินชีวิตในบทบาทที่แตกต่างกัน ในเรื่องของการอยู่ร่วมกันในครอบครัวและสังคม การเรียนหรือแม้แต่การทำงาน อาจจะเนื่องมาจากกลุ่มเป้าหมายของรายการกรีนเวฟ เป็นกลุ่มคนที่อยู่ในช่วงวัยเรียน วัยทำงาน และวัยที่พร้อมจะมีครอบครัวแล้วก็ทำได้

“เคยได้ยินดี.เจ บอกว่า วันเกิดของเราทำไมเราถึงไปสังสรรค์กับเพื่อนจนลืมคนที่ให้กำเนิดชีวิต คือพ่อแม่ จากนั้นมาผมก็ไม่เคยไปกินเหล้ากับเพื่อนในวันเกิดเลย แล้วก็กลับมาดูแลพ่อแม่ ได้ยินเรื่องนี้มา 3 ปี แล้ว ยังจำได้อยู่เลย”

(ชนะพงษ์ อภรณ์พิศาล ,สัมภาษณ์ 14 มิ.ย. 2545)

“สาระที่ได้มีนำมาใช้ที่ทำงานบ้าง อย่างเรื่องของการเปิดลิ้นชักของเพื่อนร่วมงาน จำได้พอได้ยินแล้ว เวลาเราทำงานมันก็คิดอยู่ในหัวตลอด นำมาใช้ได้ มาจากเกร็ดเล็กเกร็ดน้อย”

(ชเนตรลักษณ์ เอ็มดู ,สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

“นำสาระไปใช้ในชีวิตประจำวันเสมอ เราทำงานด้าน Service ลูกค้า บางครั้งเราฟังเราก็รู้ว่า คนประเภทไหน ชอบอะไร ไม่ชอบอะไร เราทำงานใน Office มีเพื่อนร่วมงาน บางครั้งคนเหล่านี้ไม่ชอบ บางครั้งเราก็รู้ได้ว่าเขาเป็นเพราะอะไร เรียกว่าแทบจะทุกเรื่องการทำงาน ชีวิตประจำวัน หรือเรื่องของความรักด้วย”

(ชนิดดา ลี ,สัมภาษณ์ 11 มิ.ย. 2545)

“ตอนนี้แต่งงานแล้วเกร็ดเล็กเกร็ดน้อยในการมีชีวิตรู้ๆ การทำงาน สุขภาพ หรือการใช้ชีวิตอื่น ๆ รู้สึกว่ามีประโยชน์และสามารถเอามาใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน ควรจะวางแผน หรือแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างไร รู้สึกว่ากรีนเวฟทำประโยชน์เพื่อสังคม และตอบแทนคนฟัง หากว่าฟังทุกวันอย่างตั้งใจก็จะได้สาระประโยชน์กลับไปทุกวัน”

(ถวัลย์รัตน์ ฤกษ์ชัย,สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

1.2 สื่อสารต่อไปยังบุคคลอื่นๆ

อีกพฤติกรรมหนึ่งของการเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟในลักษณะของการขยายข้อมูล คือ การสื่อสารต่อไปยังบุคคลอื่นๆ ซึ่งน่าจะถือได้ว่าเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นตามมาหลังจากที่ตนเองรู้สึกพึงพอใจกับข้อมูลข่าวสารที่ได้ แล้วก่อให้เกิดการนำไปใช้เพื่อตนเองก่อน เมื่อเห็นว่าได้ประโยชน์จึงมีการนำข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไปสื่อสารต่อยังบุคคลอื่นๆ ในลักษณะที่แตกต่างกัน ตามศักยภาพของการสื่อสารที่ตนมี ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นในลักษณะของการนำไปเป็นประเด็นพูดคุยในชีวิตประจำวัน กับคนใกล้ชิดและคนรอบข้าง ที่สนใจในเรื่องเดียวกัน

“สาระที่ได้ก็อย่างประเด็นเรื่องรถ ส่วนใหญ่เวลาเจอเพื่อนก็มาคุยกันเพราะเพื่อนฟังกรีนเวฟด้วยเหมือนกัน”

(เวโรจน์ ศุภร์บริสุทธิ์ ,สัมภาษณ์ 21 มิ.ย. 2545)

“ช่วงต่างๆ ในรายการที่ชอบ แล้วก็เอาไปสื่อสารพูดคุยต่อกับคนอื่น อย่างเรื่องรถ สารคดี เกร็ดเล็กเกร็ดน้อยต่างๆ รวมทั้งกิจกรรมต่างๆ”

(มานิต ลามมิ่ง ,สัมภาษณ์ 11 มิ.ย. 2545)

“ข้อมูลไหนเห็นว่าเป็นประโยชน์และใช้ได้ในชีวิตประจำวัน อย่างเรื่องสิ่งแวดล้อม หรือสุขภาพ ก็จะมีเอามาบอกต่อให้คนที่บ้านฟัง แล้วก็ทำตาม”

(ดวงเดือน แซ่คู ,สัมภาษณ์ 22 มิ.ย. 2545)

“อย่างเรื่องสุขภาพ จะสนใจเป็นพิเศษ อย่างเรื่อง How to ก็ชอบ เวลาอยู่ในกลุ่มเพื่อนก็เอาข้อมูลที่ดี เจ เอามาเล่า ไปพูดคุยต่อกับเพื่อนๆ”

(ชนัญฐา ปิตะโหดระ ,สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

“สาระที่ได้ก็จะเอามาสื่อสารต่อกับเพื่อน พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันบ้างในบางกรณี ที่สนใจร่วมกัน”

(นฤมล ฉิมกมลทอง ,สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

“เอาข้อมูลที่ได้มาคุยกับเพื่อนบ่อยๆ ในเรื่องข้อคิดต่างๆปกติก็ฟังแล้วทำโน่นทำนี่ไปด้วย แต่พอสาระมามันก็เหมือนทำให้ตั้งใจฟังมากขึ้น”

(ใจลักษณ์ ประเดิมชัยงานเอก ,สัมภาษณ์ 14 มิ.ย. 2545)

“อย่างช่วง Dreams come true มีเอาไปเล่าให้เพื่อนฟังบ้างเวลาที่เค้าท้อแท้ แต่เอาไปทำเองก็จะเป็นเกร็ดเล็กเกร็ดน้อย ส่วนใหญ่พอฟังแล้วชอบเนี่ย ก็เกิดความรู้สึกอยากเล่าต่อคนที่ พอบอกคนอื่นแล้วเค้าเอาไปใช้ประโยชน์หรือไม่รู้แต่อยากเล่า ซึ่งเพื่อนบางคนก็ฟังกรีนเวฟเหมือนเราอยู่แล้ว”

(อุรภา พินิจวรสิน,สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

“บางครั้งก็มีเอามาเล่าต่อให้เพื่อนฟังบ้าง เพราะเพื่อนๆที่ทำงานเค้าก็ฟังกันอยู่แล้ว ประเด็นที่พูดคุยก็คือเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันเป็นส่วนมาก พอเปิดเพลงออกหักก็คุยกับเพื่อนว่าถ้าเราอยู่ในสถานการณ์แบบนี้ ก็คงตายแน่”

(ดวงรัตน์ ไม้สน ,สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

“มีบ้างและรู้สึกว่าการหากทุกคนทำได้คงจะดี อย่างเรื่องสูบบุหรี่ เพื่อนกับแฟนสูบบุหรี่ก็บอกให้
เค้าไปฟัง ใช้วิธีการสื่อสารต่อไปยังคนอื่น ๆ บ้าง ส่วนใหญ่สื่อสารในเรื่องของกิจกรรมต่างๆ
หรือแนวคิดต่างๆที่ได้ เอามาเป็นประเด็นพูดคุยในชีวิตประจำวัน”

(นฤมล มะชรา , สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“ฟังกรีนเวฟแต่ละปีรู้สึกว่าการตอนวัยรุ่นก็จะอินกับเพลง แต่พอแต่งงานมีลูกเราก็จะสนใจข้อมูล
ข่าวสารมากกว่า ที่เราสามารถนำมาคุยกับเพื่อนได้หรือว่านำมาสอนลูกได้”

(สุพนา ณ ถลาง , สัมภาษณ์ 12 มิ.ย. 2545)

ศักยภาพในการสื่อสารและความตั้งใจขยายข้อมูลของบางคน ไม่ได้อยู่เพียง
แค่การฟังเท่านั้น ยังเกิดขึ้นในลักษณะของการจดบันทึกเพื่อเก็บไว้สำหรับการสื่อสารต่อไป
ยังบุคคลอื่นๆ ในเวลาต่อมาอีกด้วย เพื่อเป็นการเพิ่มความน่าเชื่อถือให้กับตนเอง และใช้ใน
การเชื่อมมิตรภาพระหว่างตนกับเพื่อนฝูงและคนรอบข้าง

“สาระได้จากข้อคิดต่างๆ จากดี.เจ บางคำถูกใจก็จด แล้วก็เอาไปเล่าต่อให้เพื่อนหรือคนรอบ
ข้างฟัง ซึ่งเค้าฟังกรีนเวฟอยู่แล้ว บางครั้งก็มีถามนะเธอฟังรีเปล่าเมื่อวาน หรืออย่างความรู้
รอบตัวต่างๆก็มีเอามาใช้ในชีวิตประจำวันบ้างเหมือนกัน แต่ชอบเล่าให้เพื่อนฟังด้วยเหมือน
กัน”

(กัญญารัตน์ เจริญพินิจโกศา , สัมภาษณ์ 13 มิ.ย. 2545)

“ข้อมูลที่ตรงกับเราก็ตอบเค้าไปคุยกันกับเพื่อน บางครั้งมีถึงขนาดจดนะ เพราะชอบอ่านหนังสือ
ทุกอย่างมันตรงกับตรงนี้พอดี”

(กุลนิษฐ์ จันทา , สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

“ผมจะเอาข้อมูลมาบอกเพื่อนเป็นประจำ เพื่อนก็ไม่เบื่อ บอกว่าเราเป็นคนข้อมูลเยอะ”

(ชนะพงษ์ อภรณ์พิศาล, สัมภาษณ์ 14 มิ.ย. 2545)

“มีข้อมูลดีๆ ก็จะเอามาเล่าสู่กันฟังเสมอ ทำให้เราได้เพื่อนด้วยนะเพราะฟังกรีนเวฟเหมือน กับคุยกันรู้เรื่อง”

(ชเนตรลักษณ์ เอ็มดู , สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

“มีในเรื่องของกรีนเวฟ บางทีฟังแล้วเอาไปคุยต่อเจอประเด็นเด็ดก็เอาไปถามเพื่อนว่า เออ.. เมื่อเข้าฟังกรีนเวฟหรือเปล่า ส่วนใหญ่ก็ประเด็นต่างๆที่ที่เราสนใจ”

(เนตรดาว เจอร์เกนเซน , สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“สาระจากดี.เจ ผมก็เอาไปคุยกับหลานนะ เรียนอนุบาล ผมก็เอาคำถามไปถามกับหลาน คำก็จะได้ข้อมูลใหม่ๆ สามารถพูดคุยเรื่องของคลื่นกรีนเวฟได้นาน นำข้อมูลต่างๆ และข้อมูลของเพลงมาคุยกันในหมู่เพื่อน ในช่วงเบรคก่อนเริ่มงาน”

(สำราญ สีกาแก้ว 15 มิ.ย. 2545)

“ข้อคิดในการใช้ชีวิต มุมมองแนวคิด สุขภาพ การทำงาน ทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของเรา แล้วก็เอาไปบอกต่อกับบุคคลอื่นๆ ด้วย เวลาฟังอะไรที่ดี.เจ เล่าให้ฟัง พอถึงที่ทำงานก็มีเอาไปพูดคุยกับเพื่อนร่วมงานบ้าง เพราะเพื่อนๆ ก็ฟังกันอยู่แล้ว ที่ทำงานก็เปิดคลื่นนี้อยู่ตลอด”

(ถวัลย์รัตน์ ฤกษ์ชัย , สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

นอกจากนั้นกลุ่มตัวอย่างยังใช้รายการกรีนเวฟเป็นจุดนัดพบ หรือสื่อสารถึงกัน โดยโดยไม่ได้ตั้งใจ เนื่องจากกลุ่มคนใกล้ชิดกลุ่มตัวอย่างนั้นเป็นคนที่ติดตามฟังรายการกรีนเวฟเป็นประจำเช่นเดียวกับตนเอง

“ส่วนใหญ่เพื่อนๆในกลุ่มก็จะฟังคลื่นนี้ทั้งนั้น พอเพื่อนฟังด้วยก็เหมือนกับมีกรีนเวฟเป็นตัวกลางในการสื่อสารถึงกัน บางทีมีงอนเพื่อนก็มีขอเพลงจ้อเหมือนกัน”

(ชนัญญา ปิตะโหดระ , สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

“เผชิญย้ายไปทำงานต่างจังหวัด กรีนเวฟออกอากาศไปไม่ถึง พอกลับมาที่ฟังกรีนเวฟต่อคือก่อนหน้าที่จะต้องออกไปทำงานต่างจังหวัด มีความรัก แล้วแฟนฟังรายการกรีนเวฟ เราก็ฟังก็เลยเชื่อว่าเป็นวิธีการสื่อสารถึงกันผ่านเสียงเพลงได้ เรายังติดต่อกันได้ทางรายการกรีนเวฟ”

(มานิต ลามมิ่ง ,สัมภาษณ์ 11 มิ.ย. 2545)

“บางครั้งใช้กรีนเวฟสื่อสารกับคนใกล้ชิดด้วย เพราะเค้าก็ฟังกรีนเวฟด้วยเหมือนกัน”

(ชนะพงษ์ อารมณ์พิศาล,สัมภาษณ์ 14 มิ.ย. 2545)

“อย่างเวลาโทรไปเล่นเกมส์ เพื่อนถามแล้วเมื่อเข้าพีไปทำอะไรในกรีนเวฟ เหมือนกับว่าสังคมของเรารวมตัวอยู่ในกรีนเวฟอยู่แล้ว”

(ชนิดดา ลี ,สัมภาษณ์ 11 มิ.ย. 2545)

3. มีจินตนาการร่วม

การรับฟังรายการกรีนเวฟในลักษณะที่สาม คือการใช้จินตนาการร่วมไปกับการฟังรายการ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้แสดงออกมาในลักษณะที่หลากหลาย พอจะจัดรวบรวมเป็นหมวดหมู่ได้ 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

3.1 ด้านของความคิด (Thinking)

- คิดตาม

ลักษณะการคิดตามของกลุ่มตัวอย่างนั้น จะดึงสารที่ได้รับจากดีเจ ไม่ว่าจะ เป็นคำพูด แนวคิด เพลง หรือแม้แต่สายโทรศัพท์พูดคุยระหว่างคนฟังกับดีเจ มาจินตนาการต่อเนื่อง โดยดึงตนเองเข้าไปในเหตุการณ์นั้นๆ แล้วเกิดความคิดเห็นคล้ายตามเป็นส่วนใหญ่

“อย่างเวลาดี.เจ ตั้งประเด็นแล้วนำความคิดของคนอื่นมาแลกเปลี่ยน พูดคุยในรายการก็ชอบนะคะ พอฟังแล้วก็คิดว่าทำไม คนนั้นคิดอย่างนั้น ทำไมคนนี้คิดอย่างนี้ วิธีฟังรายการเปลี่ยนไปตามวันเวลา โตขึ้น คิดมากขึ้น ฟังเพลงเร็วหน่อยลง”

(ชมเดือน ลีอากาศ, สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

“ฟังเรื่องบางเรื่องทีกรีนเวฟก็มีอินบ้างนะ ฟังแล้วสงสารน้ำตาไหลก็เคย บางเรื่องมันเศร้าอะ เออ..มันเป็นไปได้หรือชีวิตคนแบบนี้ บางทีพอเปิดเพลงก็มารองรับกับเรื่องราว ทำให้อารมณ์ของเราต่อเนื่องกันไปอีก”

(อุรภา พิณีจวรสิน, สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

“แต่ฟังแล้วได้แนวคิดเนี่ยบ่อย ฟังแล้วมีความรู้สึกดีๆ ก็มี อย่างเช่นดี.เจ เล่าให้ฟังว่ารถติดมองข้างรถเห็นขอทาน สักพักมีผู้หญิงซื้อหมูบั้งให้ทาน ขอทานก็ยิ้ม ผู้หญิงก็ยิ้ม เคื่อก็บอกว่ายังจำรอยยิ้มของขอทานได้ จนดี.เจเค้าต้องยิ้มตอบกลับไป ใ้เราคนฟังก็ยิ้มต่อ”

(สุวัฒน์ พนาคุณวิจิตร, สัมภาษณ์ 10 มิ.ย. 2545)

“ชอบที่จะติดตามแม้ว่าเรื่องเหล่านั้นจะไม่เกี่ยวกับตัวเองก็ตาม พอฟังคนโทรเข้ามาในรายการก็เหมือนฝึกวิทยายุทธ์ล่วงหน้าไว้ก่อน แล้วก็วิเคราะห์ได้ว่า ใครบุคลิกเป็นอย่างไร ”

(นฤมล มะชรา , สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“ชอบความเป็นธรรมชาติ ประเด็นที่ตั้งมาพูดในรายการเป็นเรื่องใกล้ตัวในชีวิตประจำวัน แนวคิดที่ทำให้เรารู้สึกคล้อยตาม คิดตาม เห็นว่าดี ก็ทำต่อ”

(วรวัฒน์ โชติพรพันธ์ , สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

“ช่วงวันแม่พี่เปิดเพลงแล้วอิน แล้วพูดอะไรซักอย่างออกมาเกี่ยวกับแม่ เราก็อึ้ง คิดถึงแม่ เราก็อยู่กับแม่นะแต่ไม่ค่อยได้ใช้เวลาคลุกคลีด้วยมาก บ่อยครั้งที่กรีนเวฟทำให้ยิ้มได้ หัวเราะได้”

(กัญญารัตน์ เจริญพินิจโกศา , สัมภาษณ์ 13 มิ.ย. 2545)

“ตอนเด็กชีวิตไม่ต้องคิดอะไรมาก พอโตมาเรื่องมันเยอะขึ้น ไหนลองฟังดูสิว่าชีวิตคนอื่นเค้าเป็นยังไง โดยเฉพาะช่วงที่เปิดโอกาสให้คนโทรเข้ามาเล่าโน่นเล่านี้ มันเหมือนกับการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ชีวิตคนอื่นให้เราได้รับบ้าง เหมือนกับว่าชีวิตมันคือการเรียนรู้ บางที่ไม่ต้องรู้เอง ฟังคนอื่นบ้างก็ได้”

(สรินรัตน์ ตั้งชูรัตน์ ,สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

- คิดแทน

กลุ่มตัวอย่างบางส่วนคิดต่อหลังจากที่รับฟังรายการกรีนเวฟ แล้วรู้สึกว่ามีบางส่วนของรายการยังตอบสนองของความต้องการของตนเองได้ไม่พอเพียง จึงพยายามคิดหาทางเลือกใหม่ให้ทางรายการได้นำไปปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไข เพิ่มเติม เพื่อตอบสนองความต้องการให้กับตนเองได้มากที่สุด ในแนวทางที่ตนเองคิดว่าดี เหมาะสมโดยไม่ได้คำนึงว่าผลจะต้องเกิดขึ้นหรือไม่

ผู้วิจัยพบว่า ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมักต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลง แก้ไขปรับปรุง เพิ่มเติม ตามแนวทางที่ตนเองต้องการมากที่สุด คือ แนวทางการเปิดเพลง

“ตอนนี้ดีใจแต่ละช่วงก็โอเคดีอยู่แล้วนะคะ แต่อาจจะต้องเปลี่ยนแนวทางของตัวเอง เพราะระยะหลังเริ่มเหมือนกัน คือเปิดเพลงซ้ำ เปิดเพลงเก่าไม่เป็นไรเพราะชอบ แต่เพลงซ้ำนี้ไม่ไหว”

(ชมเดือน ลียากาศ ,สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

“ควรจะมีเปิดเพลงเร็วบ้างนะ เพราะบางอารมณ์คนก็อยากฟังเพลงเร็ว”

(สุภาภรณ์ วงศ์วิฑิต ,สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

นอกจากนั้นแล้วรูปแบบการนำเสนอรายการบางส่วน อันประกอบไปด้วยรายละเอียดปลีกย่อยทั่วไป เช่น การเปิดโอกาสให้คนฟังมีส่วนร่วมมากขึ้น การกำหนดกติกาในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ให้น้อยลง การลดโฆษณาและกิจกรรมใดๆ ลงบ้าง กลุ่มตัวอย่างต้องการให้เปลี่ยนแปลง แก้ไข เช่นกัน

“วันนี้ฟังกรีนเวฟก็ไม่ได้ถูกใจซะทีเดียวจนกว่าผมจะได้ทำรายการเองมั้ง จริงๆ แล้วผิดหลัก เศรษฐศาสตร์นะ ที่ความพอใจควรจะมาเป็นอันดับแรก รายการผมต้องตามใจตัวเอง อารมณ์ไหนก็จัดรายการแบบนั้น อาจจะมีเพลงสากลบ้าง เพลงเรื่อบ้าง ซ้ำบ้างสลับกันไป ที่จริงหากกรีนเวฟเปิดช่วงเวลาให้คนฟังมีส่วนร่วมในการจัดรายการก็ดีนะ”

(สมบัติ ศรีแก้ว ,สัมภาษณ์ 23 มิ.ย. 2545)

“พูดถึงกรีนเวฟ นึกถึงเนื้อหาสาระที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและเพลงที่ฟังสบาย ความรู้สึกนี้เกิดขึ้นตั้งแต่เริ่มฟัง แต่ปัจจุบันนี้ กิจกรรมต่างๆ เพิ่มมากขึ้น โฆษณาเยอะขึ้น มองในแง่ธุรกิจก็ดีกับกรีนเวฟนะ เพราะจะได้มีรายการแบบนี้ไปเรื่อยๆ แต่ในแง่ของการฟังเพลงก็เสียบรรยากาศไปนิดนึง เพราะเดี๋ยวมีเกมส์ มีกิจกรรม เพลงมันก็เลยน้อยไปนิดนึง ให้คะแนนความพอใจสัก 8 เต็ม 10 ส่วนที่หายไปก็อาจจะเป็นเรื่องของ โฆษณา หรือกติกาต่างๆ อย่างเช่นกิจกรรมต่างๆ กรีนทริปเนี่ยจะให้โทร ก็คงทำได้ยาก แต่หากว่าจะเพิ่มเติมขึ้นมาโดยให้จ่ายสตางค์แล้วได้มีโอกาสมีส่วนร่วมด้วยก็คงเปิดโอกาสให้คนฟังที่สนใจจริงๆ ได้มีส่วนร่วมเพิ่มเติมขึ้นมาได้”

(ปราชญ์นิหทัย ไทพิชิต ,สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างบางคนรู้สึกว่ รูปแบบการนำเสนอและกิจกรรมพิเศษต่างๆ หากทำแล้วได้ประโยชน์กับคนในสังคมมากๆ จะเป็นสิ่งที่ดีสำหรับตนเอง และคนในสังคม

“ปีที่แล้วเหมือนกับเรื่องใกล้ตัว น้ำท่วมที่เพชรบูรณ์ บังเอิญมีญาติที่เป็นหนึ่งในผู้ได้รับความเสียหายตรงนั้น ก็ไปเยี่ยมเค้า พอไปเห็นสภาพจริงที่นั่น ก็รู้สึกว่ามันโหดร้ายมาก อยากทำอะไรก็ได้ให้เค้าได้ทุกอย่างกลับคืน ก็คิดถึงกรีนเวฟ ว่ากลับมากองเทพจะเขียนโครงการนำเสนอให้กรีนเวฟออกอากาศให้และช่วยรับบริจาคแล้วก็เอาของไปให้คนที่นั่น แต่เชื่อหรือไม่ ยังไม่ทันได้ทำอะไรเลย กรีนเวฟก็รวมกันกับโครงการเพื่อนฟังพยายามยกขึ้นมาอยู่แล้ว เลยรู้สึกว่ากรีนเวฟได้ทำในสิ่งที่เราคิดไว้โดยไม่ต้องร้องขอเลย”

(พรพรรณนิต เทียนเงิน ,สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

“อยากให้การีเนเวฟเป็นต้นแบบในเรื่องการใช้ภาษา เป็นตัวอย่างในการพูดที่เหมาะสมให้กับเยาวชน”

(มานิต ลามมิ่ง ,สัมภาษณ์ 11 มิ.ย. 2545)

กลุ่มตัวอย่างบางคน ยังรู้สึกว่าการกิจกรรมสังคมและสิ่งแวดล้อมของกรีนเวฟยังไม่เข้มข้น เพียงพอต่อความต้องการ อยากให้มุ่งเน้นรณรงค์อย่างจริงจัง และขยายวงกว้างให้มากขึ้น

“เรื่องสิ่งแวดล้อมต่างๆ เราทำอยู่แล้วนะ และรู้สึกภูมิใจที่มีกรีนเวฟมาพูดรณรงค์เรื่องสิ่งแวดล้อมต่างๆ แต่จริงอย่างให้มากขึ้นกว่านี้อีกสักหน่อย เช่น การเข้าแถว เข้าคิว ขึ้นรถ เพราะสังคมไทยไม่มีระเบียบ หากมีสื่ออย่างกรีนเวฟมาคอยปลูกจิตสำนึกเหล่านี้ก็คงจะดี ในความรู้สึกของตัวเองกรีนเวฟก็ทำอยู่นะ ปลูกจิตสำนึกแต่มันได้เฉพาะคนกลุ่มหนึ่งเท่านั้น”

(อุรภา พิณจวรรดิน ,สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

ในขณะที่บางคนบอกว่ากิจกรรมเหล่านี้มากเกินไปในการนำเสนอ และรู้สึกว่ากิจกรรมสังคมและสิ่งแวดล้อมไม่น่าจะเชื่อมโยง และเกี่ยวข้องเป็นเรื่องเดียวกันได้

“จริงๆแล้วอยากให้ตัดการประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆออกไปบ้าง มีได้นะแต่ทุกวันนี้มันเยอะมาก หากเทียบเวลาออกอากาศของดี.เจ 1 คน มันกินเวลาไป 30 % แล้วนะ”

(สุวัฒน์ พนากุลวิจิตร ,สัมภาษณ์ 10 มิ.ย. 2545)

“เวลากรีนเวฟจัดกิจกรรมทีหนึ่งเนี่ย เหมือนกับว่ามีการประชาสัมพันธ์ที่บ่อยมาก ผมว่ามันแน่นเกินไป ผมชอบกิจกรรมเพื่อสังคมนะ แต่โฆษณาเยอะเกินไป อย่าง Concert Diva's มีเพลงที่เปิดซ้ำบ่อยเกินไป ก็เลยมีเบื่อบ้าง อีกอย่างคืออยากให้การีเนเวฟเน้นเรื่องสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติทั่วไปเหมือนอดีต ไม่ค่อยอินเวลานั้นเรื่องสังคม ผมเคยมานั่งคิดนะว่ามีวิทยุรายการไหนนำเสนอเรื่องสิ่งแวดล้อมได้ต่อเนื่องยาวนานเหมือนกรีนเวฟหรือไม่ ก็ไม่มี ซึ่งกรีนเวฟยังทำแต่เน้นไปที่สิ่งแวดล้อมทางสังคมซะมาก หากว่าหันมาทำกิจกรรมให้คนฟังมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติเหมือนเดิม ก็คงจะดี ”

(ภาสกรณ สันธนะพันธ์ ,สัมภาษณ์ 14 มิ.ย. 2545)

“สาระที่ได้ทุกวันนี้เปลี่ยนจากช่วงแรกๆที่ฟังนะ แต่ก่อนรายการเน้นเรื่องของสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะ แต่ตอนนี้หันมาเน้นเรื่องทั่วไปในสังคมมากเกินไป รู้สึกว่าเริ่มไม่ชัดเจนเรื่องของสิ่งแวดล้อม ไม่มองว่าสิ่งแวดล้อมกับสังคมเป็นเรื่องเดียวกันสำหรับผม ตอนนี่รู้สึกเหมือนสองรายการซ้อนทับกันอยู่ระหว่างกรีนเวฟ กับ Bangkok Radio เริ่มรู้สึกว่าไม่มีบางรายการโคลนนิ่งกรีนเวฟ เลยอยากให้กรีนเวฟเน้นเรื่องธรรมชาติมากขึ้น”

(ณัฐพล ภิรมย์พล ,สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

“ตัวเองชอบเรื่องธรรมชาติมากกว่า กับเรื่องคนเราไม่ค่อยใกล้ชิด แต่คิดว่าคนกับธรรมชาติต้องไปด้วยกันนะ ช่วยคน และช่วยธรรมชาติมันก็ส่งเสริมกันไป หากช่วยธรรมชาติอย่างเดียว แต่คนขาดศักยภาพและคุณภาพ ไม่มีโอกาสพัฒนาตัวเองก็ไม่มีประโยชน์”

(ศิริทิพย์ งามศิริพร ,สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

3.2 ด้านของความรู้สึก (Parasocial Interaction)

- ปฏิสัมพันธ์ถึงความจริง

ในการรับฟังรายการกรีนเวฟของกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่ง จินตนาการว่าดีเจกำลังสนทนา พูดคุยกับตนเองในลักษณะของการให้แนวคิด มุมมองใหม่ และพยายามปลอบใจตนเองเสมือนกับอยู่ร่วมในสถานการณ์เดียวกันกับตนเอง

“ตัวเองเป็นคนทีคิดลึกซึ้งนะคะ คิดเรื่อยๆ ก็ชอบที่จะฟังกรีนเวฟแล้วคิดตาม บางครั้งดี.เจพูดขึ้นมาตรงกับเราเข้าไปอีก เลยเหมือนกับดี.เจ คอยดึงเราอยู่”

(นฤมล มะชรา ,สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“ฟังกรีนเวฟแล้วมีความสุขมาก การที่ดี.เจได้นำเสนอข้อมูล หรือพูดบางประโยค มันเหมือนกับมีคนคอยเตือน คอยคิดให้”

(พรพรรณนิล เทียนเงิน ,สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

“เป็นจังหวะที่สามีเสียชีวิตคะแล้วเปิดวิทยุมาได้ยินเสียงดี.เจ กำลังจะร้องไห้ เนื่องจากญาติผู้ใหญ่เสีย เลยรู้สึกว่ามีใครตัวคนเดียวที่กำลังสูญเสียและเสียใจ แต่ยังมีอีกคนที่เราฟังเค้าอยู่ สูญเสียเหมือนกัน เลยรู้สึกว่าเรามีเพื่อนขึ้นมา ทั้งๆที่ญาติพี่น้องช่วยกันปลอบโยนมากมายแต่ไม่ได้ช่วยอะไรมาก แต่คนที่เค้าสูญเสียจริงๆเนี่ย ไม่รู้ว่าเป็นใคร แต่ทำให้เราอยากฟังเค้าต่อไป จากนั้นมาก็ฟังมาตลอด ประทับใจ ดี.เจ แนวเพลงที่เปิด เนื้อหาสาระที่ได้ หรือแม้แต่คนที่โทรเข้ามาในรายการบางครั้งสอนเราด้วยเข้าไปในส่วนที่เรานึกไม่ถึง บางเหตุการณ์เราผ่านมาแล้ว ทำไมเราไม่ทำอย่างที่เค้าทำ บางครั้งจวนเจียนจะหายไปแล้วนะกับการตัดสินใจ แต่กรีนเวฟ มากะตุกให้เราดูคิดในเกือบจะทุกอย่าง กรีนเวฟทำให้เรายิ้มได้ พอยิ้มได้สักครั้งความเครียดก็หายไปประมาณ 20 % กรีนเวฟทำให้น้ำตาไหลก็หลายครั้งนะ ฟังแล้วรู้สึกอิน ทั้งเพลงที่เปิด แล้วก็การพูดคุยในประเด็นต่างๆ”

(กัญญภัทร์ ตั้งรุ่งเรือง ,สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“อาจจะเพราะผู้ใหญ่ขึ้น เจอเรื่องราวต่างๆมากขึ้น ก็เหมือนเวลาดี.เจ พูดอะไร แล้วมาจับจุดพอดีก็เลยทำให้เราสนใจ ทุกเรื่อง ความรัก การงาน การเรียน สุขภาพ ได้หมด”

(ใจลักษณ์ ประเดิมชัยงานเอก ,สัมภาษณ์ 14 มิ.ย. 2545)

“ผูกพันกับดี.เจ ในระดับหนึ่งฟังเหมือนกับดี.เจ เป็นเพื่อน ได้ยินเสียงทุกวันก็รู้สึกเหมือนคนใกล้ชิด รู้สึกว่าเค้านั่งคุยกับเรา สื่อสารกับเราโดยตรง”

(ณัฐพล ภิรมย์พล ,สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

“เหมือนดี.เจ ดูแลความรู้สึกของเราได้ เราไม่สบายใจทั้งๆที่เค้าก็ไม่รู้เรื่องของเราหรอก แต่ว่ามันโดนใจเราพอดี เราก็ได้กำลังใจเพิ่มเติมขึ้น รู้สึกเหมือนคนใกล้ตัว ถึงแม้ว่าจะไม่รู้จักรับเป็นการส่วนตัวแต่ก็รู้สึกคุ้นเคย ก็แสดงออกว่าผูกพันโดยการ ส่งเพจ ส่งเมลล์หา บางครั้งเข้าข้างตัวเองว่าเค้ากำลังคุยกับเราอยู่”

(ณัฐรุจา แซ่จุง ,สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

“มีพี ก็เหมือนกับฟังเรื่องของคนอื่นแล้วสะท้อนมาถึงเรื่องของตัวเอง ฟังไปแล้วก็รู้สึกว้าไช่ ครั้งหนึ่งพูดเรื่องคุณแม่ของเค้าเสีย ของเรายังอยู่นะคะ แต่คิดตามว่าหากเป็นเราคงจะเสียใจแล้วก็รู้สึกแย่มากเลย แล้ววันนั้นก็หดหู่นี่ไปเลย”

(สรินรัตน์ ตั้งชูรัตน์ ,สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

นอกจากนี้นักกลุ่มตัวอย่างบางส่วนใช้จินตนาการร่วมไปกับเสียงเพลงที่ดีเจ เปิดโดยจินตนาการเข้าข้างตนเองว่า ดีเจ ตั้งใจเปิดให้ตนเองโดยเฉพาะ ทำให้เกิดความรู้สึกประทับใจที่ได้ฟัง ซึ่งมีปัจจัยอีกหลายด้านมาช่วยสนับสนุน เช่น ความหมายของเพลง หรือ ประสบการณ์ในอดีตที่มีต่อเพลงนั้นๆ

“ฟังแล้วอินอย่างมาก บางทีกลับบ้านเหนื่อย เหมือนเพลงคอยดูแลความรู้สึกเราอยู่ กรีนเวฟ เหมือนเพื่อนต่างคนต่างมีชีวิตของตัวเอง แต่เมื่อไหร่เราต้องการเค้า ก็มาทันที”

(วรวัฒน์ โชติพรพันธ์ ,สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

“จำได้ว่าเปิดมา เจอเพลงอวยออมแพ้ของอ้อม สุณิสสา เผลอช่วงนั้นกำลังมีปัญหาชีวิตอยู่ ต้องออกจากงานที่หนึ่ง แล้วก็ต้องสอบงานใหม่ มันเหมือนกับเป็นพลังให้เราต้องลุกขึ้นมาทำอะไรบางอย่าง เพื่อที่จะต้องรับผิดชอบ พอดีเจจะมีลูกด้วยตอนนั้น จากนั้นก็ฟังต่อเนื่องมา โดยตลอด กรีนเวฟเข้ามาในจังหวะที่เราไม่มีใคร เหมือนเรากำลังอ่อนแอ แล้วเค้าก็ช่วยปลอบให้เราเย็น และก้าวเข้าไปสู่ความสำเร็จอีกครั้ง จากเพลง 1 เพลงในวันนั้นก็เริ่มมีเพลงอื่นๆ ที่ประทับใจตามมา”

(มานิต ลาภมิ่ง ,สัมภาษณ์ 11 มิ.ย. 2545)

“อีกอย่างที่ฟังนาน คือ เราารู้สึกว่ามีคนคอยแบ่งปันความรู้สึก ทำให้คนเรารู้สึกว่าเรามีใครที่เข้าใจ และมีส่วนร่วมกับชีวิตเรา มันก็เลยคงอยู่ได้ สังเกตคุณะคะคนฟัง ถ้าได้ฟังกรีนเวฟเมื่อไหร่ก็จะฟังไม่เลิก แล้วจะฟังต่อเนื่องติดตามไปเป็นระยะเวลายาวนาน แม้ว่าบางทีดี.เจ ไม่ได้พูดอะไรเลย แต่เปิดเพลงได้โดนใจก็จะมีอารมณ์มากมายอยู่แล้วสำหรับคนฟัง ตอนไหนท้อแท้ แล้วมีเพลงให้กำลังใจขึ้นมาความรู้สึกดีแล้ว”

(อาทินันท์ อินทรพิมพ์ ,สัมภาษณ์ 9 มิ.ย.2545)

“เริ่มฟังกรีนเวฟด้วยตัวเอง เปิดเพลงถูกใจมาก จำได้ว่าวันนั้นฝนตก ขับรถอยู่ได้ยินเพลงว่าไร ซึ่งมีความหลังกับเพลงนั้นอยู่ด้วยก็อิน แล้วก็เลยฟังมาตลอด เพลงที่สามารถให้กำลังใจเราได้ รู้สึกว่าแต่ละวันชีวิตมันต้องต่อสู้ ในวัยของผมบางทีมันมีท้อจากเรื่องราวต่างๆ ทักษะที่ดีๆ จากดีเจ จึงเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เรามีกำลังใจมากขึ้น”

(สำราญ สีกาแก้ว ,สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

“อินกับเพลงเยอะมาก มากมาก แล้วก็มากมาก (เน้น) โดยเฉพาะดี.เจบางคนเปิดเพลงได้โดน เหมือนกับเรื่องของเรา จนบางทีอยากเห็นหน้าดี.เจ บางทีคำพูดของดี.เจ เกี่ยวกับความรักก็ทำให้หุดหุดได้ในบางครั้ง”

(ชมเดือน ลียากาศ ,สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

ผู้วิจัยพบว่า นอกจากกลุ่มตัวอย่างจะมีจินตนาการร่วมไปกับการฟังเพลงและการพูดคุยของดีเจแล้ว สายโทรศัพท์ของคนฟังอื่นๆ ที่หมุนเข้ามาพูดคุยในรายการก็สามารถดึงความรู้สึก นึกคิดของตนเองเข้าไปร่วมอยู่ในสถานการณ์เดียวกันกับคนเหล่านั้น เสมือนกับเป็นการร่วมสนทนา พูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์ร่วมกัน อีกด้วย

“บางครั้งเรียนรู้ได้จากทุกสายที่หมุนโทรศัพท์เข้ามาในรายการ มีความรู้สึกเหมือนเป็นเพื่อนเรา และเป็นคนที่เรารู้จัก คนฟังที่กรีนเวฟหลากหลายในมุมมองความคิด และสถานะ ทำให้เหมือนกับมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และความรู้สึกกัน หรืออย่างช่วง Dreams come true วันนั้นฟังเหมือนกับมีคนหนึ่งโทรเข้ามาคุยว่าอยากเปิดร้าน และไม่แน่มันก็โทรเข้ามาอีกบอกว่าวันนี้เค้าเปิดร้านแล้วนะ มีความรู้สึกว่าเป็นแรงบันดาลใจให้กับตัวเอง และรู้สึกว่ากรีนเวฟเป็นเพื่อนกับทุกคน มีอะไรก็อยากโทรมาคุย มาเล่า”

(ศิวพร แสงธนู ,สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

“เหมือนเพื่อน เหมือนพี่ เวลามีปัญหา รู้สึกว่าเค้ารับฟังเราตลอดเวลา รู้สึกผูกพันนะ ฟังไปยิ้มไป มีบางคนโทรเข้ามา ดี.เจ ให้คำปรึกษา ก็รู้สึกเหมือนเค้าพูดอยู่กับเรา”

(ถวัลย์รัตน์ ฤกษ์ชัย ,สัมภาษณ์ 15 มิ.ย.)

- รู้สึกว่าแตกต่าง มีเอกลักษณ์

จากพฤติกรรมของการรับฟังรายการกรีนเวฟของกลุ่มตัวอย่างที่มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบชั่วคราวซ้ำๆ ทำให้เกิดการเปรียบเทียบรูปแบบและการดำเนินรายการกับรายการอื่นๆ และทำให้กลุ่มตัวอย่างค้นพบข้อแตกต่าง หรือเอกลักษณ์ของรายการกรีนเวฟ อันได้แก่ การเปิดเพลงที่มีความชัดเจน ตลอด 24 ชั่วโมงของการออกอากาศว่าเป็นเพลงแนวฟังสบาย (Easy Listening) ที่มีความไพเราะ ไม่เลือกยุคสมัย หลากหลายศิลปิน หลากหลายอารมณ์ที่ฟังได้อย่างต่อเนื่อง มีรูปแบบการนำเสนอรายการและองค์ประกอบต่างๆ ของรายการวิทยุ เช่น สปอตโฆษณา scoop สารคดี ลงตัวกับบรรยากาศในการรับฟังของกลุ่มตัวอย่างได้

“วิธีการนำเสนอเพลง นำเสนอรายการไม่เหมือนกับคลื่นอื่น ฟังแล้วได้อารมณ์ต่อเนื่อง ฟังกรีนเวฟแล้วมีความสุขมาก เวลาเครียดนะฟังกรีนเวฟ สบายใจจริงๆ แม้แต่โฆษณายังทำได้เลย เลือกเพลงได้หลากหลายดีจริงๆ แล้วมีรายการอื่นให้เลือกเยอะนะ แต่ดี.เจ พุดมาก เล่นเกมส์ไร้สาระ”

(เวโรจน์ ศุภร์บริสุทธิ์ ,สัมภาษณ์ 21 มิ.ย. 2545)

“เสน่ห์ของกรีนเวฟ อยู่ที่ความหลากหลายค่ะ เพราะคนฟังแต่ละคนย่อมมีความชอบ ความสนใจที่ต่างกัน แต่ว่ากลับมาชอบกรีนเวฟเหมือนกันได้ ก็เพราะกรีนเวฟมีหลายมุม คนฟังแต่ละคนชอบกรีนเวฟในจุดที่ต่างกัน แต่ที่รู้สึกตรงกัน คือตรงใจของแต่ละคนได้ ถึงแม้ว่าแต่ละคนอาจจะใจไม่ตรงกัน”

(ณัฐรุจา แซ่จุง ,สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

“ลักษณะการพูด การเปิดเพลง การต่อช่วงของแต่ละดี.เจ Smooth ไปหมด แต่อย่างที่ 103.5 มันจะมีบ้างที่บางคนโดดออกมา แต่กรีนเวฟไม่ว่าจะเป็นดี.เจคนไหนมากก็ได้บรรยากาศเดิม เนียนกว่ากัน อย่างเพลงเนี่ย เมื่อก่อนจะหลากหลายกว่านี้ด้วยซ้ำ เพลงไหนหาฟังยากๆ เปิดกรีนเวฟแล้วเราได้ฟัง”

(อาทินันท์ อินทรพิมพ์ ,สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“สถานีวิทยุที่มีสไตส์การเปิดเพลงที่สบายๆ ไม่เลือกยุคสมัย เป็นการจัดรายการที่มีเนื้อหาสาระที่ตรงกับความต้องการของเรา คือว่า เราเรียนทางจิตวิทยาเลยชอบฟังเรื่องของคนอื่นๆ แล้วเอากลับมาคิด เลยชอบรูปแบบรายการแบบนี้”

(สรินรัตน์ ตั้งฐรัตน์ ,สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“จำได้วันที่กรีนเวฟย้ายคลื่น ช่วยกันกับพี่ชาย ช่วยกันไล่เปิดตามคลื่นความถี่ต่างๆ บนหน้าปัด ที่ทำให้สะดุด หยุดและรู้ว่าเป็นกรีนเวฟเพราะเสียงของ jingle ในรายการ ตามมาเพราะอยากฟังเพลงสบายๆ เพราะความเป็นกรีนเวฟ อย่างเนื้อหา การเปิดเพลงโดยรวมทั้งหมด”

(ศนิชา ทศนสว่างคุณ ,สัมภาษณ์ 10 มิ.ย. 2545)

ความแตกต่างของรายการกรีนเวฟของกลุ่มตัวอย่างอีกประการคือ การจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมควบคู่กันมาเป็นระยะเวลา ยาวนานและต่อเนื่อง ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นมาก จนยากที่จะเห็นรายการวิทยุอื่นๆ เลียนแบบได้

“ค่อนข้างแตกต่างกับคลื่นอื่นตรงที่มีกิจกรรมช่วยเหลือสังคมที่ชัดเจน ค่อนข้างตรงกับกรีนเวฟ มีทั้งสาระบันเทิงในเวลาเดียวกัน คลื่นสี่เขียว ตอนเด็กๆ ฟัง ก็แค่เออ..ก็แค่ชื่อกรีนเวฟ ไม่ได้รู้สึกเรื่องของการอนุรักษ์ธรรมชาติมากนัก แต่ปัจจุบันนี้ฟังแล้วถึงได้อ้อ ตรงกับ Concept รายการของเค้า คลื่นวิทยุที่น่าเสนอเรื่องราวที่น่าสนใจ”

(กัญญารัตน์ เจิมพินิจโกศา , สัมภาษณ์ 13 มิ.ย. 2545)

“รู้สึกว่ายังไม่มีวิทยุคลื่นไหนที่ทำกิจกรรมเพื่อสิ่งแวดล้อมและสังคมจริงจัง มั่นคง และสม่ำเสมอเหมือนกับกรีนเวฟมาก่อน อยากขอบคุณกรีนเวฟที่ทำให้รู้สึกว่า สังคมมีใครมาช่วยดูแลบ้าง ในส่วนของสาระกรีนเวฟอาจจะทำให้ใครก็ตามที่กำลังอยู่ในอารมณ์ที่วิกฤต กรีนเวฟอาจจะมีโอกาสเข้าไปช่วยกู้สถานการณ์ของเค้าเหล่านั้นได้ ช่วยได้มากเลย เป็นคลื่นที่ช่วยสังคม มีอะไรมากกว่าคลื่นวิทยุธรรมดา”

(อาทินันท์ อินทรพิมพ์ , สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“กรีนเวฟจะชัดเจนในภาพของคนทำงานเพื่อสิ่งแวดล้อม มีสาระ และส่วนนี้ก็เป็นสาเหตุที่ทำให้ทำตามฟัง คือตัวเองก็สนใจในเรื่องของสิ่งแวดล้อมและสังคมนะ แต่ไม่ใช่เข้ามาอ่านให้ฟังอย่างเดียว แต่กรีนเวฟเนี่ยเราฟังแล้วรู้สึกว่ามีข้อมูลต่างๆ มันชอนมาในเพลงหรือช่วงเวลาต่างๆที่เราฟัง ฟังเพลงที่กรีนเวฟมีความรู้สึกที่ทำให้เราคิดตามได้นะ มีบ้างอินจนน้ำตาไหลจากความรู้สึกดีๆที่ได้จากแขกที่มาในรายการ หรือกิจกรรมดีๆที่จัด ฟังแล้วมีความสุข ไม่ไปไหนเพราะรู้สึกว่ายังหาคือคนอื่นที่ตอบสนองความต้องการของเราได้ไม่เท่ากรีนเวฟ อย่างเช่นเรื่องของกรีนเวฟใส่ใจสังคม ดูแลสุขภาพ ฟังเพลงสบายๆ ซึ่งเหล่านี้เราค้นเจอจากกรีนเวฟ ไปฟังที่อื่นก็ไม่ได้แบบนี้”

(ปราชญ์นิหทัย ไทพิชิต , สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

อีกประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจในความรู้สึกแตกต่างของกรีนเวฟจากรายการอื่นๆ ที่กลุ่มตัวอย่างรู้สึกได้ คือ เรื่องของความรู้สึกดีๆของตนเองทางด้านอารมณ์ ที่ได้รับมาจากการติดตามฟัง เพลง สาระ และดีเจ ซึ่งไม่สามารถอธิบายออกมาด้วยถ้อยคำได้อย่างชัดเจนแต่รู้สึกดี และพอใจที่ได้ติดตามรับฟัง

“หมูนมาไม่ต้องดูตัวเลขเลย แต่ก็รู้ว่าฟังกรีนเวฟอยู่ มีองค์ประกอบหลายอย่างที่ทำให้รู้สึกว่าแตกต่างจากคลื่นอื่น อย่างดี.เจ ที่นี่จะมีสาระ คุยกันได้ทุกเรื่อง ฟังแล้วรู้สึกดี รู้สึกสบาย รู้สึกอบอุ่น เปลี่ยนไปฟังคลื่นอื่นก็รู้สึกว่าแตกต่างนะ 103.5 หรือ 94.5 แต่ก็กลับมาที่กรีนเวฟเพราะ รู้สึกว่าวิธีการนำเสนอและดี.เจ ไม่อบอุ่นเท่า ตั้งแต่ตื่นมาจนถึงเข้านอน สาระที่ได้ก็จะทำเพื่อสิ่งแวดล้อมและสังคม แต่คลื่นอื่นๆ จะเน้นบันเทิงเสียมาก”

(ถวัลรัตน์ ฤชาชัย , สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

“มีอะไรมากกว่าความบันเทิงที่เราได้รับความสุขจากการฟังเพลง ซึ่งอธิบายได้ยากเคยตื่นตื่นใจ ด้วยความสนใจจากการฟังกรีนเวฟนะ อย่างช่วง Thanks and sorry เนี่ย บางทีเราก็คิดนะเอ้อค่าง่ายๆ ทำไมเราไม่พูด ขอโทษ ขอบคุณ ทำไมไม่พูด เราก็ซาบซึ้งดีใจตามไปด้วย”

(อาทินันท์ อินทรพิมพ์ , สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“รู้สึกว่าจะมีกรีนเวฟแค่คลื่นเดียวที่จัดรายการอยู่ตอน 7.30 น. นอกนั้นยังถ่ายทอดข่าวตอนหลังก็เริ่มมีคลื่นอื่นๆตามมา แต่รู้สึกถูกใจอรรถาธิบายที่คลื่นนี้ ก็เลยฟังแต่กรีนเวฟ ฟังกรีนเวฟในวันแรกจนถึงวันนี้ ความรู้สึกไม่เปลี่ยน อาจจะเป็นเพราะว่าเราสามารถแบ่งแยกได้ว่าคลื่นนี้กลุ่มเป้าหมายเป็นคณทำงาน และรู้สึกว่าตัวเองโตแล้วเวลาดี.เจ สื่อสารมาเราสามารถรับได้”

(ช่อรัก จันทร์มี , สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

- เป็นเจ้าของ/เป็นส่วนหนึ่งของรายการ

นอกจากนั้น ผู้วิจัยได้ค้นพบว่า ความรู้สึกมีส่วนร่วมเป็นส่วนหนึ่งของรายการเกิดขึ้นกับกลุ่มตัวอย่างโดยไม่รู้ตัว และแสดงออกมาโดยไม่รู้ตัวเช่นกัน ในลักษณะที่แตกต่างกันไป ด้วยเจตนาธรรมเดียวกัน คือรัก ห่วงแทน และต้องการให้รายการกรีนเวฟ เป็นรายการวิทยุที่ได้รับความนิยมจากคนฟังสูงสุด

“คิดว่าเราเป็นส่วนหนึ่งของรายการในฐานะผู้รับซะมาก รู้สึกว่าเราไม่ค่อยได้ตอบแทนอะไรให้กับรายการเลย ฟังแล้วมีความสุข ความรู้สึกของการฟังกรีนเวฟวันแรกกับวันนี้แตกต่างกันไป ยิ่งฟังก็ยิ่งรัก ผูกพัน อยากฟังไปเรื่อยๆ เวลาบนรถเมล์เปิดกรีนเวฟ จะดีใจมากเพราะว่าอยากให้คนได้ฟังกรีนเวฟเยอะๆ อยากให้เค้ารู้สึกมีความสุขเหมือนกับเรา หากว่าวันนี้ไม่มีกรีนเวฟ ก็ไม่แน่ใจว่าจะหาคคลื่นไหนฟังได้มีความสุขแบบนี้บ้างหรือเปล่า”

(พรพรรณนิล เทียนเงิน , สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

“ไม่เคยคิดว่าเราเป็นเจ้าของรายการ แต่เราเป็นส่วนหนึ่งของรายการที่สามารถช่วยเหลือสังคมได้ สนใจเป็นกลุ่มตัวอย่างเนื่องจากติดตามดี.เจ ประจำก็อยากช่วย แล้วก็คิดว่าความคิดเห็นของเราก็จะมีประโยชน์ต่อการปรับปรุงรายการให้ดีขึ้นด้วย เรารู้ว่าคนฟังทุกคนรักกรีนเวฟนะ ก็อยากให้ออกอากาศอย่างมีประสิทธิภาพ คนฟังจะได้ฟังเยอะๆ”

(ชนัญญา ปิตะโหดระ , สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

“มาเป็นกลุ่มตัวอย่างในวันนี้ ก็อยากให้เค้ารู้ ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรู้ว่าทำไมเราถึงฟังกรีนเวฟ
อยากให้รู้ว่าเราต้องการฟังอะไร เพื่อที่จะได้นำไปพัฒนาคลื่นให้คนฟังมีส่วนร่วมในการขอ
เพลงมากขึ้น แล้วก็อยากช่วยดี.เจ และกรีนเวฟด้วย เพราะถ้าผมช่วยดี.เจ ได้ ก็เหมือนกับ
ช่วยกรีนเวฟให้มีคนฟังมากขึ้น หากกรีนเวฟทำวิทยุได้ถูกใจคนฟังมากแค่ไหน คนก็จะมีเวที
แสดงออกมากขึ้น”

(ภาสธรณ์ สันธนะพันธ์ , สัมภาษณ์ 14 มิ.ย. 2545)

“คิดว่าตัวเองเป็นส่วนหนึ่งของเจ้าของรายการนะ เพราะทุกกิจกรรมของกรีนเวฟเปิดโอกาส
ให้คนฟังมีส่วนร่วมเสมอ อย่างมากที่สุดที่กรีนเวฟจะทำได้ และคิดว่ากรีนเวฟรับฟังความ
คิดเห็นของคนฟังอยู่ตลอดและพร้อมจะนำไปปรับปรุงแก้ไข อย่างเช่น โฆษณาเยอะก็บอก
โทรติดยากก็บอก สัญญาณไม่ชัดก็บอก คลื่นหายก็บอก”

(ปราชญ์นิหทัย ไทพิชิต , สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

“ผมฟังรายการแบบตั้งใจ ส่วนไหนเห็นว่าควรแก้ไขก็จะโทรทันที รู้สึกเหมือนร่วมเป็นเจ้าของ
รายการ”

(มานิต ลากมิ่ง , สัมภาษณ์ 11 มิ.ย. 2545)

กลุ่มตัวอย่างบางคน แสดงออกในการร่วมเป็นเจ้าของรายการ ในลักษณะของ
การปกป้อง ใครว่าไม่ได้

“ใครมาบอกว่ากรีนเวฟไม่ดี ก็จะเถียงหัวชนฝา พยายามยกข้อดีมาสู้”

(ณัฐรุจา แซ่จุง , สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

3.3 ด้านของความภักดี (Brand Loyalty)

- คู่้นเคย/จงรักภักดี

ความรู้สึกคู่้นเคยและจงรักภักดี เกิดจากการมีจินตนาการร่วมของการฟังเป็นระยะเวลายาวนาน ต่อเนื่อง เป็นความรู้สึกในด้านของอารมณ์ที่ซึมซับมาโดยไม่รู้ตัว ทำให้เกิดพฤติกรรมของการเปิดรับฟังขึ้นแบบเคยชิน เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตจนรู้สึกว่าจะขาดไม่ได้

“บางครั้งฟังหรือไม่ฟังไม่รู้หละ แต่ขึ้นรถแล้วต้องเปิดกรีนเวฟทันที เหมือนกับเป็นพฤติกรรมที่เคยชิน”

(สุภาภรณ์ วงศ์วิฑิต , สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

“รู้สึกว่าจะเอาใจออกห่างไม่ได้จากกรีนเวฟ ต้องกลับมาฟังตลอด มันคงเป็นความผูกพันและเป็นความคู่้นเคย เหมือนชอบกินส้มตำ ไปไหนก็ต้องกินส้มตำ มันเหมือนเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตไปแล้ว คือไม่คิดจะหาอะไรใหม่ เพราะวันนี้พอใจแล้ว”

(อุรภา พิณจวรสิน , สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

“ตื่นนอนก็เปิดได้เวลาไปเรียนก็ออก กลับจากไปเรียนถึงบ้านก็เปิด ฟังกรีนเวฟมายาวนาน เพราะอะไร มันไม่มีคลื่นไหนน่าฟังนะคะ แล้วมันก็ชินด้วย เพราะที่บ้านก็เห็นว่ากรีนเวฟเป็นนาฬิกาของบ้านไปแล้ว”

(ศนิชา ทศนสว่างคุณ , สัมภาษณ์ 10 มิ.ย. 2545)

“วันไหนไม่ฟังก็รู้สึกขัดๆ แต่น้อยมากที่ไม่ได้ฟัง แค่ได้ยินเสียงโฆษณาที่คู่้นเคยก็รู้สึกดีแล้ว โฆษณาเยอะก็ไม่หงุดหงิด เป็นแฟนรายการในระดับที่ติดตามฟังอย่างเหนียวแน่น”

(ศิวพร แสงธนู , สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

“แบบติดตามฟังจนเป็นกังวลว่า หากเราย้ายไปต่างจังหวัดแล้วจะไม่ได้ฟังกรีนเวฟ ฟังรายการทุกวัน หากว่าไม่ได้ฟังคงหงุดหงิด เหมือนบางอย่างหายไปจากชีวิต”

(พรพรรณนิล เทียนเงิน , สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

“บันทึกใน Memory วิทยุไว้ 10 ช่องนะคะ เปลี่ยนแล้วเปลี่ยนอีก ก็มาหยุดที่กรีนเวฟตลอดเลย (หัวเราะอย่างมีความสุข) เคยไม่ได้ฟังไป 1 เดือน เพราะอะไรไม่รู้ มันรู้สึกแปลก อธิบายไม่ถูกว่ารู้สึกอย่างไร”

(ช่อรัก จันทร์มี , สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

ความรู้สึกเคยชิน และคุ้นเคยยังได้พัฒนาต่อกับกลุ่มตัวอย่างบางส่วนจนก่อให้เกิดพฤติกรรมของการติดตามฟังแบบแฟนรายการ ที่จงรักภักดีต่อการรับฟังโดยไม่ได้ตั้งใจ และคิดว่าไม่มีทางเลือกใหม่ของการฟังรายการวิทยุ ที่จะสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับตนเองได้เท่ากับรายการกรีนเวฟอีกแล้ว จนรู้สึกว่าไม่มีเหตุผลใดที่จะต้องเปลี่ยนไปฟังรายการอื่นๆ หรือหยุดฟังรายการกรีนเวฟ

“จอยว่ามันเหมือนกับความคุ้นเคยที่สะสมที่ละนิด เรากลายเป็นแฟนรายการไปโดยปริยาย ไม่มีอะไรฉับพลันที่ทำให้ประทับใจ ไม่รู้ว่าวันนี้จะไม่ฟังกรีนเวฟด้วยสาเหตุใด พอใจกรีนเวฟไม่ได้รู้สึกเลยว่าฟังมานาน เหมือนกับกลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตไปแล้ว รู้แต่ว่าต้องฟัง”

(สุพนา ณ กลาง , สัมภาษณ์ 12 มิ.ย. 2545)

“จงรักภักดีกับกรีนเวฟพอสมควรนะ เพราะเราก็ไม่ได้ไปฟังคลื่นไหน เคยไปฟังคลื่นอื่นเหมือนกัน แต่เปลี่ยนไปเปลี่ยนมาก็กลับมาที่กรีนเวฟอีก ไม่รู้ทำไม ไม่รู้รู้สึกว่า 6 ปีของการฟังกรีนเวฟ นานเกินไป เพราะเราชอบ หากว่าต้องเปลี่ยนคลื่นจริงๆ ก็คงเป็นเพราะไม่มีคลื่นนี้ให้ฟัง”

(ขจรวรรณ วิทยาประสิทธิ์, สัมภาษณ์ 12 มิ.ย. 2545)

“จงรักภักดีกับกรีนเวฟนะ เพราะไม่มีทางเลือกใหม่ที่ดีกว่านี้ และถ้าจะไปเริ่มต้นใหม่ที่ไหนก็กลัวเสียเวลา ณ เวลานี้กรีนเวฟตอบสนองของความพอใจของเราได้ดีที่สุด ถึงแม้จะไม่ทุกกรณีก็ตาม”

(สมบัติ ศรีแก้ว , สัมภาษณ์ 23 มิ.ย. 2545)

- ดิดีห้อยโลโก้

งานวิจัยชิ้นนี้ ยังค้นพบอีกว่า กลุ่มตัวอย่างที่ติดตามฟังรายการกรีนเวฟบางส่วนนั้น ให้ความสำคัญกับชื่อของรายการ ในลักษณะที่เชื่อมั่นว่า รายการกรีนเวฟไม่ว่าจะอยู่บนหน้าปัดไตของวิทยุ ก็จะสามารถตอบสนองความต้องการในการรับฟังรายการของตนเองได้มากที่สุด

“ส่วนตัวรู้สึกว่กรีนเวฟเคยย้ายคลื่นความถี่ไ้ม้ย แต่ก็ตามมา ส่วนหนึ่งอาจจะเป็เพราะชื่อของกรีนเวฟบ้าง ในวันนั้นเพราะมั่นใจว่าเออ..กรีนเวฟคงเปิดเพลงเหมือนเดิม พอย้ายคลื่นความถี่ แล้วเรามาเจอบรรยากาศเพลงแบบเดิม เหมือนกับว่าเป็นการตอบสนองเราได้เหมือนมองสีเขียว เราต้องการความสบาย สีเขียวเป็นสีที่มองได้ง่ายสุด ก็เหมือนกันเราก็ชอบฟังเพลงที่สบายที่สุด เพราะฉะนั้นเปิดมาเมื่อไหร่ก็รู้สึกสบาย ถึงได้ไม่ไปไหน”

(ชมเดือน ลียากาศ , สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

“รายการที่มุ่งพัฒนาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เปิดวิทยุเมื่อไหร่ก็เปิดกรีนเวฟเป็นรายการแรก แต่ก็มีนอกใจเปลี่ยนไปฟังคลื่นอื่นๆ บ้างเวลาเริ่มพูดนานๆ หรือว่าเล่นเกมส์ แต่ที่กลับมาฟังทุกทีก็อาจจะเป็เพราะ Brand Loyalty เหยอะ เหมือนกับว่าเราจงรักภักดีรู้เปล่าไม่รู้ ไซ้ (พูดเองตอบเอง) ฟังคลื่นอื่นก็รู้สึกงั้นๆ แต่ฟังเพลงที่กรีนเวฟก็เป็นเพลงรุ่นที่เรารับได้”

(ช่อรัก จันทร์มี , สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

“ยึดติดกับคำว่กรีนเวฟเหมือนกัน ดิดีห้อยมีบ้างรู้สึกว่มันดีอยู่แล้ว ตอนย้ายคลื่นก็ไม่ตกข่าวเพราะว่าฟังอยู่ตลอด ตามเพราะดิดีห้อย พอตามฟังก็ได้ในสิ่งที่เราเคยได้ก็ไม่ได้ไปไหน มีความสุขที่ได้ฟัง สบายใจ รู้สึกคุ้นเคยเหมือนเพื่อน”

(รวรรณ ไซติพรพันธ์ , สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

“ติดชื่อกี๊กรีนเวฟพอสมควร อย่างตอนที่กรีนเวฟย้ายคลื่นจาก 104.5 มา 106.5 ที่คลื่น 104.5 เค้าก็เปิดเพลงฟังสบายเหมือนกัน แต่รู้สึกว่ายากหากกรีนเวฟให้เจมมากกว่า ไม่รู้สึกว่ายากเปลี่ยนคลื่นตอนนี้นะ เพราะรู้สึกพอใจอยู่”

(ณัฐรุจา แซ่จุง , สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

“ไม่ยึดติดที่ความถี่แต่ยึดติดกับชื่อและรูปแบบของรายการ จำได้ว่าแต่ก่อนอยู่ที่ 104.5 แล้วไม่รู้ว่ากรีนเวฟหายไปไหน ตอนนั้นอยู่โรงเรียนประจำ พอเสาร์อาทิตย์กลับบ้านมา อ้าวกรีนเวฟหายไปไหน ไม่ได้ฟังไปช่วงหนึ่ง พยายามหา จนกระทั่งมาเจอเพราะเสียงดี.เจ ค่อนข้างเลยรู้ว่าเปลี่ยนมาที่ 106.5 แคฟังเพลงก็รู้แล้วว่ากรีนเวฟ แต่เพื่อความชัวร์รอฟังเสียงดี.เจ ก่อน หรือฟังจึงเกิดรายการก่อน ว่าใช่หรือเปล่า”

(สรินรัตน์ ตั้งชูรัตน์ , สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

ปัจจัยสื่อสารที่มีผลต่อการฟังรายการ

จากงานวิจัยชิ้นนี้ พบว่าปัจจัยสื่อสารที่มีผลต่อการรับฟังรายการกรีนเวฟ พิจารณาได้จากองค์ประกอบทางการสื่อสารนั่นเอง อันประกอบด้วย ผู้ส่งสาร สาร ช่องทางการส่งสาร และ ผู้รับสาร โดยผู้วิจัยจะนำเสนอโดยเรียงตามลำดับความสำคัญขององค์ประกอบสื่อสารที่มีผลต่อการฟังรายการกรีนเวฟ และแจกแจงรายละเอียดของปัจจัยปลีกย่อยที่มาจากแต่ละองค์ประกอบสื่อสารของกลุ่มตัวอย่าง เอาไว้ดังนี้

1. ตนเอง/ผู้รับสาร (Receiver)

ปัจจัยพื้นฐานที่ทำให้เกิดการรับฟังของกลุ่มตัวอย่าง ล้วนมาจากความต้องการและความพอใจในการเปิดรับฟังของตนเองทั้งสิ้น เมื่อเปิดฟังรายการแล้วก่อให้เกิดความเพลิดเพลินใจ พฤติกรรมในการติดตามฟังอย่างต่อเนื่องจึงเกิดตามมา ซึ่งความพึงพอใจเหล่านี้ ค้นพบได้จากการวิจัยว่า มาจากปัจจัยหลายๆ ประการของผู้รับสาร อันได้แก่

- รสนิยม / เพลง และการนำเสนอรายการ

ความพึงพอใจในการฟังรายการกรีนเวฟของกลุ่มตัวอย่างมาจาก เพลงและรูปแบบการนำเสนอรายการที่สามารถตอบสนองของความต้องการในแบบฉบับของตนเองได้ นั่นหมายถึงรสนิยมในการฟังเพลง และแนวทางในการนำเสนอตนเอง เมื่อฟังในครั้งใดก็รู้สึกถูกใจ พอใจกับสิ่งที่ได้รับจากรายการ

ซึ่งรสนิยมทางด้านเสียงเพลงของกลุ่มตัวอย่างนี้ คือชอบฟังเพลงช้า ท่วงทำนองสบายๆ มีความหมายในเรื่องของความรัก เปิดเพลงเยอะ หลากหลาย หาฟังยาก มีทั้งเพลงใหม่และเก่าปะปนกันไป

“รูปแบบของรายการ มีคอนเซ็ปท์ที่ชัดเจนเรื่องของการเปิดเพลงช้า ซึ่งเราชอบ”

(จิรวรรณ พิชัยศรีเพลง ,สัมภาษณ์ 21 มิ.ย. 2545)

“ลองฟังคลื่นอื่นบ้างเหมือนกันนะ แต่ชอบฟังกรีนเวฟ รู้สึกว่า เย็นๆ สบายๆ ตามสไตล์ที่ตัวเองชอบ”

(ชมเดือน ลียามาศ ,สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

“เห็นเพื่อนฟังกรีนเวฟก็ลองฟังดู ก็เป็นเพลงออกหักชะมาก เพื่อนไม่ได้บอกให้ฟังนะ แต่เห็นเค้าฟังกัน ก็เลยฟังบ้าง ฟังตามเค้า ตอนแรกฟังแล้วก็เฉยๆ ก็พยายามจับแนวว่าคลื่นนี้มันมีอะไรน่าสนใจ ก็จับได้ว่าเปิดเพลงช้าเป็นหลัก ออกหักชะมาก เป็นคลื่นวิทยุที่เปิดเพลงออกหักเยอะ ก็เลยชอบ ผมชอบฟังเพลงแนว Easy อยู่แล้วด้วย ผมฟังอยู่คลื่นเดียวตอนเนี่ย ส่วนใหญ่มีเพลงช้า เก่าๆ หาฟังยาก ซึ่งผมชอบ แต่ละช่วงดี.เจ ก็เปิดเพลงเก่านิดหน่อย ก็เลยรู้สึกว่่าสัดส่วนกำลังพอดี เก่าใหม่สลับกันไป”

(สุวัฒน์ พนากุลวิจิตร ,สัมภาษณ์ 10 มิ.ย. 2545)

“เริ่มฟังกรีนเวฟเพราะเพื่อนบอกว่ามีรายการเปิดเพลงเพราะฟังสบายทั้งวัน ก็ลองฟังแล้วก็ชอบ ปกติชอบเพลงแนวนี้อยู่แล้ว ทำงานไปด้วย ฟังไปด้วยสบายใจดี ผมว่ากรีนเวฟในวันนี้มีกิจกรรมเยอะขึ้นดีนะ เสาร์อาทิตย์ก็ไม่มีดี.เจ เลย ตัวเองสนใจเรื่องของกิจกรรมต่างๆอยู่แล้วด้วย แต่โฆษณาไม่มีส่วนให้หมุนหนี้ะ บางทีโฆษณาก็ตลกดี”

(เวโรจน์ ศุภร์บริสุทธิ ,สัมภาษณ์ 21 มิ.ย. 2545)

“เริ่มต้นเลย คลื่นนี้เสียงชัดเจนที่สุด เพลงก็ถูกใจ ก็เลยฟังมาเรื่อย จากวันแรกที่ฟังอยู่ในวัยเรียน ชอบคนนั้นชอบคนนี้ ออกหัก มีความรัก เพลงที่รู้สึกว่าได้ใจ เข้ากับเราดี พอเรียนมหาวิทยาลัย แนวเพลงที่เปิดที่กรีนเวฟเริ่มหลากหลาย ไม่ใช่แค่เรื่องของความรัก มีทั้งเพลงให้กำลังใจ มานะพยายาม ช่วงนั้นเราก็มีเรื่องต่างๆเข้ามาในชีวิตมากกว่าเรื่องของความรัก เราก็ติดตามเพลงที่ฟัง พอมาทำงาน ยิ่งตั้งใจฟังมากขึ้น ไม่ใช่แค่เพลงแต่ทุกสายที่โทรเข้ามาในรายการทำให้เราหยุดฟังและติดตามได้ในบางครั้ง”

(นฤมล มะชรา ,สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“นิฟังเพราะกรีนเวฟเปิดเพลงถูกใจ เวลาได้ยินเพลงเนี่ยรู้เลยว่าฟังคลื่นไหนอยู่ สำหรับตัวเองเนี่ยมีเปลี่ยนคลื่นบ้างนะคะ แต่สุดท้ายก็กลับมาอยู่ที่กรีนเวฟตลอด เพราะบางครั้งเราอยากฟังเพลงเยอะๆ แต่ดี.เจ พุดเยอะกว่าเราก็หนี แต่พอไปฟังคลื่นอื่นๆ ก็รู้สึกว่าจะไม่ใช่แนวเพลงที่เราชอบ ก็เลยต้องกลับมาที่กรีนเวฟ ”

(วิรญา พรหมายน ,สัมภาษณ์ 12 มิ.ย. 2545)

“เปิดเพลงได้โดนใจ ตามแนวที่เราชอบ ตอนแรกเคยคิดว่าผมไปผูกติดกับดี.เจ พอมีการเปลี่ยนดี.เจ ไปมา คนนี้เข้า คนนั้นออก ก็เลยรู้ว่าดี.เจ ไม่ได้สำคัญมากไปกว่า แนวของรายการที่เค้าดำเนินกันอยู่”

(มานิต ลามมิ่ง ,สัมภาษณ์ 11 มิ.ย. 2545)

“สมัยนั้นติดวิทยุ ยังวัยรุ่นอยู่ ไม่ค่อยชอบดูทีวี อยู่ในห้องก็จะชอบฟังเพลง ก็จะหมุนหาคลื่นไปเรื่อยๆ ก็จะมาสะดุดหยุดที่กรีนเวฟ เนื่องจากชอบฟังเพลงสบายๆ เปิดเพลงซ้ำๆ อ่านหนังสือไปก็ฟังเพลงไปด้วยได้ ก็ฟังมาเรื่อยๆ ดี.เจ ก็พูดจาทิ้งแล้วสบายหูเปิดฟังแล้วก็ไม่มีอะไรหนวกหู ก็เปิดไปเรื่อยๆ”

(อาทินันท์ อินทรพิมพ์ ,สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“ตามเพราะเนื้อหา สาระ และเพลง ชอบเพลงซ้ำๆ และสไตล์นี้ หรือเพลงพิเศษต่างๆ ในช่วง Cover Night ก็ทำให้ตามฟัง เราชอบกรีนเวฟ เพราะเป็นความชอบส่วนตัวที่ตรงกันมากกว่า เพราะบางทีไปบอกให้เพื่อนฟัง เขาก็ไม่ได้ฟังเสมอไป”

(ชนะพงษ์ อภรณ์พิศาล ,สัมภาษณ์ 14 มิ.ย. 2545)

“เริ่มต้นฟังกรีนเวฟตอนม. 4 แล้วเป็นเด็กต่างจังหวัด มาเรียนหนังสือในกรุงเทพแล้วอยู่โรงเรียนประจำ ได้ฟังกรีนเวฟเฉพาะช่วงเสาร์อาทิตย์ แต่ก่อนยังไม่ได้เป็น Music Day มีดี.เจ จัด แล้วปกติตัวเองชอบฟังเพลงซ้ำ กรีนเวฟก็เปิดเพลงได้ถูกใจ เปิดเพลงเยอะเลยชอบ เริ่มฟังจากเพลงที่สไตล์เดียวกับเรา ต่อมาเนื้อหาของรายการรู้สึกว่ามีฟังแล้วได้แง่คิด อีกอย่างคือ ดี.เจ ไม่พูดเยอะจนเกินไป ไม่น่ารำคาญ”

(สรินรัตน์ ตั้งชูรัตน์ ,สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“ตรงใจ ให้อะไรกับสังคมมาก จรรโลงโลกสีเขียว เพลงก็เปิดได้ตรงตามความต้องการของตัวเอง ฟังแล้วสนุก และสบายใจไปในเวลาเดียวกัน”

(สำราญ สีกาแก้ว ,สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

กลุ่มตัวอย่างบางคน รู้สึกถูกใจในการนำเสนอรายการที่มีการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมควบคู่กันไป ด้วยรสนิยมของตนเองชอบกิจกรรมแบบนี้อยู่แล้ว

“ฟังกรีนเวฟในแต่ละปี รู้สึกว่ากรีนเวฟเปลี่ยนไปนะ แรกๆ ก็จะเน้นเพลง หลังๆ เริ่มมีกิจกรรมมากขึ้นจากธรรมชาติก็หันมาสนใจช่วยเหลือสังคม ซึ่งตัวเองชอบ ไม่คิดว่าข้อมูลที่ให้มา

เกินไป บางครั้งน้อยเกินไปด้วยซ้ำ ยังไม่คิดว่าจะหยุดฟังกรีนเวฟนะ เพราะชอบฟังอยู่ อย่างน้อยๆ ช่วง Cover Night ก็จะกลับมาฟังแน่นอน คิดว่ายึดติดเรื่องของแนวเพลงที่กรีนเวฟ รู้สึกว่ารสนิยมเดียวกัน”

(ชนัญญา ปิตะโหดระ ,สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

- บุคลิกส่วนตัว / ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง พอใจอยู่แล้ว

อีกปัจจัยหนึ่งที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมกรีนเวฟอย่างต่อเนื่องยาวนาน ของกลุ่มตัวอย่างที่มาจากตนเองนั้น คือเรื่องของบุคลิกส่วนตัว ที่ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลงแบบฉับพลัน เพราะรู้สึกว่าการพอใจอยู่แล้ว จึงไม่มีความจำเป็นใดๆ ที่จะต้องเปลี่ยนไปฟังรายการอื่นหรือเลิกฟังรายการกรีนเวฟ

“จริงๆ โดยส่วนตัวไม่ชอบเปลี่ยนแปลงนะ ไม่ชอบแสวงหาอะไรใหม่หากว่ามันลงตัวอยู่แล้ว และที่กรีนเวฟผมชอบฟังเพลงในสไตล์แบบนี้ จากวันแรกที่ฟังจนถึงวันนี้ก็รู้สึกว่าการกรีนเวฟแตกต่างในทางที่ดีขึ้น ทันเหตุการณ์ขึ้นมากกว่า ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้เหมือนมันค่อยๆ ซึมซับ ค่อยเป็นค่อยไป ไม่ได้โดดเด่นออกมา”

(สมบัติ ศรีแก้ว ,สัมภาษณ์ 23 มิ.ย. 2545)

“ไม่ได้ประทับใจอะไรเป็นพิเศษ แต่รูปแบบการนำเสนอ เราคุ้นเคยกับมันมากกว่า หรืออาจจะมีความผูกพันที่ก่อตัวขึ้นโดยเราเองก็ไม่รู้ตัว เพราะทุกวันนี้ฟังแบบไปเรื่อยๆ แคฟังเพลง แต่เปิดวิทยุเมื่อไหร่ก็กรีนเวฟก่อน เพราะมันใจเมื่อเปิดก็จะได้ฟังเพลงในสไตล์ที่เราชอบ ตัวเองก็ไม่ค่อยชอบการเปลี่ยนแปลงด้วย ฟังแล้วรู้สึกดีก็ฟังต่อ”

(สุรางค์ ยศยิ่งธรรมกุล ,สัมภาษณ์ 22 มิ.ย. 2545)

“เพลง และ รูปแบบการนำเสนอของรายการ รวมทั้งกิจกรรมต่างๆที่เน้นช่วยเหลือและทำประโยชน์ให้แก่สังคม ทำให้ประทับใจกรีนเวฟค่ะ ฟังวิทยุไม่มากนักนะคะ พอฟังกรีนเวฟแล้วใช้ก็ไม่คิดเปลี่ยนเพราะไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง เป็นไปได้ว่า มีแนวคิดตรงกัน ชอบกิจกรรมสังคมเหมือนกัน เลยจนตรงกัน”

(สุภาภรณ์ วงศ์วิฑิต ,สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

“ว่างเมื่อไหร่ก็ฟังตลอด เปิดอยู่ช่องเดียวเลย ปิดตัวเองเลย ไม่ลองแล้ว คือตัวเองไม่ค่อยมีเวลา พอฟังคลื่นอื่นๆเปิดมาฟังแล้วไม่ถูกใจ ก็เลิกฟัง เพราะฉะนั้นฟังกรีนเวฟแล้วสบายใจก็ไม่อยากหาเพิ่มอีกแล้ว เพราะเวลาครั้งหนึ่งก็เอาไปดูทีวีด้วย สลับกับฟังวิทยุ”

(อุรภา พิณจรัสสิน ,สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

“ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง มันน่ากลัว ต้องทำความรู้จักกับมันนาน ตอนนี้คุ้นเคยกับกรีนเวฟ รู้สึกพอใจและรู้สึกดีอยู่แล้วก็ไม่อยากเปลี่ยนไปไหน”

(ศนิชา ทศนสว่างคุณ ,สัมภาษณ์ 10 มิ.ย. 2545)

“ไม่ค่อยเปลี่ยนคลื่นนะ ชอบฟังแบบนี้มากกว่า อยู่ตรงนี้แล้วสบายใจก็อยากอยู่ตรงนี้”

(ศิวพร แสงธนู ,สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

“ไม่เคยฟังรายการที่มีแนวทางดำเนินรายการแบบเดียวกับกรีนเวฟเลย แต่ก่อนในช่วงม. 4 เจอเพื่อนกลุ่มที่ชอบฟังวิทยุ แล้วเพื่อนแนะนำกรีนเวฟ ฟังแล้วชอบก็เลยไม่คิดอยากเปลี่ยนตัวเองไม่ชอบเปลี่ยนแปลงเท่าไร ฟังแล้วยังรู้สึกดีก็ฟังไปเรื่อยๆ”

(ภัคจิรา ไชยวุฒิ ,สัมภาษณ์ 12 มิ.ย. 2545)

“ไม่เคยเปลี่ยนแปลงเลย โฆษณาเยอะก็ไปทำอย่างอื่นตอนโฆษณา ไม่หงุดหงิด เพราะเป็นคนที่รักแล้วรักฝังใจ พอประทับใจอะไรแล้วก็ยึดเอาไว้เลย”

(กันยภัทร์ ตั้งรุ่งเรือง , สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“ไม่คิดเปลี่ยนแปลงเลย เพราะว่าพอใจอยู่แล้ว ฟังมาตั้งแต่เป็นนักเรียน จนเป็นนิสิต และกำลังจะทำงาน ความรู้สึกเดิมๆ ก็ยังอยู่”

(ช่อรัก จันทร์มี , สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

“ไม่มีความคิดจะเปลี่ยนแปลงเลย เพราะว่าพอใจ ฟังรายการไหนๆ ก็คงจะให้อะไรกับเราไม่ได้มากเท่ากับกรีนเวฟอีกแล้ว โฆษณาเยอะไม่เป็นไร พุดกันได้”

(ชนิดดา ดี , สัมภาษณ์ 11 มิ.ย. 2545)

“เริ่มรู้สึกว่าติดกรีนเวฟ ในช่วงทำงาน ประมาณ 5 ปีให้หลัง รู้สึกว่าบางที่เครียดกับงาน กรีนเวฟทำให้เราอบอุ่นและรู้สึกดีขึ้น และตัวเองก็ไม่ค่อยชอบเปลี่ยนแปลงนะ”

(ถวัลย์รัตน์ ฤกษ์ชัย , สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

- *ติดดีเจ*

จากผลการวิจัยพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่พบนั้น ติดตามฟังกรีนเวฟอย่างต่อเนื่องยาวนาน ทำให้ความรู้สึกคุ้นเคยเกิดขึ้นกับการฟังรายการของกลุ่มตัวอย่างโดยไม่รู้ตัว ประกอบกับความรู้สึกเล็กๆ ที่ก่อตัวขึ้นต่อผู้ดำเนินรายการอันเกิดจากความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ที่ตนเองได้รับ ทำให้รู้สึกยึดติดดีเจ และเป็นความรู้สึกที่ทำให้ตามฟังรายการด้วย

“ที่ตามฟังมา 7-8 ปีเนี่ย หลายปัจจัยรวมกัน อย่างดี.เจ เนี่ย เพิ่งจะมารู้สึกติดเมื่อ 3 ปีที่ผ่านมา เมื่อก่อนแล้วฟังแค่ผ่านๆ ไม่ถึงขนาดบอกต่อให้คนอื่นฟัง เพราะเค้าฟังกันอยู่แล้ว ”

(ชนิดดา ดี , สัมภาษณ์ 11 มิ.ย. 2545)

“ประมาณ 3 ปีที่เริ่มรู้สึก คือฟังทุกวัน แต่ไม่เคยใส่ใจ อยู่ๆ วันหนึ่งฟังแล้วอยากรู้จักดี.เจ คนนี้คือใคร เพราะแต่ก่อนฟังแต่เพลง สะดุดที่น้ำเสียง แล้วรู้สึกว่าทำให้เราคิดตามได้ อยากรู้วันนี้มาเป็นกลุ่มตัวอย่างให้ ทั้งที่ไม่เคยอยากมีส่วนร่วมกับกิจกรรมใดๆ ของกรีนเวฟ เพราะเราารู้จักดี.เจ โดยการฟังวิทยุแล้วประทับใจในน้ำเสียงที่ทำให้การฟังวิทยุรู้สึก Smooth พอได้ยินดี.เจ บอก เราก็อยากช่วยดี.เจ เพราะหากเป็นคนอื่น เราอาจจะไม่ช่วยนะ รู้สึกดี รู้สึกชอบกับดี.เจ โดยความรู้สึกนี้มันเหมือนกับค่อยๆ ซึมและมาพร้อมกับระยะเวลายาวนานที่ฟังเพราะเริ่มรู้จักกับดี.เจ เมื่อ 3 ปีที่แล้วนี่เอง”

(ภัคจิรา ไชยวุฒิ , สัมภาษณ์ 12 มิ.ย. 2545)

“คิดว่าจงรักภักดีต่อดี.เจ ค่ะ ชอบดี.เจคนนี้ ฟังเพลงสไตลี้ นั้ มันก็เลยเหมือนกับคอยดึงให้เราอยู่ หากดี.เจ ย้ายคลื่นก็ตามนะ (ตอบทันที) เหมือนกับว่าเราติดดี.เจ และผูกพันกับกรีนเวฟ หากดี.เจ ย้ายคลื่นเราก็ตามไปฟังในขณะเดียวกันเราก้ยังฟังกรีนเวฟอยู่หากว่ายังเปิดเพลงถูกใจ”

(ช่อรัก จันทร์มี , สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

“ติดเสียงคน ติดดี.เจ พอดี.เจโปรดหายไป เปิดมาฟังมีโมโหเหมือนกันนะ หงุดหงิด ไม่เอาไม่ฟังดีกว่า”

(สุพนา ณ ถกลาง , สัมภาษณ์ 12 มิ.ย. 2545)

“ยึดติดกับดี.เจ บ้างเหมือนกัน อย่างตอนที่ดี.เจ เอไม่อยู่ 1 เดือน คนอื่นมาแทนก็รู้สึกว่าฟังไม่สนุก ฟังทุกเช้าแล้วชินเสียงดี.เจ คนเนี่ย พออีกคนมาแทน วิธีการพูดวิธีการนำเสนอของแต่ละคนไม่เหมือนกัน มีแอบเปลี่ยนคลื่นด้วยนะช่วงนั้น”

(กัญญารัตน์ เจิมพินิจโกศา , สัมภาษณ์ 13 มิ.ย. 2545)

“บางทีหงุดหงิดก็เปลี่ยนคลื่นไป แต่ก็เปลี่ยนกลับมาที่กรีนเวฟ คลื่นอื่นเค้าก็เปิดเพลงเยอะนะ แต่พอเปลี่ยนไปรู้สึกว่าไม่ถูกใจ อยากที่บอกว่ายึดติดกับดี.เจ บางคนและรูปแบบของการดำเนินรายการ”

(ณัฐพล ภิรมย์พล , สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

“ฟังกรีนเวฟแล้วผูกพันนะ ส่วนใหญ่ผูกพันกับดี.เจ วันไหนหายไป แล้วคนอื่นมาแทนก็จะหงุดหงิด ส่วนวันไหนไม่ได้ฟังก็จะรู้สึกท้อชีวิตเรามาแน่นงีบไปนะ ไม่มีใครมาเล่า หรือกระตุ้นให้ทำนั่นทำนี่ บางวันต้องจัดรายการแทนคนอื่น หรือแทนคนมาสายก็จะโกรธแทนว่า ทำไมต้องให้ดี.เจที่เราชอบ ทำงานหนักด้วย ก็หงุดหงิด และอยากปกป้องดี.เจ หากว่าดี.เจ ย้ายคลื่นก็ตามนะ ดี.เจคนไหนไม่ชอบ ก็ย้ายไปฟังคลื่นอื่นก่อน พอหมดช่วงก็กลับมา”

(เนตรดาว เจอร์เกนเซน , สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

2. ดีเจ / ผู้ส่งสาร (Sender)

ดีเจ หรือผู้ดำเนินรายการมีส่วนสำคัญอย่างมากในการเปิดรับฟัง โดยกลุ่มตัวอย่างจะผลิตเพลลิ่งกับน้ำเสียง วิธีการนำเสนอรายการ การพูดคุยโต้ตอบ การทำหน้าที่ของสื่อมวลชนได้อย่างเหมาะสม มุมมอง แนวคิด ความน่าเชื่อถือ จนก่อให้เกิดความไว้วางใจ ความคุ้นเคย และความเป็นแม่แบบของผู้ดำเนินรายการหรือตัวดีเจ ในมุมมองต่าง ๆ

- น้ำเสียง / ไพเราะ กันเอง เป็นธรรมชาติ รับฟัง

โดยทั่วไปของการฟังวิทยุ นั้น เป็นการฟังจากเสียงเป็นหลัก การใช้เสียงของผู้ดำเนินรายการซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของรายการวิทยุ จึงเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดการรับฟังของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งรู้สึกพอใจกับน้ำเสียงที่ไพเราะ เป็นกันเอง เป็นธรรมชาติ และบุคลิกในการพูดคุยที่ทำให้รู้สึกได้ว่า รับฟังความคิดเห็นและเรื่องราวต่างๆ จากผู้ฟัง

“ชอบการพูดของดี.เจ ด้วยเหมือนกัน มันเป็นเรื่องที่ทั่วไป ไม่ over action เพราะเคยฟังคลื่นอื่นๆ ที่วัยรุ่นฟังก็รู้สึกว่าไม่ชอบ แต่ฟังกรีนเวฟแล้วสบายใจ รู้สึกว่าเป็นธรรมชาติ เลยฟังไปเรื่อยๆ”

(ชมเดือน ลียากาศ , สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

“ไม่ค่อยได้สนใจรายละเอียด แต่ฟังได้เพราะเค้าพูดจาในลักษณะของการให้ความบันเทิง เป็นกันเอง ทำให้ฟังแล้วเหมือนคนคุ้นเคยกัน ทำให้ติดตามฟังมาเรื่อยๆ”

(สุรางค์ ยศยิ่งธรรมกุล , สัมภาษณ์ 22 มิ.ย. 2545)

“ฟังได้เรื่อยๆ เพลิน หรือลักษณะการพูดและน้ำเสียงของดี.เจ ที่ฟังสบาย นุ่มๆ ฟังแล้วสบายใจ หรืออย่างเวลาตอบคำถามคนฟังก็มีวิธีดัดบทที่ไม่ทำร้ายจิตใจคนฟังเกินไป”

(อุรภา พิณจวรสิน , สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

“เหมือนเป็นคนที่สามารถฟังความรู้สึกของเรา เค้าไม่รู้จักรหน้าเรา เราก็ไม่รู้จักรหน้าเขา เราก็รู้สึกที่เราบอกเรื่องของเราได้ทุกอย่าง บางทีหนูก็อยากได้ที่ปรึกษา แต่ก็ไม่ต้องการให้เขามารู้จักรเรา ว่าเป็นใคร ขอแค่มารับฟังปัญหาของเราก็พอ รู้สึกไวใจเพราะยังไงเราก็ไม่รู้จักรกันอยู่แล้ว เป็นทั้งคนใกล้ และก็ไกลตัวในเวลาเดียวกัน เหมือนเป็นเพื่อน”

(ศนิชา ทศนสว่างคุณ , สัมภาษณ์ 10 มิ.ย. 2545)

“รูปแบบการนำเสนอรายการ ดี.เจแต่ละคนก็ฟังแล้วอบอุ่น ไม่แน่ใจว่าตัวตนเค้าเป็นแบบนั้นหรือรูปแบบของรายการทำให้เค้าต้องเป็นแบบนั้น วิธีการพูดกับคนฟัง ทำให้รู้สึกว่าเป็นคนกันเอง รู้สึกเป็นกันเอง อบอุ่น เหมือนเป็นคนใกล้ตัวที่คอยให้กำลังใจอยู่ตลอด ผูกพันกับดี.เจ เหมือนกัน ไม่ค่อยกล้าแสดงออก เคยโทรเข้ารายการขอเพลง แต่ไม่บ่อย แต่ตอนที่ดี.เจ กลับจากเมืองนอกอยากโทรเข้าไปคุย อยากบอกว่าดีใจจังที่กลับมาเพราะคิดถึงมาก แต่ไม่กล้าโทร”

(พรพรรณนิล เทียนเงิน , สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

“มีส่วนสำคัญกับคนฟัง รู้สึกว่าเค้าเป็นเพื่อนที่คอยรับฟังเรา บางครั้งบางเรื่องไม่สามารถบอกคนใกล้ตัวได้ เราก็อยากพูดคุยกับดี.เจ และวินาทีนั้นเราสามารถพูดสิ่งที่จริงที่สุดในชีวิตให้ดี.เจฟังได้ รู้สึกไวใจ บางทีฟังเรื่องของคนอื่นๆ ทางวิทยุก็จะรู้สึกได้ว่าไม่ได้อยู่คนเดียวในโลก”

(กันยภัทร์ ตั้งรุ่งเรือง , สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

- วิธีการพูด การนำเสนอเหมาะสม มีสาระ

นอกจากการใช้น้ำเสียงในการพูดคุยแล้ว วิธีการพูดก็เป็นปัจจัยที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างติดตามฟังรายการ และรู้สึกพอในการนำเสนอรายการได้อย่างเหมาะสม วิธีการพูดในที่นี้ หมายถึง การพูดที่ถูกต้องเหมาะสม มีจังหวะที่เหมาะสม

“ดีเจที่กรีนเวฟจะรู้จักวิธีการพูดที่ทำให้ฟังแล้วไม่น่ารำคาญ อย่างที่อื่นน่ารำคาญ แต่ที่นี้พูดแล้วกลืนไปกับเพลง ไม่รู้สึกว่คำพูดมาขัดจังหวะนะ อาจจะช่วยวิธีการเล่าเรื่อง น้ำเสียงที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะบุคคลของเค้า แต่ทุกคนรู้สึกเหมือนกันหมด ดี.เจ แต่ละคนทำหน้าที่ได้ดีอยู่แล้ว สอดแทรกสาระ และความคิดไปในรายการโดยไม่ทำให้รู้สึกว่ามากเกินไป เหมือนเป็นคนไม่ถึงกับใกล้ชิด แต่ก็ไม่ห่างเหิน มาคอยเล่าโน่นเล่านี้ให้ฟัง วางตัวเป็นกลางโดยไม่ใส่ความรู้สึกส่วนตัวเข้าไปมากเกินไป นำเสนอแนวคิดหลายๆ ทางและด้วยความเป็นกลางของเค้าเนี่ยแหละ ทำให้เกิดความน่าเชื่อถือ”

(อาทินันท์ อินทรพิมพ์ , สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“ดี.เจ ที่กรีนเวฟไม่พูดมาก พูดได้ถูกจังหวะ ถูกเวลา ได้สาระน้ำเสียงฟังแล้วอบอุ่น”

(ศิริทิพย์ งามศิริพร , สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

“พอมีดี.เจ มา ก็รู้สึกดีว่าจัดไว้ได้เหมาะสมกับช่วงเวลา อย่างดี.เจ นภาพร ตอนเย็น หรือดี.เจ เอ็นในช่วงเช้า ฟังแล้วก็รู้สึกว่าสบายๆ รู้สึกว่าดี.เจ แต่ละคนมีบุคลิกการเปิดเพลงที่แตกต่างกัน ฟังแล้วเดาได้ว่าดี.เจ คนไหนจัดรายการอยู่ ฟังโดยรวมแล้วถือว่าถูกใจสำหรับตัวเอง”

(ภาสธรณ์ สันธนะพันธ์ , สัมภาษณ์ 14 มิ.ย. 2545)

นอกจากนั้น วิธีพูดคุยที่มีความสามารถพิเศษในการเชื่อมโยงเรื่องราวต่างๆ ในรายการให้กลมกลืน สอดคล้องต่อเนื่อง จนทำให้ไม่รู้สึกว่ามีส่วนหนึ่งส่วนใดแปลก แยกแยกออกไป

“มีบุคลิกสอดคล้องกับรูปแบบรายการ ชอบตรงที่ดี.เจ ไม่เปลี่ยนบ่อย เป็นคนที่เชื่อมโยงระหว่างคนฟัง สิ่งแวดล้อม เพลงและธุรกิจของเค้า ทำให้ทุกอย่างสอดคล้องไปด้วยกันได้ เหมือนมีเพื่อนมาคุยให้ฟัง”

(ปราชญ์ณิหทัย ไทพิชิต , สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

“ฟังแล้วรู้สึกดี ฟังทั้งวันแล้วมีความสุข ข้อดีคือ 1 ไม่พูดแทรกระหว่างเพลง ฟังแล้วรีบนู แนวคิดต่างๆ ที่นำมาเล่า ก็มีประโยชน์ 2. อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและช่วยเหลือสังคม เวลาจัดรายการก็จะสอดแทรกสาระมาเป็นช่วงๆ ทำให้เรามีความสุข ยิ้มได้ และได้สาระที่ทำให้เรารู้สึกสนใจ”

(ขจรวรรณ วิทยาประสิทธิ์ , สัมภาษณ์ 12 มิ.ย. 2545)

กลุ่มตัวอย่างบางคนยังเห็นว่า ดีเจ คือบุคคลที่มีความน่าเชื่อถือ มีสาระ และมีจรรยาบรรณในการทำงานในสายอาชีพของวิทยุอีกด้วย

“พูดได้ชัดเจนดี ตรงกับประเด็นของสาระที่จะนำเสนอ เพื่อนแก่เหงาคนหนึ่งที่มาพูดให้เราฟัง โดยไม่ต้องถามคำตอบของเรา พูดแต่เรื่องที่มีสาระให้ฟังหรือพูดคุยกับคนอื่นให้เราฟัง เราก็จะฟังการตอบคำถามของเค้าว่า ตอบคำถามของผู้ฟังได้ดีหรือไม่ ไม่ได้ผูกพันมากนัก ไม่ถึงขนาดด่าอย่างพูดคุย อยากบอกอยากเล่าเรื่องราวของเรา เป็นคนหนึ่งที่ทำงานด้วยจรรยาบรรณของอาชีพ คือบางครั้งดี.เจ อาจจะโกรธคนฟัง แต่โดยอาชีพก็ต้องดูแลอารมณ์ของตัวเอง เป็นอาชีพที่ทำงานเพื่อให้เกิดความสุขใจของคน”

(อุรภา พิณจรัสสิน , สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

- สะท้อนให้เห็นแนวคิด และการมองโลกในแง่ดี

นอกเหนือจากบุคลิกภายนอกที่แสดงออกมาของตัวผู้ดำเนินรายการหรือดีเจ จากน้ำเสียงและการพูดจา จะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างติดตามฟังแล้ว บุคลิกภายในตัวของดีเจ ยังเป็นส่วนที่สะท้อนออกมาให้เห็นแนวคิด และการมองโลกที่ดี เพื่อเป็นแนวทางให้แก่กลุ่มตัวอย่างได้นำไปไตร่ตรอง คิดตาม และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันกับเรื่องราวต่างๆ ได้

“เป็นช่วงที่เราเสียใจหรือเจอปัญหา และได้ฟังคำพูดบางอย่างแล้วทำให้เราได้คิด ดี.เจเป็นเหมือนกุญแจที่ทำให้เราคิดได้ คิดตกในปัญหานั้นๆ หรือเวลาไม่มีปัญหาอะไร ฟังแล้วก็คิดตามว่าเออ..เค้าคิดดีนะ นึกถึงมุมนี้ได้อย่างไร”

(นฤมล มะชรา , สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“เป็นคนที่ทำให้เรามีความสุข จากเพลงหรือคำพูดในแง่มุมที่ดี ในบางครั้ง เวลาที่เราคิดอะไรไม่ออก แนวคิดของดี.เจ ก็นำมามาใช้ เป็นเพื่อนที่ใกล้ตัว ถึงแม้จะไม่รู้จักกันโดยส่วนตัว แต่เวลาที่เค้าดำเนินรายการอะไรมีประโยชน์ก็จะนำมาบอกมาเล่าให้ฟัง บางคำพูด หรือมุมมองของเค้า เป็นคนมองโลกในแง่ดี แต่บางครั้งเราก็ไม่ทราบว่าคุณพูดเพื่อโน้มน้าวจิตใจ หรือแค่เป็นการทำงาน”

(ชมพูนุช ภาชนะทอง , สัมภาษณ์ 11 มิ.ย. 2545)

“รู้สึกที่ดีเจ มองโลกในแง่ดี ทำให้เราคิดตามอยู่เสมอ ไว้ใจนะ เคยอยากคุยกับดี.เจ แต่พอไม่ติด ก็เลิกพยายาม ดี.เจมีส่วนเป็นแม่แบบให้แน่ อย่างเอกลักษณ์ของดี.เจ คลื่นนี้จะใจเย็น อ่อนโยน บางทีเราใจร้อน หรือมุมมองความคิดไม่เหมาะสม ดี.เจ ก็ทำให้เราเปลี่ยนความคิดได้”

(ถวัลย์รัตน์ ฤกษ์ชัย , สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

- นำเชือถือ / ไว้ใจ

บุคลิกจากภายในและภายนอกที่กลุ่มตัวอย่างสัมผัสได้จากการรับฟังรายการกรีนเวฟในระยะเวลายาวนาน ต่อเนื่อง สามารถก่อให้เกิดความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจในเรื่องต่างๆ ตัวอย่างของความน่าเชื่อถือที่มาจากบุคลิกภายใน คือแนวคิด และบุคลิกภายนอก คือ พฤติกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน และโดยเฉพาะน้ำเสียง การพูดคุยที่เกิดขึ้น ทำให้รู้สึกเชื่อถือและไว้ใจมากยิ่งขึ้น

“เริ่มรู้สึกที่ดี.เจ เข้าไปในชีวิตเพราะว่าฟังทุกวัน รู้สึกว่าเชือถือดี.เจ ประมาณนี้ อย่างดี.เจ บอกว่าอ่านหนังสือเรื่องนี้แล้วน่าสนใจ เราก็เออ..ไปหาอ่าน”

(ขจรวรรณ วิทยาประสิทธิ์ , สัมภาษณ์ 12 มิ.ย. 2545)

“นำเชือถือ ดี.เจ สื่อสารด้วยคำพูดใหม่ๆ ถ้าพูดแล้วไม่ดี โลกหรือนอกประเด็นก็ไม่มี ความน่าเชื่อถือ เมื่อเชือถือความไว้วางใจก็ตามมาโดยปริยาย”

(ชมเดือน ลียากาศ , สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

“ฟังจากน้ำเสียงก็น่าเชื่อถือนะ วิธีการพูดจา สาระ และการใช้ใจสื่อไปกับสารเหล่านั้น มันมากกว่าการมานั่งอ่านหนังสือให้ฟัง”

(ปราชญ์นิหทัย ไทพิชิต , สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

“ดี.เจ มีความน่าเชื่อถือนะ เชื่อว่าเราสามารถรู้จักคนได้จากการพูดออกมา เหมือนดี.เจ คิดอย่างไรมันก็จะออกมาทางน้ำเสียง ตัวเองทำงานสายบุคคลด้วย แวบหนึ่งก็สัมผัสได้ว่า คนนี้น่าจะเป็นคนแบบนี้จากวิธีการพูดคุยแบบเป็นเหตุเป็นผลของดี.เจ เพราะฉะนั้นคนที่คิดออกมาได้แบบนี้เนี่ย ก็น่าจะเป็นคนที่น่าเชื่อถือ”

(นฤมล มะชรา , สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“ดี.เจ เป็นคนน่าเชื่อถือ ผมจะไว้ใจคนที่คุยกันนานๆ มากกว่า อย่างดี.เจ เอ่ฟังมานานก็รู้สึก ว่าไว้ใจและน่าเชื่อถือ เกิดขึ้นจากระยะเวลาของการฟัง ฟังบ่อยก็ซึมซับแนวคิดต่างๆ ก็คิดว่าคิดเห็นเหมือนกัน ดี.เจ ในอุดมคติของผมต้องคิดคล้ายเรา เรียบง่าย รู้จักใช้ชีวิตธรรมดา”

(วรวัฒน์ โชติพรพันธ์ , สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

“ดี.เจ น่าเชื่อถือในส่วนของคำปรึกษาที่รู้สึกว่าเป็นคนใหญ่มากๆ มักจะเป็นคนที่คอยชี้แนะ และให้เราคิดตามแล้วตัดสินใจด้วยตัวเองว่าอะไรคือวิธีที่ดีที่สุด”

(ชนะพงษ์ อภรณ์พิศาล , สัมภาษณ์ 14 มิ.ย. 2545)

ประเด็นสำคัญที่กลุ่มตัวอย่างอ้างถึง คือความน่าเชื่อถือในฐานะของคนทำงาน สื่อมวลชน ที่จะต้องมีความรับผิดชอบต่อข้อมูลข่าวสาร ก่อนที่จะมีการส่งสารต่อไปยังผู้รับ และเป็นคนที่ทำงานเพื่อประโยชน์ของสังคม

“คิดว่าน่าเชื่อถือ เพราะทำงานทางด้านสื่อมวลชน ข้อมูลข่าวสารต้องถูกต้องอยู่แล้วค่ะ”

(สุรางค์ ยศยิ่งธรรมกุล , สัมภาษณ์ 22 มิ.ย. 2545)

“ดี.เจ แต่ละคนมีศักยภาพของตัวเอง จึงมีความน่าเชื่อถือในสิ่งที่จะพูดที่จะสื่อสาร หรือที่จะบอกให้แก่ผู้ฟัง ซึ่งคิดว่าความน่าเชื่อถือมาจาก 1. ดี.เจ ต้องหาข้อมูลล่วงหน้า ซึ่งมีหลักฐานยืนยันชัดเจน ”

(ดวงรัตน์ ไม้สน , สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

“รู้สึกว่าเป็นคนน่าเชื่อถือ เพราะว่าวิทยุคนฟังทั่วประเทศ บางเรื่องคงจะได้กลิ่นกรองออกมาแล้วว่าควรจะนำเสนอ ก็เลยคิดว่าดี.เจ น่าเชื่อถือ”

(ศนิชา ทศนสว่างคุณ , สัมภาษณ์ 10 มิ.ย. 2545)

“ภาพดี.เจ ที่กรีนเวฟ นุ่มนวล ไม่เบริ้ววจัด คิดว่าเป็นผู้ที่ทำประโยชน์ให้สังคมมาก เป็นคนรุ่นใหม่ที่รวมตัวกันเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นเสมอ ค่อนข้างน่าเชื่อถือนะ เพราะเค้าไปเสาะหาความรู้ข้อมูลข่าวสารมาทำให้เราเห็นภาพที่ชัดเจน และเห็นคล้อยตามได้ ใ้ใจด้วยนะ แสดงออกโดยการโทรเข้าไปคุย เล่นเกมส์ ร่วมกิจกรรม หรือบริจาคสิ่งของตามที่เค้าต้องการ”

(ชนิดดา ลี , สัมภาษณ์ 11 มิ.ย. 2545)

ความน่าเชื่อถือ และไว้ใจในตัวดีเจ ยังเป็นผลที่มาจากคนรอบข้าง หรือคนในสังคมได้อีกด้วย กลุ่มตัวอย่างบางคนเห็นว่าคนอื่นๆ ยอมรับ รัก เชื่อถือ และไว้ใจ ในตัวดีเจ จึงเสมือนกับเป็นแรงสนับสนุนให้ตนเองไว้ใจและเชื่อถือตามไปด้วย

“มีความน่าเชื่อถือ เพราะสังเกตจากการที่คนฟังรัก และติดตามฟังมาก พอมีคนรักมากๆ มีความน่าเชื่อถือ ความไว้ใจก็จะตามมา”

(สุภาภรณ์ วงศ์วิฑิต , สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

นอกจากนั้น ความน่าเชื่อถือและไว้ใจในตัวดีเจ ยังเกิดขึ้นมาจากประสบการณ์โดยตรงกับตัวเอง และประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากคนฟังคนอื่นๆ ที่ได้รับฟังมาเป็นระยะเวลายาวนาน แล้วรู้สึกว่าคุณเองมักจะเห็นคล้อยตามกับดีเจ เสมอมา ความรู้สึกนี้จึงก่อตัวขึ้นมาเป็นความน่าเชื่อถือและไว้ใจ

“รู้สึกไวใจ บางช่วงมีปัญหาส่วนตัวเรื่องงาน เรื่องชีวิต เรื่องความรักก็รู้สึกว่าอยากพูดคุยด้วย เพราะวิธีการพูดที่เค้าสื่อออกมาทำให้อยากคุยด้วย เพราะว่าฟังเค้าแทบจะทุกวัน ดี.เจ พูดอะไรก็คิดตาม เปิดเพลงก็คิดตาม ซึ่งส่วนใหญ่จะคิดคล้ายตามเสมอไม่ค่อยขัดแย้ง เค้าเลยกลายเป็นคนที่น่าเชื่อถือ ได้มาจากคำพูดที่เค้าพูดค่อนข้างตรงกับความรู้สึกเรา ไม่ค่อยขัดกับความรู้สึกก็เลยรู้สึกว่าเค้าน่าเชื่อถือ”

(กัญญารัตน์ เจิมพินิจโกคา , สัมภาษณ์ 13 มิ.ย. 2545)

“เป็นคนที่มีความน่าเชื่อถือทีเดียว ฟังมา 8-9 ปี รู้สึกว่าเค้าผ่านเรื่องราวมาเยอะ ตรงนี้เลยคิดว่าหากเรามีปัญหาอะไรแล้วได้พูดคุยกับเค้า เค้าก็น่าจะช่วยเราได้ อย่างน้อยก็น่าจะมีข้อคิดดีๆ ให้เราได้บ้าง เพราะบางทีดี.เจ ก็สอดแทรกข้อคิดให้เป็นระยะ เลยคิดว่าดี.เจ เป็นคนที่มีมุมมองเยอะ คือเค้ารับฟังมาเยอะเลยรู้สึกเชื่อถือ”

(สรินรัตน์ ตั้งชูรัตน์ , สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“ฟังจากการพูดคุยในรายการ เป็นคนที่น่าเชื่อถือได้ รู้สึกไวใจดี.เจ นะ มีปัญหาอยากพูดคุยอยากคุย อยากปรึกษามาก โดยเฉพาะเรื่องความรักดี.เจ ที่กรีนเวฟพูดได้ซาบซึ้งตรงใจมาก เหมือนเป็นผู้เชี่ยวชาญ”

(พรพรรณนิล เทียนเงิน , สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

- *คนคุ้นเคย*

พฤติกรรมกรับฟังรายการกรีนเวฟของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดฟังกันแทบจะทุกวัน และแทบจะตลอดเวลาที่มีโอกาสเปิดวิทยุ จึงทำให้เกิดความรู้สึกเคยชิน และคุ้นเคยในการพบปะ พูดคุย และเรียนรู้พฤติกรรมต่างๆ ของตัวดี.เจ จากการฟังวิทยุจนก่อให้เกิดความรู้สึกคุ้นเคย ผูกพัน หากวันไหนดี.เจ ไม่มาจัดรายการก็จะรู้สึกขาดหาย และคิดถึง

“ฟังทุกวันจนรู้สึกปกติที่ต้องมีใครมาพูดให้ฟัง วันไหนดี.เจที่ฟังอยู่หายไป ก็รู้สึกบ้างว่าหายไปไหน เพราะดี.เจแต่ละคนมีเอกลักษณ์เป็นของตัวเอง ก็ไม่ได้ยึดติดว่าต้องคนนี้ คนเดียว”

(สุวัฒน์ พนากุลวิจิตร , สัมภาษณ์ 10 มิ.ย. 2545)

“ก็มีบ้างที่วันไหนดี.เจ หายไปก็จะ หายไปไหน ทุกวันได้ยินเสียงของคนนี้ เพราะฉะนั้นเมื่อ ไหว่เปิดก็คาดหวังจะได้ยินเสียงของคนนี้ แต่ไม่ได้ถึงขนาดหงุดหงิดจนเปลี่ยนคลื่น”

(นฤมล มะชรา , สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“บางที่เปิดวิทยุมาไม่เจอดี.เจ ก็รู้สึกว้าวหวง ว่าหายไปในไหน ทำอะไรอยู่”

(กันยภัทร ตั้งรุ่งเรือง , สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“นึกถึงตอนเด็กๆ เรารู้สึกคุ้นใจกับครอบครัว เปรียบกับกรีนเวฟ เราฟังมานานจนรู้สึกเหมือน คนในครอบครัว อยากฟังเมื่อไหร่ก็ได้ทันที ฟังแล้วก็คิดตามด้วยเลยรู้สึกผูกพัน”

(สำราญ สีกาแก้ว , สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

แต่สำหรับกลุ่มตัวอย่างบางคน รู้สึกคุ้นเคยกับดีเจบางคนที่ตนโปรดปรานถึง ขนาดที่เกิดอารมณ์หงุดหงิดที่จะฟังคนอื่น ๆ ในเวลาที่ตนคาดหวังว่าจะเจอดีเจคนโปรด

“กรีนเวฟเป็นเหมือนนาฬิกาบ้านหนู รู้เลยดี.เจ คนนี้จะมาตอนกี่โมง บางครั้งรู้สึกผูกพันนะ เปิดวิทยุมาไม่เจอก็คิดถึงว่าจะกลับมาเมื่อไหร่ เวลาคนอื่นมาจัดแทนก็มีหงุดหงิดบ้าง”

(ศนิชา ทศนสว่างคุณ , สัมภาษณ์ 10 มิ.ย. 2545)

ความรู้สึกคุ้นเคยของกลุ่มตัวอย่างบางคน แสดงออกมาในลักษณะ เกิดความ ต้องการในลักษณะต่างๆ เช่น ต้องการพูดคุย ต้องการช่วยเหลือเมื่อได้รับการร้องขอ

“ผูกพันกับดี.เจ นะ ดี.เจ หายไปเป็นเดือนก็รู้สึกคิดถึง ทุกที่ได้ยินเสียงเค้าก็รู้สึกไม่ชิน รู้สึกว่า เค้าเป็นคนใกล้ตัวที่ไม่ได้รู้จักกันโดยส่วนตัว อยากพูดคุยด้วยอยากโทรหา”

(ชนิดดา ลี , สัมภาษณ์ 11 มิ.ย. 2545)

“รู้สึกผูกพันกับดี.เจ เมื่อเอ่ยปากขอความช่วยเหลือและไม่ได้เหลือบ่ากว่าแรง ก็อยากช่วย”

(ช่อรัก จันทรมี , สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

“รู้สึกผูกพัน อยากช่วยเหลือเมื่อได้รับการร้องขอ เหมือนกับการมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง พอได้ยินก็โทรทันที เพราะเห็นว่าไม่ได้ลำบากมาก”

(นฤมล ฉิมกมลทอง , สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

“ผูกพันกับดี.เจนะ อย่างจะให้มาเป็นกลุ่มตัวอย่างในวันนี้เนี่ย ทำได้ อยากช่วยเหมือนกับเป็นเครือข่าย”

(ปราชญ์ณีนัทธ์ ไทพิชิต , สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

- เป็นแม่แบบ / สายอาชีพ การพูด เสียสละ สอนลูก

งานวิจัยชิ้นนี้ ยังพบอีกว่า ผู้ดำเนินรายการหรือดี.เจของกรีนเวฟ มีบทบาทในลักษณะของการเป็นแม่แบบให้กับกลุ่มตัวอย่างในมุมมองของการพูดคุย ที่สามารถทำให้เกิดความรู้สึกดีขึ้นกับคนรอบข้างได้ การใช้น้ำเสียง การแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้า ความใจเย็น

“มุมมองของความเป็นแม่แบบก็มีบ้างนะ อย่างการพูดที่สามารถทำให้คนรอบข้างรู้สึกว่ายากคุยด้วย แนวการพูดทำให้รู้สึกดีขึ้นมาได้”

(ขจรวรรณ วิทยาประสิทธิ์ , สัมภาษณ์ 12 มิ.ย. 2545)

“แม่แบบของดี.เจ นี้ถึงความใจเย็น มีคนหลากหลายหมุนโทรศัพท์เข้ามาคุยด้วย ก็มีไหวพริบดี แก้สถานการณ์ได้ดี อย่างตัวเองพูดเร็ว กระซอกไฮกฮาก เราก็อยากพูดให้ได้เหมือนกับดี.เจ”

(ศิวพร แสงธนู , สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

“ความเป็นแม่แบบของดี.เจ มีในมุมมองของการใช้เสียง รู้สึกว่าเมื่อไหร่เราจะพูดได้แบบเค้าบ้าง
น้ำเสียงนุ่มนวล กันเอง เป็นธรรมชาติ ไม่ข่มคนฟัง”

(ชนิดดา ลี , สัมภาษณ์ 11 มิ.ย. 2545)

อีกมุมมองของบทบาทแม่แบบที่กลุ่มตัวอย่างสนใจ อยากเลียนแบบคือในมุมมองของ
สายอาชีพ การเป็นดี.เจ หรือสายอาชีพที่ใกล้เคียงกัน เช่นการเป็นพิธีกร

“อย่างอาชีพเราเป็น Trainer เป็นพิธีกรเราก็เออเนอะ เราอยากเป็นดี.เจเคยโทรเข้าไปถาม
ดี.เจ ว่าทำอย่างไรเราถึงจะสอบใบประกาศได้ เรียกว่าเป็นแม่แบบให้ในเรื่องของสาย
อาชีพ ในเรื่องการพูดและวิธีการนำเสนอ ส่วนมากที่ทำให้ฟังรายการ เพราะว่าฟังแล้ว
เหมือนได้คุยกับใครคนหนึ่งให้คำตอบกับเราได้ในเรื่องที่เราสนใจ”

(ชนัญญา ปิตะโหดระ , สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

“เป็นแม่แบบในสายอาชีพ เพราะสนใจและอยากทำงานทางด้านวิทยุ อยากเป็นดี.เจ แต่ใน
มุมมองของกิจกรรมสังคมจะคิดว่าเป็น Concept ของรายการมากกว่าไม่ใช่ตัวตนของดี.เจ”

(นฤมล ฉิมกมลทอง , สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

“เป็นแม่แบบในแง่ของความเป็นดี.เจ คืออยากให้ดี.เจ ทุกคลื่นเป็นแบบนี้ คือเรียบง่าย
สบาย อบอุ่น จริงใจ”

(อาทินันท์ อินทรพิมพ์ , สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“ดี.เจ เป็นแม่แบบให้ในบางครั้ง อย่างเวลาเค้าเอาเรื่องต่างๆ มาเล่า ส่วนใหญ่ก็เป็นเรื่องกิจ
กรรมต่างๆ ที่แนะนำแล้วเราก็อยากทำ วิธีการพูดจาเพราะผมอยากเป็นดี.เจ ด้วย”

(วรวัฒน์ ชาติพรพันธ์ , สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

นอกจากนั้นแล้วกลุ่มตัวอย่าง ยังต้องการดำเนินชีวิตตามแบบตัวผู้ดำเนินรายการหรือดีเจ ให้ได้อีกด้วย เนื่องจากรู้สึกว่าเป็นคนมองโลกในแง่ดี มีจิตใจดี ทำประโยชน์เพื่อสังคม และมีความเสียสละ โดยบางคนถึงแม้ว่าดีเจจะไม่ใช่แม่แบบโดยตรงสำหรับตนเอง แต่ก็นำไปเป็นแบบอย่างให้กับลูก หลาน

“เป็นแม่แบบในเรื่องการใช้ชีวิต ให้มองโลกในแง่ดี ซึ่งเราก้ทำตามเยอะเลย”

(ช่อรัก จันทรมี , สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

“ดี.เจ ที่จะมาทำตรงนี้ได้ต้องมีใจเสียสละในระดับหนึ่งสำหรับที่กรีนเวฟ คือทำเพื่อประโยชน์สังคมจริงๆ โดยเฉพาะดี.เจ เอี้ยบอ่ยมากกว่าจะไปเซียงรายแล้วนะ ใครอยากฝากของก็เอามาบริจาคได้ ซึ่งทั้งมากที่ดี.เจ แจกแจกให้ฟังละเอียดขนาดนี้ เป็นคนที่เสียสละ”

(ใจลักษณ์ ประเดิมชัยงานเอก , สัมภาษณ์ 14 มิ.ย. 2545)

“ในมุมมองของความเป็นแม่แบบมีสำหรับสอนลูกมากกว่า สอนให้ลูกมีจิตใจดี ลูกฟังด้วย สอนให้ลูกนึกถึงคนอื่นบ้าง”

(เนตรดาว เจอร์เกนเซน , สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

3. สาร (Message)

จากการวิจัยกลุ่มตัวอย่าง พบว่าตัวข้อมูลข่าวสาร และเพลงที่กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการฟังรายการ สามารถเข้าถึงความต้องการทางด้านอารมณ์และการใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันของตนเองได้ จึงถือว่าอีกปัจจัยหนึ่งที่ก่อให้เกิดการติดตามรับฟัง

- อารมณ์เพลง

เพลงที่เปิดในรายการกรีนเวฟ สามารถทำให้อารมณ์ในการฟังรายการของกลุ่มตัวอย่างต่อเนื่อง มีความหมาย และสามารถร้องตามได้

“อารมณ์ต่อเนื้อดี ไม่ได้ฟังความหมายมากนัก แคฟังดนตรี ที่อื่นเดียวเร็วเดียวช้า อารมณ์ กระเจิงหมด”

(จิรวรรณ พิชัยศรีเพลง , สัมภาษณ์ 21 มิ.ย. 2545)

“ชอบฟังช่วงดึก อารมณ์ต่อเนื้อดี มีอินบ้างเป็นบางครั้งแล้วแต่ช่วงชีวิต”

(สมบัติ ศรีแก้ว , สัมภาษณ์ 23 มิ.ย. 2545)

“ฟังมาถึง 10 ปีอาจจะเป็นเพราะความต่อเนื่องของเพลงฟังสบายที่เป็นแนวที่เราชอบมาตลอด ฟังไปเรื่อยๆ บางทียังไม่รู้จักเพลงที่เปิดเลย”

(สุรางค์ ยศยิ่งธรรมกุล , สัมภาษณ์ 22 มิ.ย. 2545)

“สไตล์เพลง ฟังสบาย ฟังได้ทั้งวัน เพลงหลากหลาย อย่างช่วงดึกเนี่ย เปิดเพลงเป็นกลุ่มเลย ออกหักก็เปิดไปเลย 5 เพลง ฟังแล้วฆ่าตัวตายได้เลยนะ โดนทิ้งซะ 5 เพลงเนี่ย”

(เวโรจน์ ศุภร์บริสุทธิ , สัมภาษณ์ 21 มิ.ย. 2545)

“มีอยู่ช่วงหนึ่งต้องหยุดฟังกรีนเวฟ คือตอนที่คุณแม่เสียใหม่ๆ เพราะฟังแล้วรู้สึกว่าจะร้องให้ ทุกวันนี้เปิดมาก็กรีนเวฟ นอนหลับไปพร้อมกับกรีนเวฟ”

(ดวงเดือน แซ่คู , สัมภาษณ์ 22 มิ.ย. 2545)

“ก็มีบ้างหากว่าอารมณ์เรากำลังสุนทรีย์ ทำให้เกิดอารมณ์แปรปรวนได้ในบางครั้ง กรีนเวฟ เปิดเพลงได้ตามอารมณ์ที่กำลังรู้สึกอยู่ ในขณะที่เดียวกันก็คอยช่วยให้อารมณ์ดีได้”

(ช่อรัก จันทร์มี , สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

“โดยเฉพาะเพลงไหนโดนใจก็จะคิดตาม และลองสมมุติว่าเป็นเหตุการณ์ของเรา กรีนเวฟ สามารถดึงอารมณ์ของเราให้รู้สึกร่วมไปกับเพลงได้ ทั้งเศร้า และสุข”

(มานิต ลากมิ่ง , สัมภาษณ์ 11 มิ.ย. 2545)

“เหมือนรู้ใจคนฟัง อย่างฟังเพลงไปเราคิดว่าอยากฟังเพลงนี้ต่อ ยังไม่ทันหมุนไปขอเพลงนี้ก็มา อะไรทำนองเนี่ย มันโดนใจ รู้สึกว่าอารมณ์ต่อเนื่องดี อินดี บางครั้งเศร้าฟังเพลงที่นี้ก็มีซึ้งๆ นะ เพราะรู้สึกไปกับเพลงด้วย แล้วจะมีความสุขมากเลยเวลาที่ขอเพลงแล้วได้ฟัง”

(ศิริทิพย์ งามศิริพร , สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

การพูดนำเข้าเพลงของดีเจ สามารถสร้างอารมณ์ในการฟังเพลงให้รู้สึกเคลิบเคลิ้ม และมีจินตนาการร่วมไปกับอารมณ์ของเพลงได้อย่างต่อเนื่อง ไม่สะดุด ทำให้รู้สึกว่าการฟังเพลงได้เพราะขึ้น

“ฟังเพลงแล้วอินจำไม่ได้ว่าเพลงอะไร บางทีดี.เจ พูดมาโดนอารมณ์เราก็อีกก็เลยร้องให้ดีกว่าเป็นคนมีโลกส่วนตัวด้วย ถ้าตั้งใจฟังแล้วจะคิดตามตลอดเวลา รู้สึกว่าเพลงที่กรีนเวฟมีผลทางอารมณ์มาก”

(นฤมล มะชรา, สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“อย่างพูดนำเข้าเพลงก็ทำให้เราเศร้าได้ จากน้ำเสียงของเค้า ทั้งๆที่ตอนนั้นเราไม่ได้เศร้านามาก่อน เลยรู้สึกว่าน้ำเสียงที่น่าเสนอทำให้เรารู้สึกมีอารมณ์คล้อยตาม”

(ศิวพร แสงธนู , สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

“ดี.เจ พูดนำเข้าเพลงได้ถูกจังหวะ และมีส่วนเสริมให้แต่ละเพลงฟังแล้วเพราะมากขึ้น อารมณ์มันต่อเนื่อง และยังทำให้เรายิ้มได้ในบางครั้งด้วย”

(ณัฐรุจา แซ่จุง , สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

นอกจากนั้นแล้วเพลงที่สามารถทำให้กลุ่มตัวอย่างร้องตามได้ ก็มีส่วนสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างรู้สึกเพลิดเพลินกับการรับฟังรายการกรีนเวฟ

“เปิดเพลงได้หลากหลาย หาฟังยากไม่ตามตลาด เก๋ใหม่สลับกันไป ฟังไปร้องตามไป โฆษณาเยอะไปหน่อย แต่สปอตที่น่าสนใจนะ ฟังแล้วสนุก”

(สมบัติ ศรีแก้ว , สัมภาษณ์ 23 มิ.ย. 2545)

“ความสุขอย่างหนึ่งของการฟังเพลงที่กรีนเวฟ คือสามารถร้องตามได้ทุกเพลง”

(อุรภา พิณจรัสสิน , สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

“เพลงที่กรีนเวฟไม่อินดี้จนเกินไป เป็นเพลงที่ร้องตามได้ รู้จัก ร้องตามคิดตาม มีความสุขที่ได้ฟังมาก”

(วรวิวัฒน์ ไชติพรพันธ์ , สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

- มีสาระ / ได้ประโยชน์

นอกเหนือจากอรรถรสในการฟังเพลงในอารมณ์ที่ต่อเนื่องได้แล้ว ข้อมูลข่าวสาร ประเด็นการพูดคุย และนำเสนอในรูปแบบต่างๆ ในรายการ อาทิ Spot , Scoop ช่วงเวลาพิเศษ และกิจกรรมต่างๆ ทำให้กลุ่มตัวอย่างรู้สึกว่ามีสาระ ได้ประโยชน์ และใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน จึงไม่รู้สึกเบื่อหน่ายที่จะรับสารเหล่านั้น ทั้งยังเกิดความรู้สึกสนุกสนานและติดตามฟังอย่างสนใจอีกด้วย

“สเปคก็ฟังแล้วสนุก เพราะข้อมูลในโฆษณาบางครั้งก็มีสอดแทรกข้อมูลดีๆ เหมือนกัน อย่างเรื่องฟุตบอลโลกกับการพนัน”

(ใจลักษณ์ ประเดิมชัยงานเอก , สัมภาษณ์ 14 มิ.ย. 2545)

“โฆษณา ผมก็ไม่หม่นหมื่นนะ ผมว่ามีอะไรซ่อนอยู่ในโฆษณาตั้งเยอะ และผมอยากร่วมกิจกรรมกับกรีนเวฟมาก”

(สราญ สীগาแก้ว , สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

“ได้ความรู้ใหม่ๆ ที่ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน หรือจากเรื่องราวต่างๆ ของคนอื่นที่โทรเข้ามา ก็เหมือนกับทำให้เรามีตัวอย่างมากขึ้น นำไปใช้ในชีวิตนะ หากว่าหาทางออกไม่ได้ หยุดนิ่งฟังเพลง หรือเสียงนุ่มๆ ของดี.เจ แล้วได้สติแล้วปัญญา มันจะเกิด”

(กันยภัทร์ ตั้งรุ่งเรือง , สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“ช่วยพัฒนาคนฟังให้ดำเนินชีวิตอย่างไร ให้มีความสุข เหมือนกับเป็นการพัฒนาตัวเอง แล้วเราก็จะสามารถไปสื่อสารต่อกับคนอื่นได้ อย่างเช่นเพื่อนๆ เนื้อหาสาระที่ฟังกรีนเวฟมา 8 ปี รู้สึกว่าเพิ่มมากขึ้น รู้สึกว่ายังไม่มีคลื่นไหนที่เหมือนกรีนเวฟที่ช่วยกระตุ้นและพัฒนาคนฟัง เนื้อหาสาระก็ทำให้เราเปิดโลกทัศน์ตัวเองจากสิ่งเล็กๆ จนไปถึงโลก”

(พัชรา เตชะพงษ์ , สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

“คืนพิเศษ คนพิเศษ รู้สึกว่าช่วงเวลานี้ดี มันมากเกินไปกว่าที่อื่นจะสามารถทำได้ เราได้ฟังเต็มทีในเรื่องชีวิตคนอื่น ที่เราจะได้เกรดต่างๆ ในมุมมองที่หลากหลาย สำหรับนิ”

(วิรญา พรหมายน , สัมภาษณ์ 12 มิ.ย. 2545)

“บางทีเรื่องใกล้ตัวเรามักจะลืม กรีนเวฟก็คอยจุดประกายให้เกิดสำนึกอยู่ตลอด ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเล็กน้อย เกือบจะทุกแง่มุมในชีวิตประจำวันที่เขาไปใช้ได้ เช่นเรื่องทำงาน เรื่องการขับรถ เรื่องเพื่อน เรื่องความรัก จิปาถะ ได้หมด ของเหล่านี้เป็นความรู้ประดับตัว ใช้เมื่อไหร่ก็ไม่หาย”

(อาทินันท์ อินทรพิมพ์ , สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“ทุกวันนี้ได้ทุกอย่างที่อยากได้ จนไม่รู้ว่าจะทำอะไร ฟังกรีนเวฟแต่ละปี ก็มีเรื่องข้อมูลข่าวสารเพิ่มขึ้นตลอดไม่ได้ต้องการมาก แต่ฟังแล้วเห็นว่าน่าสนใจก็รับเพิ่มจนไม่รู้สึกเบื่อ”

(วรวัฒน์ โชติพรพันธ์ , สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

“กรีนเวฟหาอะไรแปลกๆ มานำเสนอ ก็น่าสนใจ ทำให้เกิดความสุขแบบยั่งยืน หาได้ด้วยตัวเอง ทั้งเรื่องของการมีจิตใจดี การมีสุขภาพดี เป็นต้น นำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอด”

(ใจลักษณ์ ประเดิมชัยงานเอก , สัมภาษณ์ 14 มิ.ย. 2545)

“ผมชอบสาระที่ได้มาจากข้อคิดต่างๆ ที่สอดแทรกอยู่ในรายการ ซึ่งสาระเหล่านี้สามารถนำมาใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน”

(ชนะพงษ์ อาภาณพิศาล , สัมภาษณ์ 14 มิ.ย. 2545)

“เพราะหนูชอบตรงสาระ แต่โดยรวมแล้วหนูบันเทิงใจหมดเลย ชอบทั้งข้อมูลข่าวสาร โฆษณาก็ชอบบางครั้งมีอะไรแฝงอยู่ คือฟังได้เรื่อยๆ และข้อมูลข่าวสารเหล่านั้นก็เป็นส่วนที่เราสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน”

(ณัฐรุจา แซ่จุง , สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

“เอาสาระไปใช้ในชีวิตประจำวันบ้างนะ อย่าง Scoop ในรายการ We are Family ฟังแล้วก็ เป็นเกร็ดที่ดีในการใช้ชีวิตครอบครัว ฟังแล้วก็เห็นคล้ายตามว่าจริง หรือรู้เพิ่มขึ้นว่ามีวิธีอีกมากมายที่จะทำให้ครอบครัวมีความสุข หรือแม้แต่เรื่องความสวยความงามก็ทำตามทันที”

(สรินรัตน์ ตั้งชูรัตน์ , สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“สาระที่ได้ก็จากกิจกรรม หรือช่วงต่างๆ ในรายการ Food inside , Dreams come true ทำให้รู้จักชีวิตคนอื่นที่ต่อสู้อัจฉริยะอุปสรรคต่างๆ ได้”

(ศิริทิพย์ งามศิริพร , สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

4. ช่องทางการสื่อสาร(Channel)

ช่องทางการสื่อสารระหว่างกรีนเวฟกับกลุ่มตัวอย่าง เกิดขึ้นใน 3 รูปแบบที่แตกต่าง คือ การออกอากาศตลอด 24 ชม. ที่สามารถทำให้คนฟังติดตามได้อย่างต่อเนื่องไม่ขาดตอน ตามโอกาสที่เหมาะสมของตนเอง, Music Day เพื่อสนองความต้องการฟังเพลงของคนฟังให้เพิ่มมากขึ้น และการเปิดโอกาสให้คนฟังมีส่วนร่วมในรายการในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อทำให้เกิดการสื่อสาร 2 ทาง ระหว่างรายการและคนฟังในรูปแบบของการเล่นเกมส์ ขอเพลง ตอบคำถาม แสดงความคิดเห็น หรือร่วมกิจกรรมทั้งในและนอกรายการ

- ออกอากาศ 24 ชม.

ต้องการฟัง เมื่อไหร่ สามารถเปิดฟังได้ในทันทีที่ต้องการ เพราะรายการกรีนเวฟออกอากาศตลอด 24 ชั่วโมง ถือเป็นข้อดีที่กลุ่มตัวอย่างถูกใจ และมีผลให้ฟังรายการอย่างไม่ขาดตอน

“ออกอากาศ 24 ชั่วโมงก็เป็นส่วนหนึ่ง กลับบ้านดึกก็เปิดเจอ หรือทำงานก็ฟังได้ทั้งวัน แทบจะไม่ได้จากไปไหนเลย”

(ขจรวรรณ วิทยาประสิทธิ์ , สัมภาษณ์ 12 มิ.ย. 2545)

“ออกอากาศ 24 ชั่วโมงทำให้ฟังอย่างต่อเนื่องเหมือนกันนะ นึกถึงเมื่อไหร่เปิดมาก็เจอตลอด หรือเปลี่ยนไปฟังคลื่นอื่นพอคิดถึงกรีนเวฟ กลับมาเมื่อไหร่ก็เจออยู่ตลอดเหมือนกัน”

(สมบัติ ศรีแก้ว , สัมภาษณ์ 23 มิ.ย. 2545)

“ฟังในช่วงเวลาที่แตกต่างกันนะ ว่างเมื่อไหร่ก็เปิดแล้วต้องเป็นกรีนเวฟตลอด กลางวันบ้าง กลางคืนบ้างแล้วแต่”

(อุรภา พิณจรัสสิน , สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

“ออกอากาศ 24 ชั่วโมงมีส่วนให้ตามฟังหรือไม่เป็นไปได้อีก ช่วงหลังทำงานไม่เป็นเวลา เพราะฉะนั้นเปิดกรีนเวฟเมื่อไหร่ก็ได้ยินเพลงที่เราชอบ และอยากฟัง มีทั้งเก่าใหม่ หรือเพลงพิเศษ ส่วนใหญ่ฟังเวลาอยู่ที่ทำงาน”

(ดวงรัตน์ ไม้สน , สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

“ออกอากาศ 24 ชั่วโมงก็มีส่วนให้ฟัง บางคืนนอนไม่หลับ กรีนเวฟก็ฟังตลอด”

(เวโรจน์ ศุภร์บริสุทธิ , สัมภาษณ์ 21 มิ.ย. 2545)

“ใช่เลย ออกอากาศ 24 ชม. เปิดเมื่อไหร่เจอทันที เมื่อไหร่ที่เราต้องการเรามีเค้านี่ เร็วที่สุดต้องการเมื่อไหร่ได้ทันที ไม่มีบิตพรีว”

(กันยภัทร์ ตั้งรุ่งเรือง , สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“มีส่วนมากที่เดียวอย่างบางคลื่นมีเพียงแค่บางช่วง พอเที่ยงคืนก็มีรายการอื่น มันก็ทำให้เราไม่ต่อเนื่องและยึดติดในการฟัง แต่กรีนเวฟตลอด 24 ชั่วโมงก็รู้สึกเหมือนเป็นเพื่อนกัน เปิดมาเมื่อไหร่ก็ได้ฟังทันที ในรถก็ถือคลื่นกรีนเวฟได้เลย”

(ช่อรัก จันทร์มี , สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

“อีกอย่างที่ชอบฟังเพราะออกอากาศตลอด 24 ชม.ในรูปแบบเดียวกัน เพราะงานที่ทำไม่เป็นเวลา เพราะฉะนั้นเมื่อไหร่ที่เปิดก็ฟังได้ทันที”

(อาทินันท์ อินทรพิมพ์ , สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“ออกอากาศ 24 ชั่วโมง มีส่วนมากครับ บางคลื่นมีช่วงว่าง แต่กรีนเวฟเปิดเมื่อไหร่ก็ได้เจอเพลงที่ตัวเองชอบ ฟังแล้วสบาย มีความสุข”

(ชนะพงษ์ อภรณ์พิศาล , สัมภาษณ์ 14 มิ.ย. 2545)

“ออกอากาศ 24 ชั่วโมงก็มีส่วนให้ฟังนะ เพราะผมเป็นคนดูบอลระหว่างรอก็ฟังกรีนเวฟเป็นเพื่อนไปพลางๆ ส่วนตัวไม่ชอบฟังเทปด้วย ชอบฟังวิทยุมากกว่า ชอบเพลงตามใจคนเปิด ไม่ชอบตามใจตัวเองแล้วเวลาฟัง”

(สัราญ สีกาแก้ว , สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

- Music Day

พบจากกลุ่มตัวอย่างว่า เป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการฟังเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศในการฟังเพลงให้มีความหลากหลาย โดยไม่มีดีเจ มาขัดจังหวะของการฟังเพลง แต่จะทำ

ให้อรรถรสในการฟังเพลงเปลี่ยนไป และทำให้กลุ่มตัวอย่างค้นพบว่าดีใจ เป็นส่วนสำคัญ
อย่างหนึ่งที่ทำให้ติดตามฟังรายการ

“หยุดฟังเพราะเปิดเพลงแนวที่เราชอบ เสาร์อาทิตย์ Music Day ก็ฟังเพลงได้เยอะดี”

(จิรวรรณ พิชัยศรแดง , สัมภาษณ์ 21 มิ.ย. 2545)

“คือน้าชายแนะนำให้ฟัง โดยเริ่มจาก ฟัง Music Day ในวันเสาร์อาทิตย์ เปิดแต่เพลงไม่มีดี.
ใจ โดยส่วนตัวชอบฟังเพลงสไตล์นี้อยู่แล้ว เพราะบางคลื่นดี.ใจ จะพุดมาก ก็จะรำคาญ ฟัง
ตั้งแต่ยังเป็นนักเรียนอยู่เลย”

(ช่อรัก จันทรมี , สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

“กรีนเวฟทำให้ฟังวิทยุอย่างมีความสุขนะ เวลาเปิดเพลงเป็นชุดในช่วง Music Day ก็จะมี
อัดไว้นะ แล้วเวลาที่ไม่ได้ฟังกรีนเวฟก็จะเปิดเพลงที่อัดแทน อย่างพวก Cover Night เนี่ยอัด
ไว้เสมอ”

(ชนัญฐา ปิตะโหดระ , สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

“โดยเฉพาะ วันเสาร์อาทิตย์ Music Day ก็จะเปลี่ยนคลื่นไหนเวลาที่มีโฆษณาแล้วก็หมุนกลับ
มาอีก เพราะรู้สึกว่าการแต่ละเพลงมีเรื่องราว และมีอารมณ์ที่ต่อเนื่องไม่ใช่แค่เอาเพลงมา
ต่อกันเท่านั้น”

(นฤมล ฉิมกมลทอง , สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

“แต่ปกติฟังช่วงเช้า กับช่วงเย็น ยิ่งวันเสาร์อาทิตย์ยิ่งดีใหญ่ Music Day “

(ชเนตรลักษณ์ เอ็มดู , สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

“วันธรรมดา ชอบที่ดี.ใจ มีเนื้อหาสาระ อย่าง Music Day ก็ชอบฟังเพลินดี”

(ณัฐรุจา แซ่จุง , สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

“อยากได้ยินเสียงดี.เจ บ้าง บางวันฟัง Music Day แล้วมันเซ็งเหมือนกันนะฟังเพลงมากไป แต่พอมีดี.เจมาพูดคั่น ก็ถือว่าไม่น่าเบื่อจนเกินไป เหมือนมาช่วยคั่นอารมณ์ให้เปลี่ยนไป หรือบางทีก็มาทำให้การฟังเพลงมีอารมณ์ที่ต่อเนื่อง”

(ภาสธรณ์ สันณะพันธ์ , สัมภาษณ์ 14 มิ.ย. 2545)

“ดี.เจ ก็มีส่วนนะที่จะทำให้รายการไม่น่าเบื่อที่จะฟังเพลงเพียวๆ สังเกตได้จาก Music Day”

(สมบัติ ศรีแก้ว , สัมภาษณ์ 23 มิ.ย. 2545)

“บางครั้งฟัง Music Day แล้วก็คิดถึงดี.เจนะ ก็เป็นส่วนที่ทำให้เราฟังรายการแล้วหาย เครียด หายเหงา แต่ละคนมีบุคลิกที่แตกต่างกันไป”

(ณัฐพล ภิรมย์พล , สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

“แต่คิดว่า ไม่มี Music Day ก็ได้นะ คือตัวเองอยากฟังดี.เจ จัดรายการนะ ตัวดี.เจ เป็น ส่วนสำคัญที่ทำให้ฟังนะ อย่างที่หายไปเดือนหนึ่งเนี่ยไม่ได้ยอนะพี แต่รู้สึกว้าวมองบิณพี เยอะนะ จัดรายการมา 11 ปี ที่จะพูดจาทิ้งใจคนฟังได้ดีกว่าดี.เจ คนอื่นๆ ที่มาจัดรายการแทน ตรงนี้เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ฟังกรีนเวฟ”

(สรินรัตน์ ตั้งชูรัตน์ , สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“ผมทดลองฟังมาหลายคลื่นนะ แต่สุดท้ายแล้วชอบฟังกรีนเวฟ เพราะรู้สึกว้าวมองบิณพี โดยเฉพาะ เสาร์อาทิตย์ Music Day ชอบมาก ไม่เบื่อเลย เพลงได้อารมณ์ที่ต่อเนื่องมาก แต่ บางวันของ Music Day อยากให้มีดี.เจ นะ บางทีมันฟังเพลงจนอิมเกินไป และก็เป็นการ เปิดโอกาสให้คนฟังที่ไม่สะดวกในวันทำงาน ได้มีโอกาสมีส่วนร่วมไปกับกิจกรรมต่างๆของกรีนเวฟในวันเสาร์อาทิตย์บ้าง”

(สำราญ สีกาแก้ว , สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

“ไม่คิดว่า 10 ปีที่ฟังยาวนานเลยนะ อีกอย่างที่ชอบคือ Music Day แต่ไม่ใช่ทุกวันไม่ให้อดี.เจ นะ คิดถึงเหมือนกัน”

(ถวัลย์รัตน์ ฤกษ์ชัย , สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

- เปิดโอกาสให้ผู้ฟังมีส่วนร่วมในรายการมากขึ้น

ด้วยวิธีการนำเสนอรายการในรูปแบบใหม่ที่เปิดโอกาสให้ผู้ฟังมีส่วนร่วมในรายการได้มากยิ่งขึ้น ทั้งในแง่ของกิจกรรมในรายการ เช่น เล่นเกมส์ ขอเพลง พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือในแง่ของกิจกรรมพิเศษนอกรายการ เช่น กิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมต่างๆ และการไปฟังเพลงนอกสถานที่ ล้วนแล้วแต่เป็นการชักจูงใจให้กลุ่มตัวอย่างไม่เปลี่ยนไปฟังรายการอื่นๆ เพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการ พบปะ สังสรรค์ และสื่อสารแบบสองทางกับทางรายการวิทยุกรีนเวฟอยู่แล้ว

“กิจกรรมต่างในรายการก็มีส่วนให้ตามฟัง บางครั้งอยากมีส่วนร่วม เช่น GreenTrip ไปหลวงพระบาง แต่ไม่ได้ไปเพราะกติกากำหนดเลือกต้องมีข้อมูล แต่เรามีไม่เพียงพอ แต่สนใจเพราะว่าส่วนตัวแล้วก็ชอบเที่ยว”

(ขจรรวรรณ วิทยาประสิทธิ์ , สัมภาษณ์ 12 มิ.ย. 2545)

“แต่ก่อนดี.เจ อยู่คนละโลกกับคนฟังเลยนะ อยากเปิดเพลง อยากพูดอะไรก็ทำ แต่ปัจจุบันนี้คนฟังมีส่วนร่วมมากขึ้น ช่วยเลือกเพลง เล่นเกมส์ พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น”

(สมบัติ ศรีแก้ว , สัมภาษณ์ 23 มิ.ย. 2545)

“ฟังได้เรื่อยๆ จริงๆการเปลี่ยนแปลงมันมีโดยตลอด จาก คลื่นเดิม ย้ายมาคลื่นใหม่เราก็อุดหนุนตามมา ดี.เจ เนี่ยก็สลับช่วงกันจัดรายการอยู่เรื่อย เพราะฉะนั้นถ้า Concept รายการยังเป็นแบบนี้ ก็โอเคนะ ไม่ได้ติดชื่อของรายการ แต่ Concept คงใช้ ชอบฟังเพราะเปิดโอกาสให้คนฟังได้ร่วมกิจกรรมชอบตรงนี้มากกว่า”

(สุภาภรณ์ วงศ์วิฑิต , สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

“ช่วงที่ฟังในแต่ละปีรู้สึกไม่เหมือนกันช่วงแรกๆ รู้สึกว่าผู้ฟังมีส่วนร่วมได้มากขึ้น แต่ก่อนขอเพลงแบบไม่ต้องมีเงื่อนไข แต่พักหลังเริ่มมีต้องเล่นเกมส์ เล่าเรื่องราวต่างๆ หรือข้อแลกเปลี่ยนก็เริ่มมีมา”

(ภาสธรณี สันธนะพันธ์ , สัมภาษณ์ 14 มิ.ย. 2545)

“ฟังกรีนเวฟแรกๆ อยู่ในช่วงเรียน ภาระยะหลังๆ ก็เห็นว่ามีกิจกรรมให้มีส่วนร่วมมากขึ้น ก็พยายามหมั่นอยู่บ้างเหมือนกัน แต่ไม่สำเร็จ เคยได้บัตร Cover Night มาครั้งนึง แต่ติดงานกะทันหันก็ไปร่วมไม่ได้”

(ดวงรัตน์ ไม้สน , สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

“สอดแทรกข้อมูลข่าวสาร เปิดโอกาสให้ผู้ฟังเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมเพื่อสังคมมากขึ้น ซึ่งดี”

(ภคจีรา ไชยวุฒิ , สัมภาษณ์ 12 มิ.ย. 2545)

“ช่วงนี้รู้สึกว่ากิจกรรมต่างๆ มากขึ้น ไม่เหมือนเมื่อก่อนมีเพลง มีข้อมูลสิ่งแวดล้อม แต่ตอนนี้มีกิจกรรมให้คนฟังมีส่วนร่วมมากขึ้น ชอบ”

(พัชรา เตชะพงษ์ , สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

“กิจกรรมของกรีนเวฟอยากทำด้วยมาก โทรเข้าไปก็ไม่เคยทันเลย บางเรื่องบางคำถามผมรู้ นะ ก็อยากเล่นเกมส์ด้วย หรือกรีนทริป ไปนั้นไปนี่ ก็อยากไป แต่โทรเข้าไปไม่มีโอกาสหลุดเข้าไปหน้าไม้ค์ได้เลย”

(สราญ สীগแก้ว , สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมกับรายการกรีนเวฟของกลุ่มตัวอย่าง สามารถเกิดขึ้นพร้อมกันไปกับการรับฟังรายการและ/หรือในภายหลังของการเปิดรับฟัง โดยจะปรากฏใน 2 ลักษณะคือทางตรง และทางอ้อม

ในลักษณะของทางตรงนั้นคือมีส่วนร่วมในกิจกรรมกับทางรายการ ส่วนทางอ้อมนั้น คือนำไปทำด้วยตัวเองในลักษณะต่างๆ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งสองลักษณะจะเกิดขึ้นด้วยสาเหตุต่างๆ ดังนี้

ทางตรง

- **สนองความต้องการมีส่วนร่วมกับทางรายการ**

: เมื่อกลุ่มตัวอย่างได้เปิดรับฟังรายการ และได้ข้อมูลข่าวสารเรื่องของกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมแล้ว ก่อเกิดความสนใจร่วมกิจกรรมพิเศษต่างๆที่ทางรายการจัดขึ้น จึงเกิดความต้องการที่จะมีส่วนร่วมด้วยเหตุผล ดังนี้

- **เชื่อในพลังสื่อ**

กิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล ต้องการพลังมวลชน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างมั่นใจว่ากรีนเวฟมีความสามารถในการกระตุ้นและชักชวนคนที่สนใจให้มามีส่วนร่วมกันได้ และสามารถก่อให้เกิดผลเร็วอีกด้วย หากว่ามีกรีนเวฟเป็นแกนนำและเป็นสื่อกลางในการกระจายข่าว

“ฟังกรีนเวฟรู้สึกได้เนาะว่ากรีนเวฟกำลังนำเสนอเรื่องของสิ่งแวดล้อมและสังคมควบคู่กันไป แต่บางโครงการรู้สึกว่ามันใหญ่เกินไป อย่างเช่น ปลูกป่า ปลูกต้นไม้ก็รู้สึกว่าเราเป็นส่วนเล็กๆ ส่วนหนึ่งจะให้ไปต่อสู้กับคนตัดไม้ ก็คงต้องช่วยกันหลายๆ คน อย่างกรีนเวฟทำนะดีแล้วแต่หากว่าสื่ออื่นๆ ช่วยกันด้วยก็คงดี”

(อุรภา พิณจวรสิน , สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

“คิดว่ากิจกรรมแบบนี้บางอย่างทำด้วยตัวเองได้นะ แต่บางอย่างไม่มี Power พอที่จะไปทำอะไรได้มากมาย เราก็อาจจะช่วยเป็นส่วนเล็กๆ ของสังคม แต่ภาพโดยรวมต้องการคนหลายๆคนในสังคมมาช่วยกัน คิดว่าดีนะ กรีนเวฟช่วยกระตุ้นจิตสำนึกให้หลายๆคนที่อาจจะลืมคิดให้คิดได้บ้าง”

(ดวงรัตน์ ไม้สน , สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

“คิดว่าทำคนเดียวไม่ไหวนะ เรารู้จักคนน้อยไม่ได้อยู่วงการแบบนี้ อย่างกรีนเวฟเนี่ยมีชื่อเสียง ดี.เจ เป็นที่รู้จัก เวลาพูดอะไรออกไป ก็มีน้ำหนัก และรับรองได้มีคนร่วมกิจกรรมด้วยเพียบ อย่างดีว่าส์ คอนเสิร์ต หารายได้ไปرابปรามยาบ้า”

(เวโรจน์ ศุภร์บริสุทธิ , สัมภาษณ์ 21 มิ.ย. 2545)

“คิดว่ากิจกรรมสังคมและสิ่งแวดล้อมทำได้ด้วยตัวเอง แต่หากว่าเสียงเดียวมันก็ไม่เหมือนกับพลังมวลชน และกรีนเวฟก็มีส่วนในการสร้างพลังมวลชน ที่คอยกระตุ้นและปลุกจิตสำนึก อย่างตอนนั้นกรุงเทพมหานครมีโครงการตาวิเศษ กรีนเวฟก็คอยบอกให้ทำ แต่เมื่อไหร่ที่จะทำก็ขึ้นอยู่กับแต่ละคน”

(ดวงเดือน แซ่คู , สัมภาษณ์ 22 มิ.ย. 2545)

“อย่างตอนไปเชียงใหม่ก็ส่งของไปนะ แต่ไม่ได้ระบุชื่อ ไป Rally ที่ราชบุรี ก็บริจาคนะ รู้สึกไว้ใจกรีนเวฟไม่เคยทำให้เราผิดหวัง”

(กันยภัทร์ ตั้งรุ่งเรือง , สัมภาษณ์ 12 มิ.ย. 2545)

- กิจกรรมแปลกใหม่ หลากหลาย น่าสนใจ

สาเหตุอีกประการหนึ่ง ที่กลุ่มตัวอย่างรู้สึกว่าการร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมกับทางรายการ เนื่องจากรูปแบบของกิจกรรมพิเศษนอกรายการของกรีนเวฟมีรูปแบบและการนำเสนอที่น่าสนใจ หลากหลาย แปลกใหม่ กติกาในการมีส่วนร่วม นั้น มีทั้งการโทรศัพท์เล่นเกม การใช้แฟลชส่งบทความ ซึ่งสามารถสร้างความ

ต้องการมีส่วนร่วมของคนฟังได้เป็นอย่างดี เพราะมีทางเลือกมากขึ้น แต่ในที่สุดแล้วจะสามารถร่วมกิจกรรมกับทางรายการได้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอีกหลายๆ ทาง ได้แก่ เวลา และงานที่เอื้ออำนวย

“มีไปกรีนทริปป้าง ไปซีจรรย์านรอบเกาะรัตนโกสินทร์ เนื่องจากว่ากติกาในการมีส่วนร่วม ตอนนั้นใช้วิธีการส่งแพคเกจ ไม่ได้โทรศัพท์ ความสนใจในกิจกรรมต่างๆ อยู่ที่ความชอบของตัวเองก่อน จากนั้นก็เป็นกติกาว่าเราต้องทำอะไรบ้าง เรามีเวลาวางตรงกันหรือไม่ กิจกรรมเหล่านี้ก็มีส่วนให้ฟังนะ แต่ขึ้นอยู่กับความสนใจเป็นหลัก อย่างตัวเองชอบเที่ยว ก็จะชอบกรีนทริป ไปบริจาคของก็อยากทำ แต่ได้มีโอกาสทำหรือไม่ก็อีกเรื่องหนึ่ง”

(ขจรวรรณ วิทยาประสิทธิ์ , สัมภาษณ์ 12 มิ.ย. 2545)

“ช่วงหลังกิจกรรมดีๆทั้งนั้นนะ เป็นที่พูดกันโจษขานมาก ล่าสุดที่หัวหิน Music and Dance Therapy ฟังแล้วก็อยากไปนะ แต่ไม่มีเวลาไป ”

(เวโรจน์ ศุภร์บริสุทธิ , สัมภาษณ์ 21 มิ.ย. 2545)

ความแปลกใหม่ น่าสนใจ ของกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมที่รายการกรีนเวฟ จัดขึ้นนั้น ในความคิดของกลุ่มตัวอย่างรู้สึกว่าการสร้างสรรค์ คาดเคาไม่ได้ และนำสิ่งที่ไกลตัว หรือที่ไม่ได้อยู่ในความสนใจของตนเองให้เข้ามาอยู่ในชีวิตประจำวันได้

“แนวคิดต่างๆ ที่ดึงมาทำกิจกรรมต่างๆในรายการ มีความรู้สึกว่าการสร้างสรรค์ เพราะว่าคิดเสมอว่าเค้าคิด Project นี้มาได้ยังไง วิธีการนำเสนอก็ทำให้คาดเคาไม่ได้ว่าอะไร ทำให้รู้สึกติดตามเพื่อให้รู้ให้ได้ว่าจะไปไหน ทำอะไรกัน”

(นฤมล มะชรา , สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“ตัวเองเป็นคนชอบเที่ยว รักธรรมชาติ กิจกรรมที่กรีนเวฟจัดขึ้นมารู้สึกว่าเป็นความคิดที่สร้างสรรค์ดี อย่างคีนบ้านให้ปูเสฉวนเนี่ย จะมีใครคิดทำแบบนี้ไหม เปลือกหอยที่เราคิดว่าไม่ได้สำคัญอะไร แต่กรีนเวฟทำให้คนฟังเอาเปลือกหอยมาคีนให้กับทะเลได้ หรือแรลลี่เพื่อ

ธรรมชาติ หรือเข้าสปาดูแลตัวเอง มันเป็นกิจกรรมที่แปลกแหวกแนว และสร้างสรรค์ ซึ่งรู้สึก
ว่าน่าไป น่าทำ แต่งานของเราไม่เอื้อให้มีส่วนร่วม”

(ศิวพร แสงธนู , สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

“รูปแบบในการทำกิจกรรมน่าสนใจ เพราะกิจกรรมแต่ละครั้งเป็นสิ่งที่ในชีวิตประจำวันเรา
คิดไม่ถึงด้วยสาเหตุต่างๆ อย่างไปคีนเปลือกหอยให้ปูเสฉวนเป็นต้น กรีนเวฟก็จะเป็น
เหมือนกับคนที่คอยสะกิดในเวลาที่เราลืมไป”

(กัญญารัตน์ เจริญพินิจโกคา , สัมภาษณ์ 13 มิ.ย. 2545)

ประสบการณ์ และการได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของ
กรีนเวฟ เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดความเชื่อมั่น และคอยติดตามข่าวสารของกิจกรรมในครั้ง
ต่อไป เพื่อที่จะมีส่วนร่วมตามโอกาส กติกาและเวลาที่เอื้ออำนวย

“ประทับใจทริประนองมาก ยังจำได้จนถึงวันนี้ เพราะวันนั้นได้ไปด้วยตัวเอง คือวันนั้นเนี่ย
อยากเที่ยวก่อน และไม่เคยรู้จักป่าโกงกางมาก่อนพอได้ไปก็เหมือนเปิดโลกทัศน์ของธรรม
ชาติให้เราให้กว้างขึ้น ซึ่งมันเหมือนไกลกับชีวิตเรามากหากว่าไปเที่ยวเองก็คงจะไม่ได้เห็น
แบบนี้”

(ปราชญ์ณีนัทย์ ไทพิชิต , สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

“กรีนคอนเสิร์ต ไปทุกครั้ง พลาดแค่ 2 ครั้งตอนใหม่ และเบิร์ตกับฮาร์ท ซึ่งตอนแรกไม่รู้เลย
ว่ากรีนคอนเสิร์ตคืออะไร ตอนใหม่ก็พลาดข่าวสาร ชอบกรีนคอนเสิร์ตเพราะชอบ
บรรยากาศกันเองในคอนเสิร์ตมากกว่า หาฟังยาก ชอบศิลปินที่กรีนคอนเสิร์ตนำเสนอ ทำ
บุญด้วยเล็กน้อย”

(สมบัติ ศรีแก้ว , สัมภาษณ์ 23 มิ.ย. 2545)

- ต้องการโอกาส/ทำเองไม่ได้

เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งเห็นว่า กิจกรรมในลักษณะเดียวกันกับกรีนเวฟ คงจะไม่สามารถนำไปทำได้ด้วยตนเอง ด้วยปัจจัยหลายอย่าง เช่น ข้อมูลไม่เพียงพอ หรือ หากพอจะทำได้บ้างก็จะรู้สึกไม่สนุกเหมือนได้มีส่วนร่วมกับทางรายการ จึงต้องการโอกาส ในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมพิเศษของกรีนเวฟ เท่าที่โอกาส กติกาและเวลาจะเอื้ออำนวย

“ช่วยเหลือสังคมเยอะมากในช่วง 2-3 ปีมานี้ กิจกรรมดี ๆ เพื่อสิ่งแวดล้อมและสังคมเกิดขึ้น มากมาย ซึ่งเชื่อว่าหากไปกับกรีนเวฟจะได้ข้อมูลดีกว่าการไปด้วยตัวเอง คิดว่าสนุกกว่า และก็มี activity ในการเที่ยวมากกว่า ก็อยากมีส่วนร่วม”

(ชนิดดา ลี , สัมภาษณ์ 11 มิ.ย. 2545)

“ตั้งแต่ฟังมา 10 ปี กิจกรรมต่างๆ ถ้าสนใจก็อยากมีส่วนร่วม หากว่ามีโอกาส อย่างตอนที่ดี เจ ไปเชียงใหม่ฟังแล้วสนใจมาก ก็เลยร่วมบริจาคไป เพราะว่าจะอยากให้ แต่ไปเองคงไม่มี โอกาส เลยฝากของเข้าไป”

(สุรางค์ ยศยิ่งธรรมกุล , สัมภาษณ์ 22 มิ.ย. 2545)

กลุ่มตัวอย่างบางส่วน ยังรู้สึกว่ากิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมต้องการ กำลังคนที่จะมีส่วนร่วมด้วยกัน และกำลังในการสนับสนุน จึงไม่ค่อยสนใจที่จะนำไปทำด้วย ตนเอง และเชื่อว่าลำพังเพียงแค่นั้นเองทำกิจกรรมเช่นนี้ คงจะไม่เกิดผลอย่างแน่นอน

“โดยส่วนตัวไม่ค่อยได้สนใจกิจกรรมสิ่งแวดล้อมและสังคม เพราะไม่ค่อยมีเวลา คิดว่าคงไม่มีโอกาสได้เข้าไปช่วย เคยอยากลองนะ อย่างกิจกรรมเพื่อสุขภาพเนี่ย อยากทำมาก คือถ้า เป็นที่วิก็คงจะตามดูนะว่าเค้าไปทำอะไรอย่างไรกันบ้าง คืออยากเห็นภาพ และก็อยากมีส่วนร่วมในกิจกรรม แต่ว่าเราไม่มีเวลา คิดว่าลำพังตัวเราทำกิจกรรมแบบนี้ ด้วยตัวเองไม่ได้หรอกนะ ให้เราไปสอนลูกยังไม่รู้จะได้หรือเปล่าเลย เพราะคนเรา สิ่งแวดล้อมมันเปลี่ยนไปเยอะมาก เพราะมนุษย์ส่วนใหญ่ไม่ได้ถูกปลูกจิตสำนึกมาตั้งแต่เด็ก อย่างกรีนเวฟก็ทำอยู่นะปลูกจิตสำนึก แต่อยู่ที่คนฟังด้วยว่าเค้าจะรับได้มากน้อยขนาดไหน เชื่อว่ามีหลายคนที่คิดเหมือนเรา คล้อยตาม แต่จะให้ไปทำก็ทำไม่ได้ อย่างบอกว่าเข้าแถวขึ้นรถเมล์เนี่ย ทำได้

แต่ในสภาพความเป็นจริงเนี่ย คนไม่เข้าแถวมักได้ขึ้นก่อน เพราะฉะนั้นจะมีสักกี่คนที่ทนเข้าแถวต่อไปได้ "

(อุรภา พิณจวรรสิน , สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

"รู้สึกว่าการกิจกรรมสังคมและสิ่งแวดล้อมเนี่ยจะไม่มีประสิทธิผลหากว่าทำคนเดียว หรือไม่มีแรงสนับสนุน กรีนเวฟมีส่วนในแง่ว่ากระตุ้นให้เราคิด ให้เราสำนึก หรือให้เราทำ เพราะลำพังตัวคนเดียวมีความรู้สึกที่ไม่มี Power พอที่จะทำ"

(นฤมล มะชรา , สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

"พอกรีนเวฟบอกเราก็เลยถือว่าเป็นโอกาสที่ดีที่จะมีส่วนร่วมไปกับกิจกรรมดีๆ แบบนี้ เป็นอะไรง่ายๆ ที่ทำด้วยตัวเองได้ แต่พลังมันน้อยนิด แต่หากว่าเราช่วยกันคนละเล็กคนละน้อยมันก็เป็นกอบเป็นกำ ชอบที่กรีนเวฟให้ประโยชน์กับสังคม"

(ชนิดดา ลี , สัมภาษณ์ 11 มิ.ย. 2545)

"สนใจ แต่คิดว่าลำพังแค่ตัวเองทำไม่ได้ เพราะบางครั้งเหมือนอยากทำนะ แต่บางครั้งไม่รู้จะเริ่มอย่างไร ทำที่ไหน ทำกับใคร แต่หากว่ามีกรีนเวฟมาเป็นแกนนำก็ทำให้รู้สึกว่าได้เต็มที่ มีบ้างที่พอกรีนเวฟทำแล้วเราไม่ได้ทำทันที แต่ตามไปทำทีหลังก็มี"

(ปราชญ์ณีนัทย์ ไทพิชิต , สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

"ในชีวิตประจำวันไม่ค่อยได้มีโอกาสทำกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมสักเท่าไร ไม่มีเพื่อนไป ไม่มีเวลา เพราะเพื่อนสนิทไม่สนใจเรื่องนี้ ไม่ได้คิดว่ากิจกรรมแบบนี้ทำคนเดียวไม่ได้นะ แต่หากว่ามีเพื่อนทำด้วยมันก็จะสนุกมากขึ้น"

(สุรางค์ ยศยิ่งธรรมกุล , สัมภาษณ์ 22 มิ.ย. 2545)

- ต้องการเพื่อน

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างกับทางรายการนั้น ยังมีแรงจูงใจบางประการที่ทำให้ต้องการมีส่วนร่วม อันเนื่องมาจากความต้องการมีเพื่อนในสังคมใหม่ ที่ฟังในเรื่องเดียวกัน และคิดเห็นคล้ายตามในเรื่องเดียวกัน เพื่อเป็นประสบการณ์ใหม่สำหรับตนเอง

“ก็เป็นส่วนที่ทำให้ฟังนะ แล้วก็ลุ้นว่าทำยังไงเราถึงจะได้ไป อยากไปนะแต่ไม่เคยได้ไปสักที อยากมีส่วนร่วมในกิจกรรมเหล่านี้กับกรีนเวฟ เพราะอยากรู้จักสังคมที่กว้างขึ้น”

(สมบัติ ศรีแก้ว , สัมภาษณ์ 23 มิ.ย. 2545)

“อยากให้กรีนเวฟเพิ่มสายโทรศัพท์ด้วย เพราะอยากมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆกับกรีนเวฟบ้าง อยากไปเที่ยวด้วย จะได้มีเพื่อนมากขึ้น อยากมีสังคมใหม่ๆ”

(ดวงรัตน์ ไม้สน , สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

“ปกติเที่ยวเองก็ได้ แต่ไปกับกรีนเวฟ อาจจะได้อะไรมากกว่าได้จากเพื่อน คนเหล่านี้เค้าคิดอย่างไร ชอบศึกษา ชอบฟังความคิดของคนด้วย ผมเรียนวิทยาศาสตร์นะแต่ผมชอบฟังความคิดของคน เพราะความคิดของแต่ละคนมันต้องมีเหตุนะ อย่างตอนอาสาสมัครเป็นกลุ่มตัวอย่างงานวิจัยเนี่ย ผมโทรเลยนะทันที เพราะการนั่งฟังเฉยๆ มันก็ดี แต่อยากรู้ว่าเวลามาเป็นกลุ่มตัวอย่างเนี่ยมันจะเป็นอย่างไร พอได้มาทำก็รู้สึกเหมือนคุยกับจิตแพทย์นะ ไม่ได้รู้สึกอึดอัดนะ แต่เวลาที่คิดหรือพื้พูดเหมือนกับคนที่เรียนมาทางนี้ แล้วก็กำลังพยายามมองว่าคนนั้นกำลังคิดอะไร”

(สุวัฒน์ พนากุลวิจิตร , สัมภาษณ์ 10 มิ.ย. 2545)

“บางครั้งฟังกรีนเวฟ เห็นจัดกิจกรรมต่างๆแล้วเราไม่มีโอกาสร่วม แต่ก็มึบบ้างที่เราไปเองทีหลัง แต่ไม่ได้ทำในเชิงอนุรักษ์อย่างที่กรีนเวฟทำ และนี่คือสาเหตุว่าทำไมถึงอยากไปกับกรีนเวฟ อยากรู้ว่าการทำกิจกรรมกับคนที่เราไม่ได้รู้จักกัน ฟังในสิ่งๆเดียวกัน แล้วมารวมกันทำด้วยกัน จะสนุกแค่ไหน เจอเพื่อนใหม่ๆ ที่สนใจในเรื่องเดียวกัน”

(ศิวพร แสงธนู , สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

“กิจกรรมต่างๆ ในรายการ ไม่ค่อยได้มีโอกาสร่วม แต่สนใจนะ อย่าง Green trip เราก็อยากไป แต่ไปไม่ได้ แต่อย่างเล็กๆ น้อย มีบ้าง เคยไปเก็บขยะกับกรีนเวฟที่สยาม ฟังแล้วก็ไปคนเดียว ทำให้ความรู้สึกดี ฟังแล้วอยากทำ ถ้าล้าฟังให้เดินไปคนเดียวเก็บขยะ ก็คงไม่กล้าทำ แต่กิจกรรมนี้เราสามารถมีส่วนร่วมกับกรีนเวฟ แล้วก็ทำได้ทำประโยชน์ไม่มากนักน้อย มีคนชวนเราก็น่าจะไป จริงๆ กิจกรรมแบบนี้ทำด้วยตัวเองได้นะคะ แต่เขิน ไม่รู้จะเริ่มอย่างไร แต่โดยส่วนตัวก็ช่วยดูแลได้ด้วยการไม่ทำลาย โดยส่วนตัวไม่ได้สนใจกิจกรรมแบบนี้มาก แต่หากว่ามีโอกาสก็อยากจะทำร่วม หรือว่าเป็นกิจกรรมแบ่งปันสิ่งของก็อยากทำ แต่กิจกรรมนอกสถานที่ส่วนใหญ่จัดวันเสาร์ก็จะติดทำงาน”

(พรพรรณนิล เทียนเงิน , สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

“อยากมีส่วนร่วม เพราะเชื่อว่าหากว่าคนเราได้มีโอกาสพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือมีโอกาสทำกิจกรรมใดๆกับกรีนเวฟ จะทำให้ชีวิตรู้สึกว่ามีคุณค่า ถึงแม้ว่าจะเป็นเพียงน้อยตัวเล็กๆ ตัวหนึ่ง ในเครื่องจักร แต่รู้สึกดีมากที่ได้ร่วม”

(สราภรณ์ สีกาแก้ว , สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

ทางอ้อม

- **นำไปทำด้วยตนเองในภายหลัง**

: เมื่อเกิดความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมกับทางรายการ แต่ไม่สามารถมีส่วนร่วมได้ด้วยสาเหตุที่มาจากตนเอง กติกาของทางรายการ หรือความสะดวกในเรื่องเวลาของตนเองก็แล้วแต่ ทำให้เกิดความต้องการภายในใจที่รอเวลาที่จะทำกิจกรรมเหล่านี้ด้วยตนเอง ในรูปแบบของตนเองเมื่อโอกาสเอื้ออำนวย

- **พลาดการมีส่วนร่วมกับทางรายการ**

เนื่องจากปัจจัยหลากหลายที่ทำให้ไม่สามารถมีส่วนร่วมในกิจกรรมพิเศษต่างๆ ของทางรายการได้ อันได้แก่ สถานภาพของตนเอง เวลา งาน กติกาที่ทางรายการกำหนดไว้

การหมุนโทรศัพท์ จึงหาโอกาสทำกิจกรรมใดๆ เพื่อสังคม และสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง ตามโอกาสที่เอื้ออำนวยในรูปแบบที่แตกต่างกันไป

ตัวอย่างของกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างเลือกทำ หลังจากทีพลาดการมีส่วนร่วมกับทางรายการ อันเนื่องมาจาก กติกา การหมุนโทรศัพท์ และเวลาที่เอื้ออำนวยของตนเอง

“โดยส่วนตัวสนใจกิจกรรมเพื่อสิ่งแวดล้อมและสังคมอยู่แล้ว แต่บางทีไม่มีเวลา แล้วกว่าจะไปได้ต้องไปแข่งขัน ต้องโทรมาเล่นเกมส์ แต่ถึงจะไม่ได้มีส่วนร่วมกับกรีนเวฟก็ทำด้วยตนเองบ้าง เช่น การบริจาคเลือด ก็ถือว่าเป็นกิจกรรมที่ง่ายสุดแล้ว”

(ขจรวรรณ วิทยาประสิทธิ์ , สัมภาษณ์ 12 มิ.ย. 2545)

“ผมเป็นอาสาสมัครของกรีนพีชนะ เคยไปเป็นวิทยากรอบรมเรื่องสิ่งแวดล้อมด้วย และกิจกรรมไม่ค่อยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม กิจกรรมที่กรีนเวฟ จริงๆ ก็สนใจและอยากมีส่วนร่วมนะ แต่ผมรู้สึกว่ายากมาก อย่างกรีนทริปเนี่ย กว่าจะผ่านกติกาต่างๆ ก็ยากนะ แค่คิดเรื่องหมุนโทรศัพท์ก็เหนื่อยแล้ว ผมเคยทำค่ายอบรมเพื่อสิ่งแวดล้อมโดยไม่ได้ผ่านกรีนเวฟ ก็คงมีบ้างที่เกิดจากแรงกระตุ้นของกรีนเวฟโดยไม่รู้ตัว”

(ภาสธรณ์ สันธนะพันธ์ , สัมภาษณ์ 14 มิ.ย. 2545)

“ไม่มีโอกาสทำกิจกรรมใดๆ กับกรีนเวฟเลย ผ่านด่านไม่ได้ ที่เคยพยายามคือ ไปดูดาว กับเรื่องปะการังเทียม ไม่ได้ไปกับกรีนเวฟ แต่ก็ทำกิจกรรมเพื่อสิ่งแวดล้อมเองบ้าง”

(มานิต ลาภมิ่ง , สัมภาษณ์ 11 มิ.ย. 2545)

กิจกรรมบางอย่าง กลุ่มตัวอย่างสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันจนเป็นนิสัย โดยมีกิจกรรมต่างๆของกรีนเวฟ เป็นแรงกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมในการเลียนแบบกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ตามศักยภาพที่ตนเองมี ดังนี้

“อย่างเก็บขยะเป็นเรื่องในชีวิตประจำวัน มีลูกก็สอนลูกต่อ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ได้มาตั้งแต่รุ่นพ่อ แล้วก็ต่อเนื่องมาจนถึงรุ่นลูก กรีนเวฟเป็นส่วนที่คอยกระตุ้นในเวลาที่เราลืม แล้วก็เป็นส่วนที่ทำให้คนอื่น ๆ เห็นความสำคัญ”

(มานิต ลากมิ่ง , สัมภาษณ์ 11 มิ.ย. 2545)

“มีค่ะ บางอย่างเหมือนกันที่เอาไปทำที่บ้าน บางอย่างก็กลายเป็นกิจวัตร บางอย่างก็ทำแค่ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งแล้วก็เลิกทำไปเอง หากรู้สึกว่ามันไม่เหมาะสมกับศักยภาพของเรา และสภาวะรอบตัวไม่เอื้ออำนวย”

(นฤมล มะขรา , สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“มีเอาไปทำเองบ้างเหมือนกันนะคะ อย่างให้แยกขยะก็ทำอยู่”

(ดวงเดือน แซ่คู , สัมภาษณ์ 22 มิ.ย. 2545)

“มีบ้าง อย่างโครงการบริจาคหนังสือกับ Toyota ก็ทำ เพราะชอบที่จะให้ ซึ่งเค้าได้ใช้หรือเปล่าไม่รู้ แต่วินาทีที่ได้ให้มีความสุข”

(กัญญภัทร์ ตั้งรุ่งเรือง , สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“อย่างเวลาไม่ได้มีส่วนร่วมกับกิจกรรมของทางรายการ ก็เคยมีที่เอาไปทำเองนะ อย่างกิจกรรมไปปล่อยเต่าก็ไปกับเพื่อนๆ เอง หรืออย่างไปบ้านเด็กอ่อนอะไรอย่างเนี่ยก็ไป ที่ทำเนี่ยมาจากสาเหตุที่บางที่เพื่อนๆ เราไม่ได้ฟังพอเอามาพูดคุยกันก็รู้สึกว่ายากไป อยากทำ”

(ชนัญฐา ปิตะโหดระ , สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

“ในชีวิตประจำวันมีทำกิจกรรมเพื่อช่วยสิ่งแวดล้อมบ้าง อย่างช่วยปลูกต้นไม้ ทำกับครอบครัวช่วยเพิ่มพื้นที่สีเขียว คิดว่ากิจกรรมเหล่านี้ไม่ใช่กิจกรรมที่ยาก หรือหนักหนาที่จะทำแต่คนส่วนใหญ่ไม่มีเวลาที่จะคิดทำมากกว่า เป็นได้นะว่าบางคนลืมนึก หรือไม่รู้ข้อมูลมาก่อนว่า ปลูกต้นไม้ 1 ต้น ช่วยให้...”

(กัญญารัตน์ เจริญนิจโกคา , สัมภาษณ์ 13 มิ.ย. 2545)

“หลายครั้งที่อยากมีส่วนร่วมนะคะ ตอนเขาเปลือกหอยไปคืนทะเล ก็อยากไป แต่ไม่ได้ไป เพราะโทรเข้ารายการไม่ติด พอฟังกรีนเวฟแล้วไม่ได้มีส่วนร่วมก็เอาไปคืนทะเลด้วยตัวเองเลย เพราะช่วงเด็กๆ เก็บเอาไว้อยู่เยอะมาก”

(ณัฐรุจา แซ่จุง , สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

“เคยเอาข้อมูลจากกรีนเวฟไปทำเองบ้างนะ ทั่วไปอย่างเช่น ลอยกระทงไม่ใช่โฟม หรือช่วยกันปลูกต้นไม้ที่บ้าน”

(ศิริทิพย์ งามศิริพร , สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

นอกจากนั้นยังพบว่า การที่จะมีโอกาสมีส่วนร่วมกับทางรายการหรือไม่นั้น สถานะทางสังคมของกลุ่มตัวอย่าง ก็มีอิทธิพลเช่นกัน อาทิ เมื่อมีครอบครัว ภาระในการเลี้ยงดูลูกทำให้ไม่สามารถร่วมกิจกรรมกับทางรายการได้ แต่จะถูกถ่ายทอดข้อมูลที่ได้จากกิจกรรมต่างของกรีนเวฟในลักษณะของการสอนลูก และนำกิจกรรมเหล่านี้ไปทำร่วมกับลูกแทน

“มีครอบครัวแล้ว จะให้ไปตามเล่นเกมสักก็ไม่ไหว เพราะฉะนั้นนี้ทำตลอดค่ะอย่างเรื่องของการบริจาค หนังสือเรียนลูกไม่ใช่แล้วก็นำไปบริจาค ด้วยความที่เราเป็นแม่เราก็จะสอนให้ลูกทำเสมอไม่ว่าจะเจอล่องอะไร คือจะใช้วิธีนั้น ไปบ่อยๆ ก็พาไปบริจาคไปรษณีย์ ไม่สามารถทำกิจกรรมที่ค่อนข้างเป็นมหาชนได้ ซึ่งสำนักเหล่านี้มาจากตัวเอง และก็ได้รับการกระตุ้นจากกรีนเวฟ บางครั้งทำงานจนลืมไปว่า เออ.. มีเด็กที่เค้าต้องการช่วยเหลืออยู่ในสังคม พอกรีนเวฟนำเสนอเราก็ เออ..จริงด้วยแล้วเราก็ช่วยคนเหล่านั้นด้วยตนเองโดยไม่จำเป็นต้องผ่านกรีนเวฟ”

(วิรญา พรหมายน , สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

- ทำหน้าที่เป็นตัวกลางประสาน

เมื่อเกิดความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมใดๆ ศักยภาพของกลุ่มตัวอย่างบางคนยังสามารถทำหน้าที่เป็นคนกลาง ในการประสานการมีส่วนร่วมให้เกิดในวงกว้างขึ้น ในหมู่คนรอบข้างได้อีกด้วย

“เคยมีเอามาบอกเพื่อนบ้างอย่างตอนไปเที่ยงราย ว่าที่กรีนเวฟจะไปเที่ยงรายใครสนใจบริจาคก็เดี๋ยวเอาไปให้”

(สุรางค์ ยศยิ่งธรรมกุล , สัมภาษณ์ 22 มิ.ย. 2545)

“เพราะฉะนั้นอยากทำกิจกรรมอะไรก็จะเป็นคนสื่อสารต่อไปยังเพื่อนๆ เพราะรู้อยู่แล้วว่า ถ้าพึ่งเฉพาะตัวเองไม่สามารถช่วยอะไรได้มาก พอมาถามความเห็นเพื่อนทุกคนก็สนใจ เลยเป็นแกนนำรวบรวมเงินบริจาคแล้วก็เอาไปซื้อของ เล่าทุกอย่างที่ได้ฟังในรายการให้เพื่อนฟัง ซึ่งคนเหล่านี้ก็เป็นคนที่ฟังกรีนเวฟอยู่แล้ว คนนี้ก็เหมือนกัน (ชี้ไปที่เพื่อน) ชื่ออรอนงค์คะ มาฟังกรีนเวฟได้ประมาณ 1 ปี ได้ข้อมูลมาจากเพื่อนว่ามีโครงการบริจาคของให้เด็กที่ เชียงราย ปกติก็ทำงานอย่างเดียวไม่ค่อยได้ทำกิจกรรมเพื่อสังคมแบบนี้มาก่อนเลย นื่องเล่า ว่าฟังมาจากกรีนเวฟ ก็อยากจะให้ เพราะมั่นใจว่ากรีนเวฟตั้งใจช่วยเหลือเพราะค่อนข้างไว้ใจในความเป็นกรีนเวฟ ตัวดีเจ เองก็มีส่วนเพราะค่อนข้างมีชื่อเสียง ก็น่าจะไว้ใจได้ เชื่อถือว่าเป็นคนดี (หันไปหาเพื่อน) เห็นด้วยคะ (สุภาภรณ์ แทรกขึ้นมา) จำได้ว่าเป็นวันเกิดของพี่พอดิ ก็ได้ยินว่ามีคนเพจ คนโทรเข้ามาอวยพรมากมาย ก็เห็นว่า เออ.. ดีเจ มีคนรักมากขนาดนี้ก็ต้องเป็นคนดีระดับหนึ่ง เพราะฉะนั้นไว้ใจ และมีความน่าเชื่อถือ”

(สุภาภรณ์ วงศ์วิฑิต , สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

“จริงๆ กิจกรรมสังคมและสิ่งแวดล้อมทำได้ด้วยตัวเองนะคะ ถึงแม้ว่าจะเป็นแค่ตัวคนเดียว แต่เราสามารถสื่อสารต่อไปยังคนรอบๆตัวได้ ให้มีส่วนร่วมทำ”

(ศิวพร แสงธนู , สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

“ข้อดีของกรีนเวฟ ฟังแล้วได้ความรู้มากขึ้น นำมาใช้ประโยชน์ในชีวิตได้ ทำให้เห็นว่ามีคนอื่นที่ลำบากกว่าเรา เห็นข้อมูลอะไรมีประโยชน์ก็พูดคุยต่อกับเพื่อน อย่างเช่น เรื่องของการบริจาคของ หรือกรีนทริปปิกก็จะชวนเพื่อนไป”

(ชนิดดา ลี ,สัมภาษณ์ 11 มิ.ย. 2545)

“คิดว่าตัวเองมีศักยภาพในการสื่อสารต่อไปยังคนอื่นมากเลย แต่ต้องเป็นเรื่องที่เราและเพื่อนสนใจด้วยนะคะ”

(สรินรัตน์ ตั้งชูรัตน์ ,สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

1. ดีใจ (Sender)

ตัวผู้ดำเนินรายการหรือดีใจ มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะมีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม กลุ่มตัวอย่างสามารถเกิดแรงจูงใจ จากข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากดีใจ และคิดเห็นคล้ายตามจนเกิดความต้องการ และพยายามที่จะมีส่วนร่วม นอกจากนั้นดีใจยังสามารถกระตุ้นเตือนให้เห็นความสำคัญ และหาโอกาสมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมในโอกาสที่เหมาะสมต่อไป นอกจากนั้นความรู้สึกคุ้นเคยต่อดีใจ ยังเป็นส่วนส่งเสริมให้เกิดความต้องการช่วยเหลือโดยไม่มีเงื่อนไขใดใด เมื่อได้รับการร้องขออีกด้วย

- โน้มน้าวใจให้คล้ายตาม

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมที่มาจากตัวดีใจนั้น พบว่าเป็นสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจต่อกลุ่มตัวอย่างให้มีความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเหล่านี้มากยิ่งขึ้น ซึ่งแรงจูงใจเหล่านี้ ได้มาจาก ความน่าเชื่อถือของดีใจเป็นสำคัญ

“ตั้งแต่แรกคะ อาจจะเป็นได้ที่กรีนเวฟจุดประกายทำให้เป็นคนดี คือทำให้อยากทำบุญ เพราะกรีนเวฟทำบุญบ่อยก็จะรู้สึกอีกจว่า ถ้าเรามีโอกาสได้บอกคนอื่นบ้างก็คงจะดี เมื่อก่อนชอบฟังกรีนเวฟ เพราะว่ากรีนเวฟช่วยสิ่งแวดล้อม แต่ก่อนใจจริงอยากเรียนเกี่ยวกับธรรมชาติอยู่แล้วก็เลยอยากช่วยสิ่งแวดล้อมเป็นประเด็น แล้วกิจกรรมช่วยสังคมก็จะเป็นขั้นตอนต่อมาก็เริ่มได้ยินในระยะหลังๆ อย่าง Green Concert เพื่อเด็กพิการ หรือมีบริจาค ซึ่งเป็นลำดับต่อๆ มา สรุปได้ไหม ว่ากรีนเวฟทำให้เป็นคนดี (เพื่อนช่วยเสริม) คือคนเราต้องมีพื้นฐานที่ดีมาก่อน หากว่าไม่มีพื้นฐานอะไรมาเลย คำก็คงไม่มาสะดุดหยุดฟังที่ตรงนี้ แต่น้องเค้าเนี่ยเป็นคนดีอยู่แล้ว หากว่าลำพังทำคนเดียวไม่มีใครมาช่วย Support หรือว่ามีสิ่งแวดล้อมที่ดีช่วยเสริมด้วย มันก็อาจจะไม่ทำให้เกิด Action ขึ้นมา ที่นี้ น้องเค้าฟังกรีนเวฟมาตั้งแต่เด็ก แล้วรู้สึกว่ามันดีอยู่แล้วด้วย ก็เลยเป็นแรงสนับสนุนให้ทำกิจกรรมเพื่อสังคมต่อไป ใช่หรือเปล่า ..ใช่เลย (สุภาภรณ์พยักหน้า Confirm) คือคนเดียวทำแทบแยะ มันเกิดผลยาก ก็เหมือนพี่มาเริ่มก่อน จุดประกาย เราก็เป็นฝ่ายสนับสนุน ช่วยเหลือกันทุกคน หรืออย่างตอนบริจาคก็แค่เอ่ยชื่อดี.เจ คุณเอ๋ วัชรภรณ์ จิตต์อารีย์ จากกรีนเวฟ ทุกคนก็พร้อมจะบริจาคทันที เราก็รอให้ทุกคนถามคำถาม ก็ไม่มี เห็นไหม คำคงเชื่อใจง เชื่อใจ ไว้ใจ Loyalty มาหมด”

(สุภาภรณ์ วงศ์วิฑิต , สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

“หรืออย่างกรีนทริป จำได้ว่าตอนนั้นหาบ้านให้ปู่เสฉวน อยากไปมาก รู้สึกว่าน่าสนุก และเพื่อธรรมชาติดีจังเลย พอดีเจ กลับมาเล่าให้ฟังก็รู้สึกเสียดายมากที่ไม่ได้ไป เป็นเพราะตัวกิจกรรมโดดเด่น เป็นเพราะคำพูดและน้ำเสียงของดี.เจ ที่ทำให้เรารู้สึกว่าอยากมีส่วนร่วมเป็นการนำเสนอที่ดี”

(ศิวพร แสงธนู , สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

“ที่บ้านมีเปลือกหอยฝาเดียวอยู่ จำได้ว่าตอนนั้นกรีนเวฟจัดโครงการคืนบ้านให้ปู่เสฉวน ดีเจ ก็พูดชวนให้ช่วยกัน ก็ยังพูดกันในบ้านว่าเอาไปบริจาคดีกว่า”

(ช่อรัก จันทร์มี , สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

“มีบริจาคนั่งสื่อกับดี.เจ เพราะว่าฟังดี.เจ พูตรู้สึกว่าอยากทำด้วย”

(ณัฐรุจา แซ่จุง , สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

หรือแม้แต่ความเป็นแม่แบบที่กลุ่มตัวอย่างบางคน รู้สึกได้ว่าอยากเลียนแบบ ก็มีสวนส่งเสริมให้เกิดความต้องการในการมีส่วนร่วม กับกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมมากขึ้นเช่นกัน จากคำพูดที่มาจากกรให้ข้อมูล หรือการย้ำเตือนความคิดให้ฟังจากดี.เจ

“กรีนเวฟเป็นแม่แบบให้บ้าง ในเรื่องของการเสียสละ อย่างดี.เจ เอ้ ทำกิจกรรมเพื่อสังคม ก็อยากทำตามเมื่อมีโอกาส อย่างขึ้นรถเมล์เราก็ลุกให้เด็ก และผู้สูงอายุ ตลอด กิจกรรมสังคม ทำคนเดียวได้ แต่จะเกิดผลดีเมื่อหลายๆคนช่วยกัน อยากน้อยได้บอกให้เค้าได้ยิน ก็เหมือนกับช่วยย้ำเตือนเพื่อให้เกิดการกระทำ เพราะบางทีคนฟังอาจจะไม่มีข้อมูล หรือบางทีลืมไป พอได้ทำอะไรเพื่อคนอื่นบ้าง เหนื่อยนะ แต่มีความสุข เลยรู้สึกอยากทำต่อ”

(ใจลักษณ์ ประเดิมชัยงานเอก , สัมภาษณ์ 14 มิ.ย. 2545)

- กระตุ้น สร้างจิตสำนึก

การนำเสนอของดี.เจ ยังสามารถพูดในสิ่งที่ธรรมดาให้กลุ่มตัวอย่างรู้สึกว่าการสนใจมากยิ่งขึ้นได้อีกด้วย ก่อให้เกิดสำนึกในตนเอง และกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเหล่านี้มากยิ่งขึ้น ตามศักยภาพที่ตนเองมี

“คิดว่าลำพังตัวเองคงไม่มีโอกาสทำกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม หลายครั้งที่รู้สึกว่าจะ..เราไม่เคยคิดถึงเรื่องแบบนี้มาก่อน พอกรีนเวฟทำเราก็เห็นด้วยว่าดี ซึ่งเรามักจะมองผ่านไป”

(จิรวรรณ พิชัยศรเพลง , สัมภาษณ์ 21 มิ.ย. 2545)

“ก็มีในระดับหนึ่งบางที่เราก็คิดได้ว่า บางที่เราควรจะทำอย่างนั้นอย่างนี้ แต่ทำได้หรือเปล่า อีกเรื่องหนึ่ง เหมือนกับมีสำนึกให้นึกถึงเรื่องของสิ่งแวดล้อมหรือสังคม จาก 5 ปีของการฟัง

รายการมา แต่บางทีพยายามแล้ว แต่ทำไม่ได้เพราะเรื่องของสิ่งแวดล้อมทำคนเดียวไม่ได้
"ไม่มีความสามารถ"

(ชมเดือน ลียากาศ , สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

"รู้สึกได้นะว่ากรีนเวฟ ทำเรื่องกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม จริงๆ ผมก็ทำลายสิ่งแวดล้อมนะ สูบบุหรี่ แต่เวลาที่กรีนเวฟนำเสนอก็ไม่ได้หงุดหงิดอะไร เพราะมันเป็นหน้าที่ของสื่อกรีนเวฟคงทำให้ผมหยุดสูบบุหรี่ไม่ได้ แต่ทำให้มีสำนึกขึ้นมาใหม่ว่ามันไม่ดี อันนี้มีส่วน"

(สมบัติ ศรีแก้ว , สัมภาษณ์ 23 มิ.ย. 2545)

"รู้สึกว่ามันห่างตัว แต่พอมาฟังกรีนเวฟแล้วก็รู้สึกว่าเรามีส่วนที่จะช่วยเหลือได้ จริงๆ อยากให้กรีนเวฟฟังได้ทั่วประเทศด้วยซ้ำไป ในความรู้สึกเหมือนกับอย่างให้คนอื่นได้ฟังสิ่งที่ดีๆ แบบเราบ้าง คิดว่าคนจะช่วยเหลือสิ่งแวดล้อมได้มากกว่านี้"

(พรพรรณนิล เทียนเงิน , สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

ดีเจมีส่วนสำคัญที่คอยกระตุ้นเตือนให้เกิดการปฏิบัติ ในลักษณะของการเป็น
แกนนำ และคอยสนับสนุนการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่างในรูปแบบต่างๆ

"เหมือนกับจริงๆ เราก็สนใจและมีจิตสำนึกอยู่แล้วว่าหากได้ทำคงมีความสุข แต่เหมือนบาง
ทีในชีวิตเรามันวุ่นวายจนลืมนึกถึงคนอื่นๆ ก็จะมีกรีนเวฟที่เหมือนคอยมาสะกิดเตือนอยู่
ตลอดว่าทำนะ ทำนะ ในเวลาที่มีโอกาส คิดว่ากิจกรรมสิ่งแวดล้อมและสังคมเริ่มต้นทำที่ตัว
เองได้อย่างแน่นอน"

(ชนัญญา ปิตะโหดระ , สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

"นิว่าฟังแล้วก็อยากทำอะไรเองตลอด เชื่อว่าคนส่วนใหญ่ก็เหมือนกัน บางครั้งเราลืมข้อมูลข่าวสารเหล่านี้ พอฟังแล้วก็เหมือนกรีนเวฟมาคอยกระตุ้นให้เกิด action แต่จะทำเมื่อไหร่ก็ขึ้นอยู่กับโอกาส แล้วก็มีเพื่อนที่ชอบช่วยเหลืออยู่แล้ว เพราะฉะนั้นเมื่อมาคุยกันแล้วทุกอย่างลงตัวก็มีบ้างที่มาทำร่วมกัน"

(วิรญา พรหมายน , สัมภาษณ์ 12 มิ.ย. 2545)

“ฟังกรีนเวฟรู้สึกเลยนะว่าเรื่องสิ่งแวดล้อมและสังคมมันค่อยๆ ซึมเข้ามา อย่างกิจกรรมคอนเสิร์ตก็นำรายได้ให้สังคมตลอด หรืออย่างบริจาคก็ช่วยสังคมอีกเหมือนกัน คิดว่ากิจกรรมแบบนี้เอาไปทำเองได้ยาก เพราะ 1 แรงจูงใจไม่มี 2 อยู่เฉยๆ แล้วจะให้ไปบริจาคก็คงไม่ใช่ กรีนเวฟเป็นเหมือนคนที่ค่อยมาสะกิด เตือนว่าให้ทำ แต่จะได้ทำเองหรือไม่อยู่ที่โอกาสมากกว่า”

(วรวิวัฒน์ โชติพรพันธ์ , สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

“รู้สึกว่าการกรีนเวฟเป็นแม่แบบในเรื่องของการเป็นแกนนำในเรื่องของการรณรงค์ในเรื่องของสิ่งแวดล้อมและสังคม และตัวเราเองก็เป็นส่วนหนึ่งที่ได้ทำ และกรีนเวฟเป็นส่วนกระตุ้นให้เราอยากทำ”

(ชเนตรลักษณ์ เอ็มดู , สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

“สาเหตุที่ทำให้ฟังกรีนเวฟยาวนานมันหลายอย่างผสมผสานกัน ความหมายของกรีนเวฟก็มีอยู่ในชื่ออยู่แล้ว สีเขียวก็จะให้ความรู้สึกสดชื่น ความเย็น ธรรมชาติ โดยส่วนตัวก็ชอบแนวนี้อยู่แล้ว กรีนเวฟมีส่วนคอยกระตุ้นให้มีความรู้สึกอยากมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสิ่งแวดล้อมด้วย เพราะมีข้อมูลใหม่ๆ มาให้รับรู้แล้วก็อยากทำ”

(ชนิดดา ลี , สัมภาษณ์ 11 มิ.ย. 2545)

“ฟังกรีนเวฟแล้วรู้สึกคิดเห็นคล้ายตามนะ กรีนเวฟคอยกระตุ้นเสมอว่าสิ่งไหนไม่ควรทำ เราก็เออใช่ไม่ควรทำ อย่างเช่น อย่าทิ้งขยะลงแม่น้ำลำคลองนะ เราก็จะบอกตัวเองว่าเราไม่ทำ แล้วเราก็จะสอนลูกด้วยเหมือนกันว่าอย่าทำนะ หรืออย่างลูกเวลาไปเจอคนทิ้งขยะตามพื้นเค้าก็จะไปบอกลุงอย่าทิ้งขยะลงพื้น แล้วเค้าก็โดนตอกกลับมาว่า อย่ายุ่ง ลูกก็เสียใจ เราก็ต้องบอกว่าลูกทำดีแล้วอย่าไปเสียใจ ไม่ค่อยยคิดเห็นขัดแย้งนะ”

(เนตรดาว เจอร์เกนเซน , สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“ผมรู้สึกว่าการกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมทำคนเดียวไม่ได้นะ ต้องหลายคนช่วยกันเพื่อให้เกิดประสิทธิผล และกรีนเวฟมีส่วนอย่างมากที่จะคอยจุดประกายให้เรา มีข้อมูลเรื่องสิ่งแวดล้อมและสังคมสะสมไว้ เมื่อไหร่ต้องการใช้ ก็สามารถเอาข้อมูลเหล่านี้มาใช้ได้ทันที”

(สำราญ สีกาแก้ว , สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

- *อยากช่วยเหลือดีใจ*

เนื่องจากความคุ้นเคย ไวใจ เชื่อถือที่ก่อตัวมาจากการฟังรายการของกลุ่มตัวอย่างในระยะเวลายาวนาน จึงทำให้รู้สึกว่าเมื่อไหร่ได้รับการร้องขอจากดีใจ สามารถที่จะให้ความช่วยเหลือได้ ในกรณีที่ไม่หนักหนาจนเกินไป ดังนั้น เมื่อดีใจ ให้ข้อมูลเรื่องของกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม กลุ่มตัวอย่างจะเข้าใจได้เองโดยทันทีว่า ดีใจต้องการให้ช่วย จึงเสนอตัวช่วยเหลือตามศักยภาพที่ตนเองมี และมั่นใจว่าการช่วยเหลือในครั้งนั้นๆ จะก่อให้เกิดประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ที่แจ้งไว้อย่างแน่นอน

“อย่างตอนที่สมัครสนใจเป็นกลุ่มตัวอย่างก็อีเมลเข้าไปหาดีใจ เพราะรู้สึกว่าอยากช่วยเหลือ และก็ไม่ได้เหลือปากว่าแรง เหมือนกับว่าเรามีความรู้สึกที่ดีกับดีใจ ก็เลยอยากช่วยดีใจ ไม่เกี่ยวกับกรีนเวฟ รู้สึกผูกพัน ฟังทุกวัน นานเพียงพอที่จะให้ข้อมูลได้ มันเหมือนรู้จักกัน รู้สึกว่าเราไม่ได้เสียเวลาบ้าง ค่อยๆมีความรู้สึกดีๆ ที่ละเล็กละน้อย ที่สำคัญคือเรารู้สึกว่าอยากทำ”

(ขจรวรรณ วิทยาประสิทธิ์ , สัมภาษณ์ 12 มิ.ย. 2545)

“ที่มาเป็นกลุ่มตัวอย่างให้เนี่ย ตอนนั้นเราอยู่ในอาคารเดียวกัน เราเข้าใจเลยว่าช่วงเวลาของการทำ Thesis มันทุกข์ระทมมาก การหาข้อมูลอย่างเนี่ยก็ยากมาก บ้างที่ทำแบบสอบถามบางคนก็ทำแบบไม่ตั้งใจ รู้สึกเจ็บใจ ก็เลยอยากช่วยเพราะไม่ได้รู้สึกว่าหนักหนาอะไร คือไม่อยากจะไปเสนอตัวจริงๆ ก็อยากช่วยดีใจ นะเพราะเห็นว่าเราทำ Thesis ด้วยกัน”

(อุรภา พิณจรัสสิน , สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

“มาเป็นกลุ่มตัวอย่างเพราะ วันนั้นฟังรายการได้ยินดี.เจพูดก็หมุนทันที เพราะว่าเราฟังมานาน ก็อยากเป็นส่วนร่วมส่วนหนึ่ง หากว่าได้ข้อมูลจากเราไปก็อาจจะนำไปพัฒนารายการให้มีคนฟังมากขึ้น อยากช่วยดี.เจ ด้วย อยากช่วยคนฟังด้วย อยากมีส่วนร่วม”

(ดวงเดือน แซ่คู , สัมภาษณ์ 22 มิ.ย. 2545)

“บริจาคหนังสือร่วมกับดี.เจ เพราะว่าส่วนตัวก็ชอบบริจาคอยู่แล้ว ฐานะพอประมาณ แต่อยากให้อะไรพอช่วยได้ก็อยากช่วย เมื่อมีโอกาส”

(ชเนตรลักษณ์ เอ็มดู , สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

“ที่อยากบริจาคของในวันนั้นเนี่ย เนื่องจากไว้ใจในตัวดี.เจ ด้วย ให้แล้วสบายใจไม่ได้คิดอะไรมาก เชื่อกันว่าของถึงมือเด็กแน่ รู้สึกว่าดี.เจ เหมือนคนในครอบครัว เลยรู้สึกไว้ใจปกติก็ไม่ได้ชอบมากนะกิจกรรมแบบนี้ แต่เมื่อไหร่มีโอกาสทำได้ก็อยากจะทำ อยากช่วยดี.เจ ทำด้วย”

(ศิวพร แสงธนู , สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

2. ช่องทางที่นำเสนอ (Channel)

การนำเสนอกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของรายการกรีนเวฟ ทำในลักษณะของ Format Station คือนำเสนอข้อมูลข่าวสารในประเด็นเดียวกันตลอด 24 ชม. ซึ่งกิจกรรมใดก็ได้แต่เมื่อมีการให้ข้อมูลพูดคุยๆ เข้าไปเข้ามา จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคมและสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างได้

- การนำเสนอแบบ Format Station

ในการออกอากาศ 24 ชั่วโมง ของรายการวิทยุประเภท Format Station ได้ถูกกำหนดไว้แล้วว่า จะเป็นการนำเสนอเรื่องราวต่างๆ ในประเด็นเดียวกันตลอดทั้งรายการ ใน 1 รายการ มีผู้ดำเนินรายการหรือดี.เจ สลับสับเปลี่ยนกันมาจัดรายการมากมาย เมื่อทุกคนพูดในประเด็นเดียวกัน จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างได้ฟังเรื่องเดียวกันใน มุมมองที่หลากหลายของ

การให้ข้อมูล จนทำให้รู้สึกคล้อยตาม หนึ่งเฉยไม่ได้ และเกิดความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นๆ

“แต่อย่าง Green Concert ที่ไปเนี่ย เพราะเพื่อนชวน จริงๆ ไม่ได้อยากดูแต่เห็น Promote เหลือเกิน พุดกันตลอดทั้งวันก็เลยไปดูชนะหน่อย หรืออย่าง Diva เนี่ยก็เพื่อนชวน”

(สุวัฒน์ พนากุลวิจิตร , สัมภาษณ์ 10 มิ.ย. 2545)

“มีส่วน แต่ก่อนพอเที่ยงคืนก็ปิดสถานีกันหมด อีกรูปแบบคือการนำเสนอรายการด้วย ที่ทั้งสถานีจะนำเสนอในเรื่องเดียวกันหมดไม่ว่าดี.เจคนไหนจัด ฟังแล้วมันต่อเนื่องกันดี”

(ณัฐพล ภิรมย์พล , สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

3. สาร (Message)

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ข้อมูลข่าวสารเป็นสิ่งสำคัญ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีความสนใจในกิจกรรมเหล่านี้มาก่อน และไม่แสวงหาข้อมูลในเรื่องนี้มาก่อน

- ข้อมูลเพียงพอ

รายการกรีนเวฟได้ทำหน้าที่ในการค้นหาและนำเสนอข้อมูลมาให้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งถือว่าเป็นข้อมูลใหม่สำหรับตนเอง เมื่อได้รับฟังรายการและได้ข้อมูลที่เพียงพอกับความ ต้องการ ของกลุ่มตัวอย่างแล้ว ก็เป็นปัจจัยหนึ่งซึ่งสามารถก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมได้

“และกิจกรรมในรายการก็มีส่วน อย่างตอนที่จัดทริปไปอุทยานแห่งชาติดอยภูคา เราก็เอ.. ทางกรีนเวฟจะไป เราก็ไปกับครอบครัวก่อน แต่หากว่าไม่ได้ฟังกรีนเวฟ เราก็อาจจะไปที่อื่น ๆ เพราะเราได้ข้อมูลเพียงพอเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้เพียงพอที่จะไปได้”

(ช่อรัก จันทร์มี , สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

“คิดว่าดี.เจ มีความน่าเชื่อถือนะ หากว่าข้อมูลที่ได้ไม่เพียงพอต่อความต้องการของคนฟัง ก็
มีไปหามาเพิ่มเติมให้ รู้สึกว่าเอาใจใส่ดี มีมาก บางเรื่องอย่างเช่นเรื่องของยาบ้า เคยรู้สึกว่
มันเป็นเรื่องที่ไกลตัว แต่กรีนเวฟให้ข้อมูลจนทำให้เรารู้สึกว่าอยู่เฉยไม่ได้แล้ว”

(ณัฐรุจา แซ่จุง , สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

“สนใจอยู่แล้ว ชอบการบริจาคทุกรูปแบบ ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้เป็นส่วนให้ฟังเหมือนกัน บาง
เรื่องเราไม่รู้มาก่อนก็ทำให้เรารู้มากขึ้นฟังกิจกรรมเหล่านี้แล้วอยากช่วยทันที บางครั้งช่วย
เองไม่ได้โดยตรง เพราะไม่รู้ว่ที่ไหนต้องการให้เราช่วยบ้าง”

(ชนิดดา ลี , สัมภาษณ์ 11 มิ.ย. 2545)

“กิจกรรมต่างๆที่จัดขึ้นก็ดูดี อย่างกรีนคอนเสิร์ตมอบรายได้ให้สมาคมนี้ สมาคมนี้ บางที่
เราไม่เคยมีส่วนช่วยเหลือ หรือไม่เคยรู้ว่ามีเรื่องแบบนี้ ก็ทำให้เรารู้มากขึ้น เคยมีส่วนร่วมกับ
กิจกรรมในรายการด้วย นานแล้วคะ รู้สึกว่าจะเกี่ยวกับดวงตา เป็นเรื่องของการบริจาคมาก
กว่าที่จะทำ เพราะว่าอยากทำอยู่แล้ว แต่บางที่เราไม่รู้ว่เราจะช่วยได้ หรือทางไหนที่
ต้องการความช่วยเหลือจริงๆ จะร่วมกิจกรรมใดขึ้นอยู่กับความสนใจของตัวเอง ตัวเองชอบ
ช่วยคนด้วยโอกาส Green Recycle Day ก็ไปนะ บริจาคของเหลือใช้ บริจาคกระดาษ มี
โอกาสได้ข้อมูลข่าวสารก็มักจะทำทุกครั้ง ขึ้นอยู่กับโอกาส แต่ทำเมื่อไหร่ก็มักทำร่วมกับกรีน
เวฟ ไม่ทำด้วยตัวเอง”

(สรินรัตน์ ตั้งชูรัตน์ , สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“บางกิจกรรมก็เคยทำด้วยตัวเองนะคะ อย่างเช่น โยคะ แต่อย่างกิจกรรมใหม่ๆ ที่เป็นข้อมูล
ข่าวสารใหม่ก็ไม่เคย และสนใจอยากทำ ชอบเรื่องสุขภาพ ชอบเรื่องสังคม บางทีดี.เจ เจอ
อะไรมาก็เอามาเล่า มาพูดคุย มันก็ได้มาโดยไม่ได้ตั้งใจ อย่างเรื่องบริจาคเราก็สนใจนะ ทั้งที่
ไม่เคยคิดว่าเราจะเข้าถึง เพราะเราไม่เคยได้ข่าวสารในเรื่องแบบนี้มาก่อน จำได้กรีนเวฟเคย
ทำเรื่องการบริจาคโลหิต บริจาคอวัยวะ หรือทำบุญกับวัดพระบาทน้ำพุ ตัวเองก็จะสนใจ รู้
สึกว่เคยโอนเงินเข้าไปโครงการใดโครงการหนึ่งเนี่ยแหละ”

(ปราชญ์ณีหทัย ไทพิชิต , สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

“กรีนเวฟ ทำให้เรามีสามัญสำนึกต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ต่อคนอื่นๆ ข้อมูลข่าวสารหลากหลายและเพียงพอต่อความต้องการ กรีนเวฟมีส่วนที่ทำให้อยากทำกิจกรรมสังคมต่างๆนะ เพราะบางทีตัวเองคนเดียวไม่รู้ว่าควรจะเริ่มตรงไหน บางโครงการก็ไว้ใจไม่ได้ ก็เสียความรู้สึก แต่กับกรีนเวฟเนี่ยมั่นใจแน่ๆ ว่าถึง”

(เนตรดาว เจอร์เกนเซน , สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“แนวคิดของกิจกรรมเหล่านี้ก็เป็นแม่แบบให้เรานึกถึง หากว่ากรีนเวฟไม่ได้นำเสนอ ก็อาจจะนึกถึงเรื่องเหล่านี้น้อยกว่านี้ คิดว่ากิจกรรมสิ่งแวดล้อมและสังคม เราทำด้วยตัวเองได้นะ แต่บางทีไม่มีข้อมูลเลยไม่รู้ว่าจะเริ่มอย่างไร”

(ถวัลย์รัตน์ ฤกษ์ชัย , สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

“อยากมีส่วนร่วมกับกิจกรรม ตอนไปปลูกป่าจำได้มี 2 ทริปติดๆ กัน อยากที่กุยบุรี กับเพชรบูรณ์ ตอนกุยบุรีก็ส่งแฟกซ์เข้าไปร่วมแต่ไม่ได้ไป ยังไม่ทำอะไรได้ไปที่เพชรบูรณ์ ตอนนั้นรับทราบข้อมูลว่าเป็นโครงการของในหลวงแล้วอยากทำมาก ปลูกต้นไม้ก็เหมือนกับทำให้ชีวิตดำเนินต่อไปได้ หากว่าไม่ได้ฟังกรีนเวฟก็จะไม่ค่อยรับรู้ข้อมูลเหล่านี้ ฟังมา 5 ปี ไม่เบื่อเลยนะเพราะเรื่องสิ่งแวดล้อมและสังคมไม่เคยล้าสมัย ยิ่งช่วงนี้ต้องช่วยกันอนุรักษ์มากขึ้น เทคโนโลยีใหม่เข้ามามาก คนรุ่นใหม่อาจจะไปใส่ใจกับตรงนั้นมาก จนลืมหันมามองธรรมชาติ แต่หากว่ามีกรีนเวฟที่คอยเสนอแนะข้อมูลข่าวสาร ก็จะมีประโยชน์มาก อย่างน้อยผู้ฟังก็จะหันมาสนใจและมีส่วนร่วมมากบ้างน้อยบ้างตามกำลัง”

(ศิริทิพย์ งามศิริพร , สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

4. ตนเอง (Receiver)

ทั้งนี้ทั้งนั้น ปัจจัยต่างๆที่มาจากองค์ประกอบของสื่อสาร ทั้ง 3 อย่างที่ผ่านมา คือ ดีเจ ช่องทางการนำเสนอ และข้อมูลข่าวสารเป็นเพียงปัจจัยที่ก่อให้เกิดความต้องการภายในใจในต่อการมีส่วนร่วมกับกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมเท่านั้น แต่การลงมือปฏิบัติจะเกิดขึ้นเมื่อมีปัจจัยอื่นๆจากตนเองเข้ามาช่วยสนับสนุน อันได้แก่ความสะดวกจากสิ่งแวดล้อมโดยรอบ เช่น การโทรศัพท์เข้ารายการ เวลา งาน คนรอบข้าง เป็นต้น

- สะดวก

งานวิจัยพบว่า ความสะดวกของกลุ่มตัวอย่างในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมนั้น ขึ้นอยู่กับ ช่วงวันและเวลาของกิจกรรม ที่ไม่ตรงกับเวลางาน หรือ ภาระกิจอื่นๆ กติกาและช่องทางในการร่วมกิจกรรมไม่ลำบากยากเย็นเกินไป และสถานะในสังคมของตนเองต้องเอื้อกับการมีส่วนร่วมด้วย

“ไม่เคยได้เข้าร่วมกิจกรรมเลยเพราะไม่มีเวลาพอที่จะเล่นเกมส์ โทรศัพท์ หรือบางทีการเดินทางกักรีนทริป ก็มีกินเวลาในวันทำงานก็ไม่อยากทำงาน โทรเข้ารายการก็ติดบ่อยนะ แต่ไม่ทันคนอื่น หรือตอบไม่ถูกบ้าง ผมไม่ค่อยฉลาด(หัวเราะ)”

(สมบัติ ศรีแก้ว ,สัมภาษณ์ 23 มิ.ย. 2545)

“แต่เราไม่ค่อยมีโอกาสได้มีส่วนร่วม ภาระเยอะ ช่วงเรียนหนังสือพอจบออกมาก็ต้องดูแลคุณแม่เพราะท่านป่วย อยากจะไปเล่นเกมส์ด้วย ก็คิดว่าตัวเองไม่สะดวกในการโทรศัพท์ หรือพอกดเข้าไปก็ไม่เร็วพอ กรีนทริปเนี่ย อยากไปมาก แต่งานเยอะ เวลาเฉย ไม่เอื้ออำนวยที่สนใจ เพราะว่าตัวเองชอบกิจกรรมแบบนี้อยู่แล้วและคิดว่าคนน่าจะหันมาสนใจเรื่องสิ่งแวดล้อมกันให้มากขึ้น”

(ดวงเดือน แซ่คู ,สัมภาษณ์ 22 มิ.ย. 2545)

“กิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น แต่รู้สึกที่เราไม่มีเวลาเพียงพอที่จะเข้าไปมีส่วนร่วม เพราะเราเป็นคุณแม่แล้ว เราก็ได้แต่ฟังแล้วก็รู้สึกว้าดีนะ หากว่าเรายังมีครอบครัว เราก็คงอยากเข้าไปร่วมกับกิจกรรมนั้นๆ”

(วิรญา พรหมายน ,สัมภาษณ์ 12 มิ.ย. 2545)

“อย่างกิจกรรมที่ไปนานกันเนี่ย หากว่าย้อนเวลาไปสัก 10 ปี คิดว่าตัวเองต้องเป็นหนึ่งในลูกทริปแน่นอน แต่ฟังแล้วก็รู้ว่าถึงเราโทรติด ตอบได้เราก็ไม่มีเวลาที่จะไป แต่ว่าชอบกิจกรรมแบบนี้ เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ฟัง แล้วส่วนไหนที่เราช่วยได้ก็อยากจะช่วย อย่างที่คุณเอ๋ไปเชียร์รายเนี่ย ก็อยากทำเพราะเป็นคนชอบช่วยเหลืออยู่แล้ว”

(สุพนา ณ กลาง ,สัมภาษณ์ 12 มิ.ย. 2545)

- มีเพื่อน คนรอบข้างสนับสนุน

กลุ่มตัวอย่างหลายคน เชื่อว่ากิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมทำคนเดียวไม่ได้ หรือหากว่าทำได้ก็จะเป็นเรื่องยากและไม่สนุก และไม่มีแรงจูงใจ ดังนั้นคนรอบข้าง อาทิ คนในครอบครัวหรือเพื่อนจึงเป็นปัจจัยสำคัญ ที่จะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเหล่านี้ได้

“หากว่าไม่ได้ผู้ช่วยที่ดีอย่างที่ผ่านมา เพราะทุกคนมีส่วนร่วม เพราะถ้าหากว่าคนเดียวก็ยังไม่เกิด Action อย่างที่บอก ครึ่งนี้ก็เหมือนกับเป็นพลังที่ช่วยกันแบบเยอะมาก”

(สุภาภรณ์ วงศ์วิจิต , สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

“ไม่ค่อยสนใจกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เพราะคิดว่าไม่มีโอกาสร่วม เพราะที่บ้านไม่ค่อยให้ออกไปไหน แต่ก็สนใจนะว่ากรีนเวฟเค้าจะไปไหน แต่ให้ไปไม่ได้ แต่ถ้าหากทางบ้านอนุญาตก็สนใจกิจกรรมเหล่านี้ และอยากจะไป อยากร่วมกิจกรรม”

(ศนิชา ทศนสว่างคุณ , สัมภาษณ์ 10 มิ.ย. 2545)

“คิดว่าหากเราทำ เพื่อนต้องไม่เอากับเราแน่เลย ทำคนเดียวก็ไม่เอาดีกว่า คือภาพมันอาจจะไม่ชัดนะว่าเราอยากทำ แต่คิดเสมอว่าสักวันหนึ่ง คือไม่ถึงกับตะเกียกตะกายหาโอกาสที่จะทำ แต่เมื่อไหร่โอกาสมา เราก็จะทำแน่นอน”

(อาทิตินันท์ อินทรพิมพ์ , สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“อย่างตอน Green Recycle Day ตอนนั้นทำ Thesis กระดาษหน้าเดียวเหลือเป็นตั้งเลย เราก็บอกเพื่อนที่เรียนด้วยกัน ก็ชวนเพื่อนไปด้วยกัน พอเข้างานก็เห็นว่ามียูธอานหนึ่งสื่อให้คนตาบอด เราก็ชวนเพื่อนคนอื่นๆ ที่สนใจ หาข้อมูลให้ แล้วก็ไปทำกัน เพราะกิจกรรมเหล่านี้ อยากทำกันอยู่แล้วแต่บางทีไม่รู้ว่าจะเริ่มที่ตรงไหน”

(สรินรัตน์ ตั้งฐรัตน์ , สัมภาษณ์ 9 มิ.ย. 2545)

“กิจกรรมที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม อย่างกรีนทริปเนี่ย อยากไป เพราะชอบเที่ยวและไปทุกเดือน อยู่แล้ว แต่ไม่มีโอกาสร่วมทำกับกรีนเวฟ มีบ้างเหมือนกันที่ชวนเพื่อนๆ ไปด้วยกัน แล้วเอาของไปบริจาค ชอบกิจกรรมช่วยเหลือสังคมอยู่แล้วด้วย”

(กุลนิษฐ์ จันทา ,สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

“ก่อนหน้านี้มีโครงการหนังสือมือสอง ของโตโยต้า อยากทำมาก คือตัวเองเรียนหนังสือไม่เก่ง ขาดเรื่องการศึกษ เลย์รู้สึกว่ามีน้อย หากมีโอกาสทำให้คนอื่นมีความรู้มากขึ้นก็อยากทำ แต่ตอนนั้นไม่มีโอกาสร่วม พอมาฟังกรีนเวฟ สะดวกกว่าพี่ชายผ่านทุกวัน แะอาสาเอาไปให้ เราเองก็รู้สึกที่ไม่ยุ่งยาก ก็ไปหาซื้ออุปกรณ์การเรียน โดยชวนเพื่อนที่ทำงาน ทำด้วย มันก็ยิ่งเป็นแรงสนับสนุนว่าเราไม่ได้ทำคนเดียว “

(ศิวพร แสงธนู ,สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

“จอยได้มีส่วนร่วมบ้าง อย่างที่ดี.เจ เอ้ไปเซียงราย ไปซื้อของกับลูกเลยคะ เพราะลูกอยู่ในวัยเรียนเค้าก็จะเลือกเลยว่าเอาอะไรบ้าง ก็เหมือนกับการสอนลูกไปในตัวให้เค้ารู้จักแบ่งปันให้กับคนที่ด้อยโอกาสกว่า ทำเพราะอยากทำ ไม่ใช่ว่าดี.เจมาชวนแล้วทำ หากว่ามีทางอื่นมาชวนแล้วเราเห็นว่าทำได้ก็จะทำ แต่ให้ไปหาเองเนี่ย ไม่มีโอกาส หรืออย่างบริจาคเงินกับกรีนเวฟเนี่ย ก็กำลังจะไปโอนเงินให้ อยากทำด้วย แล้วก็อยากทำร่วมกับกรีนเวฟด้วย เพราะไหนๆ เราก็เป็นแฟนกันมา พอเค้าทำ เราก็อยากทำด้วย”

(สุพนา ณ กลาง ,สัมภาษณ์ 12 มิ.ย.2545)

5. บริบทสังคม

นอกจากนั้นแล้วผู้วิจัย ยังพบว่า สถานการณ์ ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง สถานภาพวิถีชีวิตหรือวัฒนธรรมในสังคม เป็นปัจจัยที่มีผลส่งเสริมต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมเช่นกัน อาทิ โอกาสพิเศษๆ ของปี

“ที่ได้ร่วมบริจาคของ เฝอญเป็นช่วงปีใหม่อยากจะทำกิจกรรมอยู่แล้ว ได้ยินข่าวสารจาก วิทยุแล้วสนใจ ก็เลยสื่อสารต่อไปยังเพื่อนๆ ได้เงินมาจำนวนหนึ่งเลยนำไปซื้ออุปกรณ์เครื่อง เขียนมาบริจาค”

(สุภาภรณ์ วงศ์วิฑิต ,สัมภาษณ์ 8 มิ.ย. 2545)

ความสนใจของคนส่วนใหญ่ในสังคม ทำให้ตนเองต้องสนใจตามไปด้วย เพราะ กลัวว่าจะตามไม่ทันสถานการณ์ หรือกระแสของสังคมที่เกิดขึ้น

“ตอนนี้ ผมว่าทุกคนต้องสนใจนะ กระแส และมันเป็นกระแสที่ดีก็ต้องทำ แรกที่ฟังก็แปลกใจ นิดหน่อย ไหนบอกว่ากรีนเวฟเปิดแต่เพลงโง่ พอมาช่วงหลังเริ่มมีกิจกรรมก็รู้สึกดีขึ้น”

(เวโรจน์ ศุภร์บริสุทธิ์ ,สัมภาษณ์ 21 มิ.ย. 2545)

“ไม่ได้รู้สึกเลยว่ากิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมเยอะเกินไป เพราะรู้สึกว่าสิ่งเหล่านี้เรา ควรที่จะทำ ควรที่จะรับรู้และมีส่วนร่วม เพราะว่าสังคม คือส่วนรวม และเราก็เป็นส่วนหนึ่งของตรงนั้นอยู่ที่ว่าเราจะทำเพื่อสังคมได้มากน้อยขนาดไหน ความรู้สึกแบบนี้ น่าจะเกิดจากการฟังกรีนเวฟอย่างสม่ำเสมอ อย่าง Green Concert มีบริจาคให้โครงการนั้นนี้ เราไม่ได้ดูแลแต่อยากช่วย มีเลขที่บัญชีไว้ให้ เราก็บริจาคเรียกว่าเปิดโอกาสให้ทุกคนที่อยากมีส่วนร่วมไม่ได้จำกัดเฉพาะคนที่เข้าชม Concert เท่านั้น”

(ศิวพร แสงธนู ,สัมภาษณ์ 19 มิ.ย. 2545)

ผู้วิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างบางส่วน มีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมตามวิถีชีวิต และนิสัยของคนไทย คือ ความมีน้ำใจ และแบ่งปัน

“ความเป็นคลื่นวิทยุที่มีน้ำใจกับเพื่อนร่วมสังคม ไม่ใช่แค่เปิดเพลงเพราะและให้คนฟังสบายกับการฟังเพลงเท่านั้น เป็นคลื่นที่คืนประโยชน์ให้กับสังคมมากๆ มีความรู้สึกกรีนเวฟทำให้คนรู้สึกว่าจะอยากแบ่งปัน เราอาจจะไม่มีโอกาสได้มาทำกิจกรรมดีๆ แบบนี้ หากว่าไม่มีใครมาคอยเสนอแนะโครงการต่างๆ ให้เราเข้าร่วม กรีนเวฟเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้เราได้มีโอกาสมีส่วนร่วม แม้บางครั้งตัวเองไม่ได้เข้าร่วม แต่รู้สึกว่าดีจังเลยที่มีจุดหนึ่งที่ทำให้คนได้มีโอกาสแสดงน้ำใจต่อเพื่อนร่วมสังคม”

(พรพรรณนิล เทียนเงิน ,สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

“มีบริจาคเงินผ่านกรีนเวฟบ้าง รู้สึกว่ากิจกรรมที่กรีนเวฟ มีประโยชน์กับสังคม เราทำได้แล้ว ไม่ได้เดือดร้อนก็อยากแบ่งปัน”

(ชนะพงษ์ อภรณ์พิศาล ,สัมภาษณ์ 14 มิ.ย. 2545)

สถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่กลุ่มตัวอย่างสังกัด เป็นอีกปัจจัยที่สำคัญ ที่คอยทำหน้าที่เป็นแกนนำ ให้กลุ่มตัวอย่างได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมต่างๆ ในฐานะของผู้สนับสนุน

“กิจกรรมสิ่งแวดล้อม มีสนใจบ้าง กิจกรรมสังคม ไม่ค่อยสนใจ เคยทำกิจกรรมไปบูรณะ เก็บขยะในมหาชัย เพราะว่าอยากทำและพอดีที่มหาชัยจัด ไปกับมหาชัยแม่ไว้ใจว่ามีคนดูแล เราได้ ได้ข่าวสารจากกรีนเวฟอยู่ตลอดเรื่องกิจกรรมแบบ แต่ก็ไม่ค่อยมีความต้องการร่วมกิจกรรมมากนัก เฉยๆ แคฟังแล้วผ่านไป เพราะรู้ว่าที่บ้านไม่สนับสนุนแน่นอน”

(ศนิชา ทศนสว่างคุณ ,สัมภาษณ์ 10 มิ.ย. 2545)

“การปลูกป่า อย่างที่ทำงานก็มีไปปลูกป่าเหมือนกัน เราก็รู้สึกว่าเราทำได้ทำกิจกรรมเหมือนที่กรีนเวฟเคยทำ ปลูกอยู่เล็กๆ”

(ชมพูนุช ภาชนะทอง ,สัมภาษณ์ 11 มิ.ย. 2545)

“ตัวเองสนใจกิจกรรมเพื่อสิ่งแวดล้อมอยู่แล้ว แต่ไม่มาก อย่างโรงเรียนจัดไปปลูกต้นไม้ก็ไปกับเขา หรือส่วนไหนที่เราช่วยได้ อย่างทิ้งขยะให้เป็นที่ เป็นทางเราก็ทำ”

(วรวัฒน์ โชติพรพันธ์ ,สัมภาษณ์ 16 มิ.ย. 2545)

“โดยส่วนตัวก็มีทำกิจกรรมแบบนี้บ้าง ตอนเรียนก็มีออกค่าย ฟังแล้วก็อยากมีส่วนร่วมนะ บางทีโทรไม่ติด เวลางานก็ไม่ลงตัว ก็ไม่ได้มีส่วนร่วม”

(ณัฐพล ภิรมย์พล,สัมภาษณ์ 15 มิ.ย. 2545)

ที่น่าสนใจยิ่งกว่านั้นคือ กลุ่มตัวอย่างบางส่วนจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมร่วมกันกับเพื่อนที่สนใจร่วมกัน จนกลายเป็นธรรมเนียม ประเพณี ที่ไม่สามารถหยุดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมแบบนี้ได้ ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

“ชอบกิจกรรมเพื่อสิ่งแวดล้อมและสังคมอยู่แล้ว ทุกปีต้องไปออกค่ายอาสา เป็นพี่เลี้ยงไปปลูกฝังให้น้องๆ รักป่าไม้ ปีหนึ่งจะไป 2 ครั้งออกป่า ซึ่งกิจกรรมในรายการแบบนี้ก็เป็นส่วนให้ฟังกรีนเวฟมากๆ เลย”

(ใจลักษณ์ ประเดิมชัยงานเอก , สัมภาษณ์ 14 มิ.ย. 2545)

“ผมชอบกิจกรรมแบบนี้อยู่แล้ว อย่างจัดกันเองกับเพื่อนไปบริจาคสิ่งของต่างๆ ให้น้องๆ ก็เคย อยู่ในวิชาเรียน แต่ตอนนี้ก็พยายามรวมกลุ่มเพื่อนๆ ทำกันอย่างน้อย ปีละครั้งก็ยังมี”

(ชนะพงษ์ อารมณ์พิศาล , สัมภาษณ์ 14 มิ.ย. 2545)

และข้อมูลทั้งหมดที่น่าเสนอมาในบทนี้ คือ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เจาะลึกกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 44 คน ซึ่งผู้วิจัยพบว่า การรับฟังรายการกรีนเวฟอย่างยาวนานและต่อเนื่องนั้น มาจากหลากหลายปัจจัยขององค์ประกอบในการสื่อสาร ซึ่งต่างสนับสนุนซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี การฟังรายการกรีนเวฟของกลุ่มตัวอย่างไม่ได้เพียงแต่ฟังเพื่อความเพลิดเพลินเท่านั้น แต่ต้องการบริโภคข่าวสาร และมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่ทางรายการได้ริเริ่มจัดขึ้นด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ทางรายการกรีนเวฟ สามารถนำเสนอออกมาในรูปแบบที่น่าสนใจ และดึงประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างละเลยไป ให้เข้ามาอยู่ในความสนใจได้อย่างลงตัวและน่าติดตาม จะเห็นว่ามีปัจจัยอีกหลากหลายขององค์ประกอบในการสื่อสาร และบริบททางสังคม เช่นกัน ที่ผลักดันให้เกิดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ดังนั้น การรับฟังรายการกรีนเวฟจึงเกิดขึ้นควบคู่กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมอยู่เสมอ ในลักษณะของการมีส่วนร่วมกับรายการ และ/หรือ นำไปทำด้วยตนเองในรูปแบบที่แตกต่างกันออกไปตามกาลเวลาที่กลุ่มตัวอย่างมีโอกาส